

Kirkollinen
Kalenteri

Harjoittakaa säästäväisyyttä

Jotkut huomattuimmat henkilöistä ihmiselämän kaikilla aloilla ovat saavuttaneet rekordin järjestelmällisessä säästäväisyydessä — Washington, Lincoln, Gladstone, Bismarck, Roosevelt, Carnegie, Wanamaker, Rockefeller, Hill, Telf. Wilson ja kymmeniä muita yhtä huomattaita ja menestyksellisiä saavutuksissaan — ovat puhuneet ahkeruudesta ja säästäväisyydestä ja harjoittaneet sitä.

Kysellessänne ja katsellessanne ympärillenne juuri tällä paikkakunnalla, huomaatte, että säästäväisyyden harjoitus suorasti tai epäsuorasti on ollut päätehtävänä monella atletille, jotka ovat saavuttaneet tavoitteilun päämääränsä.

Säästäväisyys ja säästöpankki tyrväläinen, varma tapa varallisuuden rakentamiseen.

HOUGHTON NATIONAL BANK
205 W. HOUGHTON, MICHIGAN

Teidän Pankki

Jos **TURVALLISUUS** on teidän pääasiallinen vaatimuksenne, niin meidän pankkimme täyttää ankarimman kokeen.

Jos **VOIMAKKUUS** tulee tarpeelliseksi, niin täältä löydätte vastauksen kaikille vaatimuksillenne.

Voimakas varallisuudessa, varovainen johdossa, edistyväinen liiketoiminta, riittäväillä pääomilla varustettu laitos, jossa on kokonaiset virkailijat ja voimakas johtokunta, kuuluen jäsenenä Federal Reserve-systeemiin. Tällä kiinteillä perustuksella ollen haluamme saada kannatuksenne.

The Superior National Bank
The Superior Trust Co.

HANCOCK, MICHIGAN

PERSONALLISEN PALVELUKSEN PANKKI.

FIRST NATIONAL BANK

HANCOCK, MICHIGAN

VÄLITTÄÄ RAHAA
SUOMEEN

postin kautta ja sähköitse. Voimme tarjota Teille parhaimman kurssin ja nopeimman perilletoimituksen.

Säästötilin voitte avata kanssamme pienellä summalla, vaikka postilähetyksen kautta. Ja sitä on sopiva kasvattaa. Säästöt kasvavat korkoa kolme prosenttia.

Kirjoittakaa meille suomenkielellä.

FIRST NATIONAL BANK

HANCOCK, Perustettu v. 1874. MICHIGAN

First Bank Stock Corporation'in Liittopankki.

MIEHILLE — NAISILLE LAPSILLE

Lutheran Brotherhood vakuutus on kaikille luterilaisille — ja kaikille ikäluokilla 16 ikävuoteen.

Kirjoittakaa heti, ilmoittamalla ikänne, niin me ilmoitamme teille sähäiset vakuutusmaksuamme ja selittämme vapaita ja edullisia vakuutus-ehdotamme, niihin kuuluu meidän "Brotherhood Special", joka antaa vakuutusturvan ja lisäksi tarjoaa vanhuusajan tuloa teille — alkaen joko 60 na tai 65 na syntymäpäivänä. Kirjoittaminen ei sido teitä mitenkään, sentakia kirjoittakaa tänään.

Lutheran Brotherhood
Henkivakuutusyhtiö jolla on laillinen vararahasto.

Herman L. Ekern, presidentti.
608 Second Ave., So.
MINNNEAPOLIS, MINN.

Uusia Prima Separaattoreita

\$16.65 pienellä, 500 paa-
nan koko \$35.00.

Paras kone — suurin arvo markkinoilla. — Täydellisesti täntu. Täntu Suomessa myydään kaikkialla maailmassa.

Kysetkää kirjallisuutta ja helpomaksusuunnitelmaa vapaasti. Myydään 30 päivän kouturajalla.

NEW PRIMA
SEPARATOR CO., Dept.,
4067 N. Tripp Ave., Chicago, Ill.

Mainitkaa, että näitte ilmoituksen Kirkollisessa Kalenterissa.

Mainitkaa, että näitte ilmoituksen Kirkollisessa Kalenterissa.

KIRKKOKUNNAN LEHDET KIRKKOKANSAN KOTEIHIN!

Pastori L. E. Ahlman lausuu eräässä äskeisessä kirjoituksessaan kirkkokunnallisesta yhteydestämme: "Tarvitaan yväähä herätystä kirkkokuunaassamme huomaamaan kirkkokunnallinen yhteytemme. Kuulumme kaikki jäseninä yhteen kokonaisuuteen. Tässä on suuri merkityksensä sananparrella: ylös kaikkien ja kaikki yhden puolesta. Antakaamme kannatuksemme oman kirkon kaikille toiminnolle, niin haomaamme, että siitä on oleva hyötyä meille itselle."

Tullaksenne tietoisiksi tästä keskinäisestä yhteydestämme, tilatkaa ennenkaikkea kirkkokunnan lehdet.

AMERIKAN SUOMETAR,

kolme kertaa viikossa ilmestyvä uutislehti, tarjoaa yleistä ja paikallista uutispalvelusta. Toimitusosastossa käsitellään yhteiskunnallisia, kasvatusta, siveellisyys- y. m. kysymyksiä sekä kirkkoamme ja kouluaamme koskevia kysymyksiä.

PAIMEN-SANOMAT,

kirkkokuntamme hengellinen kuukausilehti, sisältää hartauskirjoituksia, käsittelee kirkollisia ja kristillisiä kysymyksiä, tuo luottavaksenne uutisia kirkon elämästä ympäri maailman, julkaisee uskonnollisia kertomuksia ja runoja.

NUORTEN YSTÄVÄ,

kristillisten nuorisoyhdistyksen äänenkannattaja, tahtoo palvelella kirkkoamme nuoria. Sisältää nuorison elämää käsitteleviä ja nuorison kehityksen tasolla olevaa sekä suomen-että englanninkielisiä lukemista, suorasanaista sekä runoa.

LASTEN LEHTI,

sunnuntaioulujemme äänenkannattaja, tahtoo tehostaa sunnuntaioulujemme työtä tarjoamalla lasten tajuus- ja uskonnollisia ja kasvattavia kertomuksia ja runoja.

Kaikki lehdet tilataan osottoella

SUOMALAIS-LUTERILAINEN KUSTANNUSLIIKE

HANCOCK, MICHIGAN

Mainitkaa, että näitte ilmoituksen Kirkollisessa Kalenterissa.

Kortistoituu 2.4.32

KIRKOLLINEN KALENTERI

vuodelle

1933

31. vuosikerta.

3

HANCOCK, MICHIGAN, 1932
SUOMALAIS-LUTEERILAINEN KUSTANNUSLIIKE

TURUN YLIOPISTO

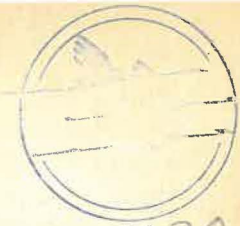

Ex libris

JOHN I. KOLEHMAINEN

Painettu ja sidottu
Suom.-Lut. Kustannusliikkeessä
Hancock, Michigan
1932

SIIRTOLAIUUSINSTITUUTTI
MIGRATIONSINSTITUTET
Turun Yliopisto
20500 Turku 50 ☎ 17536

Alkulause.

184-1980

KOLME vuosikymmentä on Kirkollinen Kalenterimme säännöllisesti vuosittain ilmestynyt. Nyt se alkaa neljänneskymmenennen vuositaipaleensa.

Kalenterimme on ollut kirkollisen työemme huomatuimpia tulkkeja. Sen palstoilla on yksinkertaisesti ja koruttomasti vuosi toisensa perään kerrottu siitä, mitä on nähty, kuultu ja koettu kirkollisessa työssämme ja kansamme elämässä. On kerrottu Jumalan valtakunnan työn tuottamasta siunauksesta kansamme ajalliseksi ja iankaikkiseksi parhaaksi. Kalenterimme on kertonut myöskin suruviestejä, miten yksi ja toinen kirkkomme jäsenistä ja uranuurtajista on laskeutunut matkasauvansa syrjään ja siirtynyt pois näytämöltä, toivon mukaan kuitenkin päästen pyhien iankaikkiseen lepoon kirkkauden asunnoissa.

Kalenterimme on samalla tullut tarpeelliseksi, vieläpä välttämättömäksi kotien tietokirjaksi. Siinä on paitsi kristillisen kirkkovuoden mukaista almanakka-osastoa, myöskin muita tarpeellisia tietoja kirkollisesta elämästämme ja toiminnastamme.

Tällaisena hyödyllisenä, sisältörikkaana sekä hyvien ja vakavien viestien tuojana pyytää kalenterimme tälläkin kertaa päästä kansalaistemme

koteihin. Varattakoon jokaisen kodin pöydälle sille sopiva paikkansa.

Kalenterimme sisältö ei ole vain yhden henkilön tuotetta, vaan kymmenien uskollisten ystäviemme Suomesta ja tästä maasta. Kiitollisuudella mainitsemme tämän kirjoittajien tunnustukseksi.

Saakoon kalenterimme olla ennenkaikkea tuon korkeimman siunauksen, taivaallisen Isämme ja kalliin vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen rakauden ja armon todistajana.

Sydämellisin onnen ja Jumalan siunauksen toivotus kalenterin lukijoille, kristiveljille ja sisarille, alkavalle vuodelle 1933.

Hancock, Michigan, lokak. 1 p. 1932.

A. Haapanen.

TÄHTITIETEELLISIÄ TIEDONANTOJA.

PIMENNYKSIÄ.

Vuonna 1933 tapahtuu kaksi auringonpimennystä, jotka molemmat ovat renkaan muotoisia.

Ensimmäinen pimennys tapahtuu helmik. 24 p. ja näkyy Washingtonissa, D. C.

Toinen pimennys tapahtuu elok. 21 p. ja näkyy niinkään Washingtonissa.

MERKKIEN SELITYKSIÄ.

☉ Uusi kuu. ☽ Ensimmäinen neljännes. ☾ Täysi kuu.
☾ Viimeinen neljännes.

AIKA ERI PAIKOISSA.

Chicagossa	klo 11 ap.
Denverissä	” 10 ap.
San Franciscossa	” 9 ap.
Lontoossa	” 5 ip.
Roomassa	” 6 ip.
Yokohamassa — seur. p.	” 2 a.
Valparaisossa	” 12 p.
Rio de Janeirossa	” 2 ip.
Jerusalemmissä	” 7 ip.
Halifaxissa	” 1 ip.
Parisissa	” 5.09 ip.
Pietarissa	” 7 ip.
Hong Kongissa — seur. p.	” 1 a.
Melbournessa — seur. p.	” 3 a.
Bombayssa	” 10 ap.
Irkutskissa	” 12 yöllä

184-1980

ETÄISYYKSIÄ YNNÄ MUUTA.

Etäisyys maasta kuuhun on 238,862 mailia (384,411 kilometriä).

Etäisyys maasta aurinkoon on 92,897,416 mailia (149,504,201 kilometriä).

Valon nopeus on 186,324 mailia (299,860 kilometriä) sekunnissa.

Maapallon puoliläpileikkaus päiväntasaajan kohdalta (Equatorial Radius) on 3,963 sekä navoilta (Polar Radius) 3,950 mailia.

PLANEETTIIEN ETÄISYYS AURINGOSTA:

Merkuriuksen	35,959,471 mailia
Veenuksen	67,193,663 „
Marssin	154,542,642 „
Neptunuksen	2,793,409,769 „

AIKA, MIKÄ KULUU KIERTÄESSÄ AURINGON YMPÄRI:

Maapallon	365 päivää
Merkuriuksen	88 „
Veenuksen	222 „
Marssin	678 „
Jupiterin lähes	12 vuotta
Uranuksen	84 „
Neptunuksen	164 „

Hän teki kuun aikoja jakamaan, ja aurinko tietää laskemisensa. Ps. 104: 18.

Kiittäkää Häntä, aurinko ja kuu, kiittäkää Häntä, kaikki kirkkaat tähdet!

Kiittäkää Häntä, te taivasten taivaat, ja vedet, jotka olette taivasten päällä!

Kiittäkööt ne Herran nimeä, sillä Hän käski, ja ne luotiin. Ps. 148: 3—5.

AJANLASKUMME KEHITYS.

Egyptiläiset jo löysivät vuoden oikean pituuden: 365.242 päivää. He jakoivat sen 12 kuukauteen, joissa kussakin oli 30 päivää.

Julius Caesar v. 46 ennen Kristusta hyväksyi egyptiläisen kalenterin Rooman valtakuntaan. Keisari Augustus v. 28 e. Kr. uudisti sen ja pani nimet viikon päville ja kuukausille. Myöhemmin kristikunnassa tuli yleisesti Julianinen ajanlasku käytäntöön. Mutta siinä oli erehdyksensä. Se ei jakanut täsmälleen aikaa. Tämän erehdyksen korjari paavi Gregorius määräten ajanlaskun uusittavaksi siten, että lokak. 5 p. muutettiin lokak. 15 p.:väksi vuonna 1582. Tämä on meidän nykyinen ajanlaskumme eli niin sanottu Gregorianinen kalenteri.

Keski- ja Etelä-Euroopa hyväksyivät tämän ajanlaskun v. 1582. Toiset kansat ovat sen hyväksyneet seuraavasti: Englanti ja sen alusmaat syysk. 2 p. 1752. Japani ja Kiina v. 1911. Turkki 1917. Kreikkalaiskatolisen maailman kongressi hyväksyi sen lokak. 14 p. 1923. Näin muodin nykyään koko maailma noudattaa Gregorianista ajanlaskua.

KIRKKOVUOSI.

Kirkkovuosi alkaa 1:llä Adventti-sunnuntailla, joka on lähinnä, ennen tai jälkeen marrask. 30 p. Kirkkovuosi päättyy Tuomiosunnuntailla, joka on 1:sen Adventin edellinen pyhä.

Pääsiäinen määrätään vuosittain seuraavalla tavalla:
Pääsiäinen on maalisk. 21 p. jälkeen olevan täyden kuun jälkeisenä sunnuntaina. Jos täysi kuu sattuu sunnuntaiksi, on pääsiäinen seuraavana sunnuntaina.

184-1980

Tiit. 3: 4-7. — Luuk. 2: 21.
Jos. 24: 14-16.

- 1 S Uudenvuodenpäivä
2 M Abel, Set
3 T Enok
4 K Ruth
5 T Lea

Jes. 60: 1-6. — Matt. 2: 1-12.
Jes. 2: 2-5.

- 6 P Loppiaainen
7 L August

Room. 12: 1-5. — Luuk. 2:
42-52. — Sananl. 1: 7-10.

- 8 S 1 s. Loppiaisesta
9 M Veikko, Bror
10 T Sigurd
11 K Oswald
12 T Toini
13 P Knuut
14 L Feeliks, Felix

Room. 12: 6-15. — Joh. 2:
1-11. — 1 Moos. 12: 1-4.

Seurakunnat pitävät vuosikokouksensa tässä kuussa. —
Suomi-Opiston kevätlukukausi alkaa t.k. 3 p.
J. K. Nikander saapui Amerikkaan t.k. 3 p. 1885. — Kuoli
t.k. 13 p. 1919 Hancockissa.

Minä iloitsin, kun minulle sanottiin: "menkäämme Herran
huoneeseen!" Ps. 122: 1.

- 15 S 2 s. Loppiaisesta
16 M Ilmari
17 T Anton
18 K Laura
19 T Heikki, Henry
20 P Fabian
21 L Aune

Room. 12: 16-21. — Matt. 8:
1-13. — 2 Kun. 5: 1-15.

- 22 S 3 s. Loppiaisesta
23 M Meri
24 T Jarl
25 K Paavali Paul
26 T Aarno, Arnold
27 P Viljo
28 L Kaarlo, Carl

Room. 13: 8-10. — Matt. 8:
23-27. — Ps. 40: 2-4.

- 29 S 4 s. Loppiaisesta
30 M Gunilla
31 T Alli

- 1 K Bertha
2 T Kynttelinp.
3 P Hugo
4 L Ansgarius

Mal. 3: 1-4. — Luuk. 2: 22-32.
Ps. 96: 1-9.

- 5 S Kynttelinpäivä
6 M Dorotea
7 T Rikhard
8 K Laina
9 T Naima
10 P Elina
11 L Eufrosyne

1 Kor. 9: 24-10: 5. — Matt. 20:
1-16. — 1 Moos. 22: 1-13.

- 12 S Septuagesima s.
13 M Sulo
14 T Valentin
15 K Sipri

- 16 T Julia
17 P Väinö
18 L Tyra

2 Kor. 11: 19-31. — Luuk. 8:
4-15. — Aam. 8: 11-12.

- 19 S Seksagesima s.
20 M Hulda
21 T Keijo, Alf
22 K Tuulikki
23 T Tertullianus
24 P Matti
25 L Victoria

1 Kor. 13. — Luuk. 18: 31-43.
Jes. 52: 13-15.

- 26 S Laskiaissunnuntai
27 M Nestori
28 T Torsti

Lincolnin syntymäpäivä t.k. 12 p. — Washingtonin syntymäpäivä t.k. 22 p.

Tässä kuussa muistetaan kirkkokunnan pakanalähetystä
uhrilahjoilla.

Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä, Jaak. 4: 8.

Maaliskuu

- 1 K Alpo
2 T Fanny
3 P Kauko
4 L Adrian

18 L Edward

Ef. 5: 1-9. — Luuk. 11: 14-28.
Sak. 3: 1-5.

2 Kor. 6: 1-10. — Matt. 4:
1-11. — 1 Moos. 3: 1-15.

19 S 3 s. Paastossa

20 M Jaakkima

21 T Pentti

22 K Victor

23 T Aksel

24 P Gabriel

5 S 1 s. Paastossa

6 M Rudolf

7 T Perpetua

8 K Vilppu, Filip

9 T Edwin

10 P Aura

11 L Kalervo

Jes. 7: 10-15. — Luuk. 1:
26-38. — Jes. 35: 1-4.

25 L Marianpäivä

Gal. 4: 22-31. — Joh. 6: 1-15.
2 Moos. 16: 11-21.

12 S 2 s. Paastossa

13 M Ernest

14 T Mathilda

15 K Risto

16 T Herbert

17 P Kerttu

26 S Puolipaastos.

27 M Soini

28 T Armas

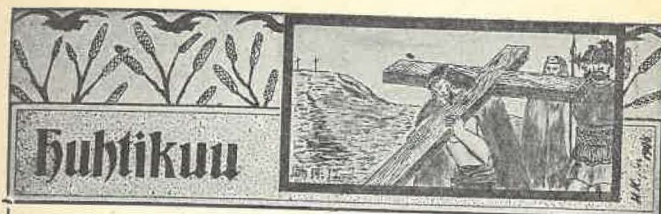
29 K Jonas

30 T Usko

31 P Irma

Suomi-Synodi perustettiin t.k. 25 p. 1890 Calumetissa, Mich. — Ruotsalaiset ja suomalaiset saapuivat Delawareen t.k. 15 p. 1638.

Minä, Herra, olen sinut kutsunut vanhurskaudessa, ja Minä sinua pitelen kädestäsi, Jes. 42: 6.

Huhtikuu

1 L Harald

Hebr. 9: 11-15. — Joh. 8:
46-59. — Jes. 50: 4-11.

2 S 5 s. Paastossa

3 M Ferdinand

4 T Ambrosius

5 K Irene

6 T Vilho

7 P Allan

8 L Suoma

Fil. 2: 5-11. — 1 Kor. 11:
23-29. — Ps. 111.

9 S Palmusunnuntai

10 M Hesekiel

11 T Verna

12 K Julius

13 T Tellervo, Ethel

Jes. 53. — Luuk. 23: 32-43.
3 Moos. 16: 29-34.

14 P Pitkäperjantai

15 L Linda

1 Kor. 5: 7-8. — Mark. 16:
1-8. — Ps. 118: 14-24.

16 S Pääsiäispäivä

Ap. t. 10: 34-41. — Luuk. 24:
13-35. — Ps. 16: 8-11.

17 M 2 Pääsiäispäivä

18 T Valdemar

19 K Bernhard

20 T Amalia

21 P Anselm

22 L Alina

1 Joh. 5: 4-10. — Joh. 20:
19-31. — 1 Moos. 32: 24-31.

23 S 1 s. Pääsiäisestää

24 M Albert

25 T Markus

26 K Teresia

27 T Engelbrekt

28 P Ture

29 L Tyko

1 Piet. 2: 21-25. — Joh. 10:
11-16. — Ps. 23.

30 S 2 s. Pääsiäisestää

Huhtikuu on kotilähetyksen uhrikuukausi. — Tässä kuussa konsistori lähettää seurakunnille kutsun kirkolliskokoukseen.

Past. K. L. Tolonen kuoli t.k. 6 p. 1902 Ishpemingissä, Mich. Sillä minä elän, ja te saatte elää. Joh. 14: 19.

Elokuu

1 M Vappu
2 T Atanasius
3 K Lilja
4 T Rosa
5 P Jenny
6 L Aleksandra

18 T Erkki
19 P Emelia
20 L Karolina

Jaak. 1: 22-27. — Joh. 16:
23-33. — 2 Moos. 17: 8-15.

1 Piet. 2: 11-20. — Joh. 16:
16-22. — Jes. 40: 26-31.

21 S *Rukoussunnuntai*
22 M Hemminki
23 T Lyyli
24 K Alarik

Ap. t. 1: 1-11. — Mark. 16:
14-20. — Ps. 110: 1-4.

7 S 3 s. *Pääsiäisestä*
8 M Aake
9 T Timo
10 K Aino
11 T Osmo
12 P Lotta
13 L Flora

25 T *Helatorstai*
26 P Vilhelmina
27 L Ingeborg

Jaak. 1: 17-21. — Joh. 16:
5-14. — Sak. 13: 1.

1 Piet. 4: 7-11. — Joh. 15:
26-16: 4. — 1 Kun. 19: 8-14.

14 S 4 s. *Pääsiäisestä*
15 M Sofia
16 T Esther
17 K Rebekka

28 S 6 s. *Pääsiäisestä*
29 M Oiva
30 T Basilius
31 K Helga

Suomi-Opiston kevätlukukausi päättyy t.k. 26 p. — Tässä kuussa seurakunnat valitsevat edustajansa kirkolliskokoukseen. — Hautainkukituspäivä t.k. 30 p.

Herra on minun paimeni, ei minulta mitään puutu. Ps. 23: 1.

Kesäkuu

1 T Nikodemus
2 P Vendla
3 L Viola

16 P Justina
17 L Urho

Ap. t. 2: 1-13. — Joh. 14:
23-31. — Hes. 36: 25-27.

1 Joh. 4: 16-21. — Luuk. 16:
19-31. — Dan. 5: 1-9, 13-17,
25-30.

4 S *Helluntaipäivä*

Ap. t. 10: 42-48. — Joh. 3:
16-21. — Jes. 44: 1-6.

18 S 1 s. *Kolmin. p.*

19 M Siiri
20 T Into
21 K Ahti
22 T Paulina
23 P Adolf

5 M 2 *Helluntaipäivä*

6 T Kustaa
7 K Robert
8 T Salomo
9 P Ensio
10 L Svante

Jes. 40: 1-8. — Luuk. 1: 57-80.
Jes. 54: 7-10.

Room. 11: 33-36. — Joh. 3:
1-15. — 4 Moos. 6: 22-27.

24 L *Johannes Kast. p.*

1 Joh. 3: 13-18. — Luuk. 14:
16-24. — Ps. 36: 6-11.

11 S *P. Kolminais. p.*

12 M Esko
13 T Edla
14 K Elis
15 T Vieno

25 S 2 s. *Kolmin. p.*

26 M Jeremias
27 T Elvira
28 K Leo
29 T Pietari
30 P Päiviö

Suomi-Synodin 44:s kirkolliskokous pidetään Monessenissa, Pa., t.k. alkupuolella. — Kesäkoulut seurakunnissa alkavat tässä kuussa.

Ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa. — Ilm. 21: 3.

1 L Aaron	16 S 5 s. Kolmin. p.
1 Piet. 5: 6-11. — Luuk. 15: 1-10. — Hes. 34: 11-16.	17 M Ossian
2 S 3 s. Kolmin. p.	18 T Fredrick
3 M Arvo	19 K Sara
4 T Ulrikka	20 T Margareta
5 K Unto	21 P Johanna
6 T Esaias	22 L Magdalena
7 P Klaus	
8 L Turo	Hebr. 12: 14-24. — Matt. 5: 20-26. — 1 Sam. 15: 22-29.
Room. 8: 18-23. — Luuk. 6: 36-42. — Miik. 6: 8.	23 S 6 s. Kolmin. p.
9 S 4 s. Kolmin. p.	24 M Kirsti
10 M Saima	25 T Jaakko, Jacob
11 T Eleonora	26 K Martha
12 K Herman	27 T Unikeonp.
13 T Joel	28 P Hakon
14 P Alisa	29 L Olavi
15 L Rauni	
1 Piet. 3: 8-15. — Luuk. 5: 1-11. — 2 Moos. 19: 3-6.	2 Piet. 1: 16-18. — Matt. 17: 1-8. — 2 Moos. 34: 4-9.
	30 S 7 s. Kolmin. p.
	31 M Helena

Yhdysvaltain itsenäisyydenpäivä t.k. 4 p. — J. J. Hoikka kuoli t.k. 14 p. 1917 Crystal Fallsissa, Mich.

Jos vihollisesi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano, juota häntä. Room. 12: 20.

1 T Maire, Gerda	16 K Brynolf
2 K Holger	17 T Verner
3 T Vera	18 P Lemmitty
4 P Maria	19 L Maunu
5 L Salme, Gurli	
	1 Kor. 12: 2-11. — Luuk. 19: 41-47. — 1 Moos. 18: 20-33.
Room. 8: 12-17. — Matt. 7: 15-21. — 1 Kun. 18: 36-39.	20 S 10 s. Kolmin. p.
6 S 8 s. Kolmin. p.	21 M Sulho, Sven
7 M Lahja	22 T Ivar
8 T Sylvia	23 K Signe
9 K Natalia	24 T Pärttyli, Perttu
10 T Lauri	25 P Lovisa
11 P Susanna	26 L Ilma
12 L Klara	
	1 Kor. 15: 1-10. — Luuk. 18: 9-14. — Dan. 9: 15-19.
1 Kor. 10: 6-13. — Luuk. 16: 1-9. — 1 Moos. 39: 1-5.	27 S 11 s. Kolmin. p.
13 S 9 s. Kolmin. p.	28 M Augustinus
14 M Svea	29 T Ines
15 T Marjatta	30 K Emil
	31 T Arvi, Arvid

Johan Eliot. "intiaanien apostoli", syntyi t.k. 5 p. 1604. — Ensimmäinen lutherilainen konferenssi Amerikassa järjestettiin t.k. 26 p. 1748.

Kiittäköön sinua toinen, eikä oma suusi. Sananl. 27: 2,

1 P Gottfrid
2 L Tora

2 Kor. 3: 4-18. — Mark. 7:
31-37. — 1 Sam. 3: 1-10.

3 S 12 s. Kolmin. p.
4 M Mooses
5 T Mainio
6 K Sakari
7 T Regina
8 P Taimi, Göta
9 L Evert

Gal. 3: 16-22. — Luuk. 10:
23-37. — 1 Moos. 50: 15-21.

10 S 13 s. Kolmin. p.
11 M Dagny
12 T Aleksander, Santeri
13 K Jorma
14 T Ida
15 P Runo

16 L Mielikki

Gal. 5: 16-24. — Luuk. 17:
11-19. — Ps. 50: 14-23.

17 S 14 s. Kolmin. p.
18 M Ttyne
19 T Fredrika
20 K Augusta
21 T Matteus
22 P Mauri
23 L Tekla

Gal. 5: 25-6: 10. — Matt. 6:
24-34. — 1 Kun. 17: 8-16.

24 S 15 s. Kolmin. p.
25 M Kullervo
26 T Kyprianus
27 K Kaino
28 T Lennart
29 P Mikko
30 L Helge

Työpäivä, Labor Day, t.k. 4 p. — J. K. Nikander syntyi t.k. 8 p. 1855 Lammin pitäjässä, Suomessa.

Joka tahtoo teidän keskuudessanne tulla suureksi, olkoon teidän palvelijanne, Matt. 20: 26.

Ilm. 12: 7-12. — Matt. 18:
1-11. — 1 Moos. 28: 10-22.

1 S Mikkelinpäivä
2 M Ludvig
3 T Evald
4 K Frans
5 T Inkeri
6 P Bruno
7 L Birgitta

Ef. 4: 1-6. — Luuk. 14: 1-11.
Ps. 139: 23-24.

8 S 17 s. Kolmin. p.
9 M Ilona
10 T Josefina
11 K Otso, Björn
12 T Walfrid
13 P Ebba
14 L Elsa

1 Kor. 1: 4-8. — Matt. 22:
34-46. — 2 Aikak. 1: 7-12.

15 S 18 s. Kolmin. p.
16 M Sirkka, Saga
17 T Luukas
18 K Aleksei
19 T Uljas
20 P Kasper
21 L Birger

Ef. 4: 22-28. — Matt. 9: 1-8.
Ps. 32: 1-7.

22 S 19 s. Kolmin. p.
23 M Severi
24 T Fjalar
25 K Hilda
26 T Amanda
27 P Hellen
28 L Simo

Ef. 5: 15-21. — Matt. 22: 1-14.
Jes. 5: 1-7.

29 S 20 s. Kolmin. p.
30 M Kustava
31 T Arthur

Luther naulasi 95 väitöslausettaan Wittenbergin linnan kirkon oveen t.k. 31 p. 1517. — Tässä kuussa on vuotuinen "Opiston viikko".

Ja suuri voittohan jumalisuus yhdessä tyytyväisyyden kanssa onkin. 1 Tim. 6: 6.

1 K <i>Pyh. miest. p.</i>	16 T Aarne
2 T Tobias ☺	17 P Eino
3 P Erland	18 L Maks
4 L Hertta	
Ilm. 7: 2-12. — Matt. 5: 1-12. 5 Moos. 34: 1-6.	
Fil. 3: 17-4: 3. — Matt. 22: 15-22. — Ps. 85: 9-14.	
5 S <i>Pyhäinpäivä</i>	19 S <i>23 s. Kolmin. p.</i>
6 M Kustaa Adolf	20 M Jalmari
7 T Eugen	21 T Hilma
8 K Aatos	22 K Cecilia
9 T Teodor	23 T Klemetti
10 P Martin Luther ☺	24 P Lempi
11 L Martti	25 L Katri
2 Tess. 1: 3-10. — Matt. 25: 31-46. — Dan. 12: 1-4.	
12 S <i>22 s. Kolmin. p.</i>	26 S <i>Tuomiosunnuntai</i>
13 M Kristian	27 M Astrid
14 T Oihonna	28 T Steen
15 K Leopold	29 K Aimo
	30 T <i>Yhdysvalt. Kiitosp.</i>

Yhdysvaltain Kiitospäivä t.k. 30 p. — Past. Justus Falkner, ensimmäinen Amerikassa vihitty lutherilainen pappi, syntyi Saksossa t.k. 22 p. 1672.

Kiittäkää Herraa, sillä Herra on hyvä. Ps. 135: 3,

1 P Oskar ☺	18 M Abraham
2 L Beata	19 T Nikolai
Ps. 24: 7-10. — Jes. 25: 6-10. Ps. 100.	
2 S <i>1 Adventtisunnuntai</i>	20 K Iisak, Isaac
4 M Barbara	21 T Tuomas
5 T Selma	22 P Rafael
6 K Niilo	23 L Aatami, Adam ☺
7 T Agaton	Jes. 62: 10-12. — Joh. 3: 22-36. 5 Moos. 18: 15-19.
8 P Kyllikki	24 S <i>4 Adventtisunnuntai</i>
9 L Anna	Hebr. 1: 1-12. — Joh. 1: 1-14. Jes. 11: 1-5.
Hebr. 10: 35-39. — Luuk. 12: 32-40. — Mal. 4.	
10 S <i>2 Adventtisunn.</i> ☺	25 M <i>Joulupäivä</i>
11 M Daniel	1 Piet. 4: 12-19. — Matt. 10: 32-39. — Jes. 45: 17-19.
12 T Tuovi	26 T <i>Tapaninpäivä</i>
13 K Lucia	27 K Joh. Evank.
14 T Jouko	28 T Viatt. last. p.
15 P Heimo	29 P Rauha, Frida
16 L Adele ☺	30 L David
2 Piet. 1: 19-21. — Matt. 11: 11-19. — Jes. 12.	
17 S <i>3 Adventtisunnuntai</i>	1 Joh. 5: 19-21. — Ps. 2. Jes. 8: 9-15.
	31 S <i>Sunn. j. joul.</i> ☺

Tässä kuussa ilmestyy "Joululehti" ja "Kirkollinen Kalenteri". — Joulukolehti seurakunnissa Suomi-Opistolle.

Sillä me näimme itämaalla hänen tähtensä ja olemme tulleet häntä kumartaen rukoilemaan. Matt. 2: 2.

Jaakopin lähteellä.

On keskipäivän hetki kirkkaimmillaan,
ja taivaan sini hohtaa yllä maan.
Ja aurinkokin paistaa korkeimmillaan,
ja kultaa Garissimin loisteellaan.
On rauhallista luona lähtehen,
miss' istuu Herra Jeesus leväten.

Hän istuu väsyneenä matkastansa,
kun kulki vuoriteillä Judean.
Hän etsii kadonnutta lammastansa,
mi synnin korpeen eksyi maailman.
Hän, paimen parhain, vaivat unhottaa,
kun eksyneen saa laumaan johdattaa.

Siell' eksyneen hän kohtaa lähteen luona,
mi saapuu sinne vettä noutamaan.
On häneen tarttuneena synnin kuona,
on pimennoissa käynyt harhaamaan.
Hän astiaansa vettä ammentaa,
mi luonnollisen janon sammuttaa.

Siell' eksyneelle viittoo Jeesus tietä,
jok' ikilähtehelle johdattaa;
miss' synnin hämot ihmistä ei vietä,
vaan elonvirrat kirkkaat pulppuaa;
ja vettä elämän saa lahjaksi,
mi synneistä voi pestä puhtaaksi.

Ja naisen sieluun virtaa uusi usko:
hän lähtehellä näkee profeetan;
se ompi niinkuin kevätaamun rusko,
jok' ennustaapi päivän koittavan,
mi kirkkahana valkee, selkenee,
kun sumut poistuu, pilvet hälvenee.

Myös naisen usko yhä kirkastuupi —
hän näkee enemmän kuin profeetan.
Ja sielullensa totuus valkeneepi:
hän kohdannut on Herran Messian,
jok' kaikki hänelle ilmoittanut on,
mit' itse tahtoi jättää unhohon.

Hän kaupunkiin nyt rientää kiirehesti
ja sanoman vie sinne suloisen:
Oi, lähtehelle tulkaa joutuisasti,
oon kohdannut mä siellä Kristuksen!
Ja kansa uskoo naisen sanomaa
ja alkaa lähtehelle kiiruhtaa.

He Jeesusta nyt pyytää kaupunkiinsa,
ja pyyntöään myös Jeesus noudattaa;
kaikk' eksyneet hän lukee lampaisiinsa
ja tahtoo heitä laumaan johdattaa.
Ei erottele paimen lampaitaan,
hän kaikkein edestä käy kuolemaan.

On juhla suuri Sykar kaupungissa,
kun vieraana on Jeesus rakkahin.
On paimenääni siellä kuultavissa,
tuo ääni kallein, ääni armahin.
Siell' usko syttyy moneen sydämeen,
ja katseet kiintyy Herraan Kristukseen.

Ja kaksi päivää viipyy Jeesus siellä,
on elon aika hällä parhaillaan.
Ei armoaan hän syntiseltä kiellä,
vaan kaikkia hän kutsuu saapumaan.
Hän unhottaapi nälän, heltehen,
kun korjata saa pienen lyhtehen.

Svante Luoma.

Elävä, kristillinen seurakunta.

KIRKKOKUNTANNE johtajan ystävällisen pyynnön johdosta lähetän Teille, rakkaat Suomi-Synodin kristityt, Kalenteriin kirjoituksen ja sydämiin tervehdyksen. Olen elämäänne jatkuvasti, viikosta toiseen, seurannut, vaikka monet täkäläiset velvollisuudet estävät kirjoituksia lähettämästä. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta.

Vaikka vaikeuksien keskellä Te elätte siellä edelleen seurakunnissa pappienne johtamina. Olkoon Teille seurakunta rakas, ja antakoon Jumala Teille uskollisia opettajia. Hajallanne pienissä seurakunnissa eläen Te joudutte aivan erikoisiin vaikeuksiin. Jollei Teillä ole seurakunnissanne joitakin erikoisen elävähenkisiä kristittyjä tai jos ette ole onnistuneet saamaan elävähenkistä sananjulistajaa, niin on tarjona vaara, että Te kokonaan nukutte jonkinlaiseen kirkkokunnalliseen nimikristillisyyteen. Teidän seurakuntanne on silloin liikeyritys muiden liikeyritysten rinnalla, ja kirkoissanne pidetty jumalanpalvelus on vain jotakin yhdessäoloa ja opetuksen kuulemistä samaan tapaan kuin raittius- ja vapaamuurarihuoneustoissakin, mutta ei Jumalan palvelemista Hengessä ja totuudessa. Pappi tekee tehtävänsä

ja puuhaa sitten omia puuhiaan, ja seurakunnan jäsenet ovat mielestään tehneet kaiken välttämättömän, kun ovat maksaneet jäsenmaksun ja käyneet silloin tällöin jumalanpalveluksissa. Ja tämän lisäksi teitä uhkaa vielä toinenkin vaara. Itse lutherilainen kristillinen uskokin voi keskuudessanne heikentyä. Pappi voi yksinään uuras-

Prof. Autti J. Pietilä, † syysk. 9 p. 1932.

taessaan vaipua omiin, väärin mietteisiinsä, ja seurakuntaan saattaa pesiä vaarallisia harhakäsityksiä. Voi tapahtua, että seurakunta on rakas vain siitä syystä, että se on oma seurakunta, ei siitä syystä, että siinä on joukko uskon veljiä ja sisaria, Kristuksen verellä lunastettuja ja Hengestä syntyneitä, yhdessä kilvoittelemassa päästäkseen Jumalan ikuisiin asuinsijoihin. Ja tämä

kuitenkin on seurakunnan perustus. Seurakunta on siellä, missä kaksi tai kolme on koossa Jeesuksen nimessä, eikä suinkaan siellä, missä on ole-massa vain ulkonaiset välineet jumalanpalvelusta ja nuorisonopetusta varten. Tarvitaan uskoa, tarvitaan armon Henkeä, tarvitaan uuttasyntymystä, ennenkuin voidaan puhua kirkosta ja seurakunnasta, ja tarvitaan Hengen jatkuvaa, herättävää työtä, jos mieli seurakunnan voida hengellisesti elää. Tavallinen kirkollinen innostus ei riitä muuta kuin alkuun. Jokaisen, joka kirkkoon ja seurakuntaan liittyy, täytyy vielä käydä uudensyntymisen kautta. Muuten on paraskin innostus vain ulkonaista puuhaa, ei elävää kristillisyyttä. Joku voi Teille sanoa näitä ajatuksia kiihkohenkiseksi kristillisyydeksi, mutta Te saatte jokainen aikanaan nähdä, että lisääntyvä elämänsu-kemus puhuu niiden puolesta.

Lukuunottamatta muutamia pieniä lahkoja meillä täällä Suomessa kaikki kristilliset suunnat kuuluvat samaan kirkkokuntaan, heränneet, laestadiolaiset ja evankeliset, joita Te siellä sanotte kansalliskirkkoisiksi. Nämä eri suunnat ovat meillä syntyneet Jumalan antamien suurten herätysliikkeiden kautta, ja kirkkomme menettäisi parhaan mehunsa, jos ne eroaisivat kirkosta. Me tarvitsemme heitä ja pidämme heitä rakkaina veljinä, mutta hajoittajahenki pyrkii kyllä tuon tuostakin häiritsemään välejä. Varokaa siis Te siellä niinkuin ruttoa sitä mieltä, joka Teitä opettaa olemaan mielipiteltä niin ahtaita kuin mah-

dollista ja tekemään jokaisesta opinkappaleesta autuuden asian. Missä sellaista mielialaa ilmaantuu, siellä on syytä pelätä moitittavia syitä. Jumalan lapsi on iloinen, rakastava ja laajasydäminen. Hän rakastaa kaikkia, jotka Kristusta rakastavat.

Seurakuntanne ovat tähän saakka olleet siinä onnellisessa asemassa, että papit ovat olleet lähellä seurakunnan jäseniä. Suokoon Jumala, että tätä edelleenkin jatkuisi. Pysykööt papit nöyrinä ja aina oppivina, niin että ovat laumalle esikuvina ja tuovat sille aina mukanaan jonkun Hengen lahjan. Pappi, joka korottaa itsensä yli seurakunnan ja ajattelee ainoastaan omia etujaan ja omaa arvoaan, ei ole suuren arvoinen. Parempi olisi, että hän luopuisi seurakunnan johdosta, kuin että hän siinä viipyy turhana koristuksena.

En tahdo kuitenkaan panna kahletta kaulaanne ikäänkuin herätyskristillisyyden olisi ainoa oikea. Jumalan tiet ovat monet. Muutamat käyvät äkillisen murroksen kautta, toisia kasvatetaan pitemmän aikaa. Mutta jokaisen täytyy kuitenkin syntyä uudestaan, syntyä Jumalan Hengestä. Älköön kukaan Teille muuta opettako, sillä silloin Teitä uuvutetaan synnin uneen.

Mutta ylinnä kaiken: säilyttäkää rakkaus. Se on täydellisyysden side. Se ei iloitse vääryydestä, vaan totuudesta se iloitsee. Kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii. Rakkaus ei koskaan väsy. Missä rakkaus säilyy, siellä säilyy myöskin anteeksiantamus. Antakoon

Herra seurakunnissanne säilyä anteeksiantamuksen, silloin niillä itselläänkin on anteeksiantamus.

Ja vielä, veljet, muistakaa johtajianne, jotka kilvoittelevat sielujenne puolesta pitääkseen Teitä Herran teillä loppuun asti. Kun Herra heitä Hengellään siunaa, niin seurakunnatkin saavat siunauksen.

“Ja vielä, veljet, kaikki, mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin hyve ja jos jotakin kiitettävää, sitä ajatella.” (Fil. 4, 8.)

Antti J. Pietilä.

*

TÄSMÄLLEEN kuukausi oli kulunut siitä, kun professori Pietilä oli kirjoittanut tämän tervehdyksensä Amerikan suomalaiselle kristikansalle, kun hän sitte äkkiä kutsuttiin pois sydänhalvauksen kautta Helsingissä, syysk. 9 p. 54 v. ikäisenä. Tämä oli todella surusanoma Amerikan suomalaisellekin kirkkokansalle, joka tuli tuntemaan jalon vainajan vierailumatkansa johdosta, jonka hän teki keskuuteemme kesällä v. 1925, kuin myöskin kirjoituksiensa ja kirjojensa kautta, joita on runsaasti levinnyt täällä. Kirkollisen Kalenterimme lukijoille hän on myöskin tullut tunnetuksi kirjoituksiensa kautta, joita kalenterissamme on ollut. Tämä kirjoitus tässä kalenterissa on professori Pietilän viimeinen tervehdys meille. Tuntuu kuin hänellä olisi ollut erikoisemmin kiire lähettää tä-

mä tervehdys. Hän oli saanut allemerkinneen kirjoituspyynnön elok. 8 p. ja oli heti tarttunut kyntään ja kirjoittanut tervehdyksensä, että se jo seuraavana päivänä oli postissa matkalla tänne. Vakava onkin tämä tervehdys meille papeille, kuin myöskin muille kristityille. Ottakaamme siitä vaaria.

Paljo on professori Pietilä antanut vaikutuksia Amerikan suomalaiselle kristikansalle suullisen julistuksen, kirjoitusten ja kirjojensa kautta, kuin myöskin, ja erikoisesti juuri, persoonallisen kristillisen esimerkin kautta. Professori Pietilä ymmärsi Amerikan suomalaista kansaa ja sen pyrkimyksiä, varsinkin kirkollisella alalla, paremmin kuin moni muu syntymämaassamme. Rakkaat muistot säilyvät Amerikan suomalaisen kirkkokansan keskuudessa kauan aikaa professori Pietilästä.

A. Haapanen.

Pääpiirteitä Ishpemingin Bethel seurakunnan historiasta.

INSIMMÄINEN seurakunnan perustamista koskeva kokous pidettiin elok. 29 p. 1886. Siheen kokoukseen osaa-ottaneista ovat elossa vain William Mäki ja mr ja mrs Adam Kangas.

Varsinainen seurakunnan perustamiskokous pidettiin ruotsalaisella seuratalolla 1 p. helmik. 1887. Seurakuntamme on siis nyt 45 vuoden vanha. Siinä kokouksessa olleista on elossa mr ja mrs Adam Kangas, Carl Carlson, mrs Sofia Juurikoski, William Mäki, Henry Ollila ja Isaac Hehkonen.

Pappeina seurakunnassamme ovat olleet seuraavat: Ennen vakituista pappia pastorit Backman ja Nikander. Lokak. 26 p. 1888 saapui Ishpemingin seurakuntaan ensimmäinen vakituinen pappi — K. L. Tolonen, siis 44 vuotta sitten ja palveli seurakuntaa kuolemaansa asti, 13 ja puolen vuoden ajan.

Pastori John Kustaa Lammi saapui seurakunnan palvelukseen keväällä v. 1903. Sai kutsun pois kuoleman kautta v. 1908 palveltuaan seurakuntaa viidettä vuotta.

Lähetysaarnaja Albin Savola saapui seurakunnan paimeneksi elokuussa v. 1908. Siirtyi Suomeen elok. 1912 palveltuaan seurakuntaa neljä vuotta.

Marraskuulla v. 1912 seurakunnan peräsimeen tarttui past. A. Rautalahti ja hoiti silloista laajaa piiriä vuoteen 1922, siis 9 ja puoli vuotta.

Allemerkinnyt saapui tämän seurakunnan palvelijaksi Mikkelinpäivänä v. 1922.

Kirkot. Ensimmäinen kirkko valmistui seurakunnalle elok. 1887. Se tuli maksamaan \$1,750. Ensimmäisissä kirkonvihkiäisissä olivat seuraavat, jotka vielä ovat elossa: mrs M. Jaaksi, Carl Carlson, mrs Sofia Juurikoski, William Mäki, H. W. Elson, mr ja mrs Adam Kangas, Isaac Hehkonen, Henry Ollila, mr ja mrs John Korpela, mrs Anna Löfberg.

V. 1897 kirkko suurennettiin, muurattiin kellarikerros ja rakennettiin 75 jalkaa korkea torni. Työ tuli maksamaan \$985.06. Alttaritaulun laitivat ompeluseuran naiset samana vuotena ja se maksoi \$140.50. Myöskin silloin laitettiin \$152.25 maksava kirkonkello. Vuonna 1900 laitettiin nyt käytännössä olevat penkit. Vanhat penkit lahjoitettiin Winthropin kirkkoon.

V. 1903 nostettiin kirkkoa ja alle tehtiin tilava sali. Työ maksoi \$1,176.

V. 1923 kirkko kokonaan uudistettiin sisältä ja entinen pappila yhdistettiin kirkon kanssa, joten kirkko suureni tuntuvasti. Uudistukset tulivat maksamaan \$7,500. Vuonna 1926 laitettiin \$5,000 maksavat piippu-urut. Kirkkomme sellaisessa asussa kuin se oli ennen viimeistä korjausta, maksoi \$17,004.06. Viimeiset uudistukset tulivat mak-

samaan noin \$10,000. Nykyisessä asussaan siis kirkkomme maksaa \$27,000. Viimeiseen rakennuskomiteaan kuuluivat: Abel Niemi — esimies, past. Hillilä — kirjuri, mrs Rosberg — rahastonhoitaja. Muina jäseninä H. W. Elson, K. A. Ruona, Tuomas Hemming, Julius Heikkilä ja Victor Laitinen. Rakennuskomitean ja seurakunnan välit koko rakennushommien ajan ovat olleet mitä eheimmät. Rukouksin on rakennettu Herran huonetta. Rahan rakentamista varten olemme saaneet seurakuntalaisilta kolmen ja neljän prosentin korolla. Piirustukset toimitti arkkitehti Albert Nelson Ironwoodista, ja töitten johtajina olivat John ja Elmer Kielinen Ishpemingistä.

Nykyinen kirkkomme. Niin perinpohjainen oli kirkkomme uudistustyö, joka alettiin huhtik. lopulla 1932, että se ikäänkuin pyyhkäisi olemattomiin entisen vanhuuttaan vapisevan ja saumoistaan irtaantuvan rotiskon. Se on tiilellä päällystetty, jossa on mitä ihanimmat värivivahdukset. Kirkon keski-osassa olevat pilarit ja kattokohokkeet katkaisevat pois liiallisen pituuden. Niin onnistunut on siinä yleensä arkkitehtuuri, että koko uutuutta katsoo kuin kaunistusta, jossa kaikki on sopusointuista.

Kirkkojen tornit usein oloissamme näyttävät siltä kuin surisivat olemassa oloaan ja painuivat maahan. Mutta toista on tässä. Se juhlallisen majesteettillisena kohoutuu taivasta kohti, johon tässä pyhäkössä ihmisiä valmistetaan. Sen vasikatto palaa kuin soihtuna auringon säteitten

Ishpemingin kirkko 1932.

sitä hyväillessä ja yläpuolella soihdun on risti, tuo uskomme symboli.

Kun etuovesta astuu sisään, niin jalka astahtaa punertavalle kaakelilattialle. Eteinen ei ole liian suuri eikä liian pieni. Siitä oikealle on pienoinen vaatekammio, vasemmalta astutaan kirkkosaliin. Mutta käykäämme ensin itse pyhäkköön. Käytävän kummallakin puolella on 18 penkkiriviä, joihin yhteensä mahtuu istumaan 380 henkilöä, lehterillä on tilaa sadalle; uudessa osastossa, josta enempi tuonnempana, on tilaa 60:lle, siis yhteensä 540 istujalle, lisätuolia järjestämällä juhlien aikana voimme sijoittaa suojiimme 600 henkilöä.

Kuten kuvasta näette, kirkkoamme koristaa sisältä ja ulkoa kaksi suurta ikkunaa, joissa on seuraavat raamatulliset kuvat: oikealla, lähinnä alttaria on kuvattuna Jeesus hyvänä paimenena, joka kantaa karitsoita sylissään ja suuremmat lampaat seuraavat jälessä. Oikealla oveen päin on kuvattuna Jeesus tuskien miehenä Getsemanessa, vasemmalla, alttarin puolella on kolkuttava Jeesus ja oven puolella, jossa Jeesus sanoo: Kaikki työtätekeväiset ja raskautetut tulkaa minun luokseni.

Vasemmalla, kohokkeella, on saarnatuoli ja oikealla urkurin paikka. Kumpaakin peräovea ympäröivät ja koristavat urkujen piiput. Oikealla puolella perässä on urkukammio. Pyhäkön perältä näkyy ristiinnaulitun kuva sekä seitsenhaarainen sähkö-kynttilä-jalka.

Vasemmalla puolella oleva ovi yhdistää ja erottaa varsinaisen kirkkomme vasta rakennetusta uudesta osasta. Kun saarnatuoli on juuri oven luona, uudessa osassa oleva yleisö voi kuulla myöskin puheet ja ohjelman.

Ishpemingin kirkko sisältä.

Tämä uusi "yläsalimme" on 30 jalkaa pitkä ja 18 leveä, samalla lattiatasolla kuin kirkkokin. Siinä on suuret väri-ikkunat. Perimmässä ikkunassa oikealla on orjantappuroilla kruunatun Jeesuksen kuva ja vasemmalla Martti Lutterin kuva. Huoneustoa käytetään englanninkielisenä pyhäkouluhuoneena, kuorojen ja orkestereitten

harjoitukseen sekä nuorten raamatuntutkistelusalina. Tällaista huonetta olemme jo pitemmän aikaa kaivanneet. Tähän saliin saimme lahjana arvokkaan pianon, joten nyt käytettävänämmä on kolme pianoa ja piippu-urut.

Tästä salista johtaa ovi pastorin sakaristoon ja kaunista käytävää myöten takaosasta ulos tai kirkon alasaliin. Alakerrassa on uusi tilava huone, johon on sijoitettu lämmityslaitos, käytävän sivussa on juoma- ja pesupaikka sekä eri huone urkujen palkeille. Saman käytävän sivussa on tulenkestävä kammio rautaovineen seurakunnan arkistoa varten.

Keittiö on nyt puolta suurempi kuin ennen viimeisimpine keittiömukavuuksineen. Varsinaisesta alasalista johtaa kaksi ovea keittiöön. Kirkkosali on maalattu ja kaunistettu. Sieltä nousemme ajanmukaista rappukäytävää ja niin olemme kiertomatkaltaamme ehtineet takaisin eteiseen, josta lähdimme. Astumme kauniista ovista ulos, missä edelleen meitä tervehtii yläpuolella kaiken muun oleva ihana risti.

*

Risti ja kruunu. Kirkkomme sakaristossa, joka on pastorin pyhäkkö ja rukoushuone, on taiteilija liittännyt ikkunaruutuihin ristin ja kruunun. "Risti ensin, sitte kruunu." Jumalan edessä ollessa, ennen saarnatuoliin astuttua, on julistajan hyvä muistaa nämä sanat ja näitten symbolien merkitys. Niin mielellämme ottaisimme vain kruu-

nun, ei ristiä ennen eikä jälkeen. Jeesus sai ristin ja kruunun yhtä-aikaa, mutta hänen kruununsa oli orjantappurakruunu. Meille tulee olla ensinnä selvillä ristin salaisuus ja kulkea ristin alla, jos Jumala niin määrää, ennenkuin saamme kruunun.

Mutta ompa sanankuulijaakin muistuttamassa sama symboli. Kirkossamme olevaan saarnatuolin samettiin on kuvattu kruunu, mutta sen läpi on pistetty risti, tai tarkoittaako sitä, että ristin päälle on pistetty kruunu —. Muistakoon kuulijakin, että vain ristin kautta saavutetaan kruunu, voitto ihanin.

Mutta seuraapa risti ja kruunu meitä uloskin. Kun astumme kirkkomme ovista ulos ja nostamme katseemme kohti sinitaivasta, niin kirkon tornissa oleva risti on tuettu kruunulla.

Ehkäpä täällä seuralaisenamme useimmiten on risti. Olkoonpa vain, kun voiton kruunun sen kautta kerran saavutamme.

Myrskyä seuraa tyyneys,
huolta ja kaihoa viihdytys,
ristiä kruunu kirkkahin,
vaivoja palkka ihanin.

Hugo Hillilä.

Uutena vuotena.

*Vuosi vaihtuu, Jumala,
vaan ei luonas muutosta,
SUURI, SUURI HENKI—!
Ajan lapsen aika vaan
rientää kohti loppuaan —
suurten, pienienkin —.*

*Vuosi jälleen luotasi
saapuu matkan jaksoksi
tänne ajan vaivaan —,
että heräis ihminen,
tarttuais SINUUN uskoen,
aukeis portti taivaan.*

*Mitä kätkee vuosi tää,
jonka hiljaa yhdistää
saan ma elämäni —?
Mulle se on arvoitus,
SULLA viisas tarkoitus
joka hetkessäni.*

*Vuosi vaihtuu, vaihtukoon,
elo loppuu, loppukoon,
OLET OMANANI!
Ajan kello taukooa —
sielu vihdoin nähdä saa
SINUT, JUMALANI!*

Aino Lilja Halkola.

*Siksi kaipaa sieluni
hartaasti Sun luoksesi,
MUUTTUMATON LUOJA,
Viisaus ja Valkeus,
Elämä ja Rakkaus,
kaiken Hyvän suoja.*

*Tartun Sua kätehen,
armostasi laulaen
kuljen matkan tämän.
Nousua ja laskua,
tuulta, poutaa, sadetta —
kätket elämähän —.*

*Päätänkö jo matkani —
päisensä jo luoksesi —
tänä vuonna juuri?
Pisarana merehen
liityn iäisytyehen —
luonas, Isä, suuri!*

Detroitin kirkolliskokous kesäk. 15—19 p. 1932.

KESKIVIHKKO-AAMUNA klo 10, kesäk. 15 p., ko-
oonnuttiin kirkkokuntamme 43:teen kir-
kolliskokoukseen Detroitin seurakunnan kauniis-
sa, ajan- ja tarpeitten mukaisessa kirkossa.
Kokous alettiin yhteisellä jumalanpalveluksella.
Virallinen kokous kesti 4 päivää ja päättyi hen-
gellisillä juhlilla sunnuntaina kesäk. 19 p.

Virallisia edustajia oli: maallikkoja 120, pap-
peja 25, yhteensä 145. Kirkolliskokouksemme
ovat vahvasti maallikkovaltaisia. Kun laskemme
m. m. muutamien viime vuosien kirkolliskokouk-
sien edustajain suhdemäärän, niin jokaista pap-
pisedustajaa kohden on keskimäärin 6 maallikko-
edustajaa. Ei siis voida puhua pappisvallasta kir-
kolliskokouksissamme. Muissa amerikkalaisissa
luth. kirkkokunnissa, esim. United Lutheran kir-
kon ja Augustana Synodin kirkolliskokouksissa
on tasan kumpiakin, maallikko- ja pappisedusta-
jia. — Tällä kertaa oli edustajien lukumäärä pie-
nempi kuin edellisinä vuosina. Tähän oli syynä
ahdas taloudellinen aika. Etäisemmät seurakun-
nat eivät voineet kustantaa edustajia kokoukseen.
Muita kokousvieraita ja juhlakansaa oli runsaas-
ti mukana kokouspäivinä, mutta varsinkin päät-
täjäisjuhlilla sunnuntaina. United Lutheran kir-

1) Edustajin ja juhluvierailta Detroitin kirkolliskokouksessa kesäk. 15—19 p. 1932.

2) Edustajia ja juhluvierailta Detroitin kirkolliskokouksessa kesäk. 15—19 p. 1932.

kon presidentti F. H. Knubel persoonallisesti tervehti kokoustamme, kuin myöskin saman kirkon kotilähetys sihteeri toht. F. F. Fry. Kirkkokuntamme kunniajäsen, Ou'un hiippakunnan piispa Juho Rud. Koskimies muisti kokoustamme onnitteillaan.

Kokouksessa alusta loppuun saakka säilyi innostus ja kiintoisa osanotto. Inhimillisyydestä ei tämäkään kokous tosin ollut vapaa, johon nähden yhä edelleen on toivomisen varaa. Mutta yleensä kokouksemme ovat edistyneet verrattuna entisaikaisiin.

Käsiteltiin tavalliset juoksevat asiat. Valittiin virkailijat avoimiksi jääneisiin paikkoihin. Kuultiin eri toimintahaarojen viralliset kertomukset ja hyväksyttiin tilit. Tehtiin suunnitelmia ja päätöksiä eteenpäin. Erikoisena asiana oli tarkastaa kirkkokunnan uusittu sääntöehdotelma. Sitä ei voitu kuitenkaan vielä tällä kertaa lopullisesti hyväksyä. Jätettiin kehittymään seuraavaan kirkolliskokoukseen, jolloin toivottavasti sääntöehdotelma voidaan hyväksyä. Säännöt kipeästi kaipaavat uudistusta ja lisäyksiä. Yhteiset laitoksemme, Suomi-Opisto, kustannusliikkeet, kotilähetys, y. m. toimintahaarat olivat läheisen huomion alaisina. Nousevan polven tarpeet ja työme tehostaminen eteenpäin olivat harkittavina. Kannatustavan eli n. s. budjetti-systemin kehittäminen, kuin myöskin kirkkokuntatietoisuuden selventäminen pidettiin sangen tärkeänä.

3) Edustajia ja juhlaivieraita Detroitin kirkolliskokouksessa kesäk. 15—19 p. 1932.

Iltilaisuudet ja erittäinkin päättäjaisjuhlat sunnuntaina muodostuivat vaikuttaviksi ja siunausriikkaiksi. Runsaasti julistettiin Jumalan sanaa sekä lauluin, virsin ja soitoin ylistettiin Herran nimeä. Ihanat olivat juhlat. Paljon Herra piti lahjojaan tarjolla meille. Miten niitä vastaan otimme ja miten olemme niitä elämäämme soveltaneet, tutkikoon itsekukin kohdallansa.

Detroitin seurakuntaväki opettajansa past. ja mrs. E. J. Paanasen kanssa palvelivat uskollisesti vieraita. Asunto- ynnä muut asiat olivat mitä parhaiten järjestetyt, joka ei suinkaan ole aina niin helppo kysymys suuressa kaupungissa. Mieluisat muistot jäivät edustajille ja vieraille Detroitin seurakunnan osoittamasta rakkaudesta. Jumala runsain määrin kaiken rakkauden ja palvelevaisuuden palkitkoon.

Seuraava kirkolliskokous päätettiin pitää Monnessenissa, Pennsylvaniassa. Jumala edelleen antakoon siunauksensa kirkkokuntamme työlle hajalla olevan kansamme keskuudessa.

A. Haapanen.

Huomattavia kohtia Suomi-Opiston viimevuotisessa toiminnassa.

VAIKKA Suomi-Opiston toiminnasta onkin esitetty virallinen kertomus toisessa yhteydessä, niin palaamme tässä jälleen muutamiin erikoisiin kohtiin viime vuoden toiminnassa. Koska Kirkollinen Kalenteri leviää hyvin laajoihin piireihin sekä Amerikassa että Suomessa, on paikallaan täten kiinnittää sen lukijakunnan huomiota kristillisen kasvatuksen tärkeään toimialaan, jota Suomi-Opisto toimintansa kautta palvelee.

1. Huolimatta yleisestä taloudellisesta ahdingkoajasta, joka vallitsi viime vuonna kaikkialla, kulki koulumme toiminta eteenpäin edistymisen merkeissä. Oppilaskunta oli hiukan kasvanut edellisen vuoden lukumäärästä. Opettajakunnassa tapahtui joitain muutoksia, joten johtokunta palkkasi kolme uutta opettajaa. Näin suuri muutos suhteellisen pienessä opettajakunnassa puhuu joko toiminnan epävakavuudesta tai edistymisestä. Jälkimmäinen otaksuminen onkin oikea, sillä siten tahdottiin kohottaa opettajiston opillisia vaatimuksia Michiganin yliopiston asettamien vaatimusten tasolle. Koulumme yhdeksästä opettajasta kahdeksalla on nyt maisterin oppiarvo (A. M. tai M. S.), joka vaaditaan collegiopettajalta. Tästä ynnä muista uudistuksista, joita toi-

mitettiin viime vuoden aikana, oli seurauksena, että viime tammikuulla Michiganin yliopiston tarkastuslautakunta ilmoitti sihteerinsä professori George E. Carrothers'in kautta, että koulume junior collegiosasto on saanut hyväksymisen mainitun yliopiston taholta. Tämä oli erikoinen saavutus ja suuri tunnustus työllemme. Nyt on Amerikan suomalaisella nuorisolla oma colleginsa, jonne voivat tulla lueskelemaan yliopistolukuaan ainakin pariksi vuodeksi ja saavat täyden hyvityksen luvuistaan ensi-luokkaisessa yliopistossa (monet muutkin collegit ovat avanneet ovensa koulunuorisollemme tämän tunnustuksen perusteella). Näin tulee heillä olemaan tilaisuus harrastaa suomenkielen ja -historian tutkimista ynnä lukea joitain uskonnollisia kursseja collegi-vuosinaan. Tämän lisäksi toimii koulussamme kolme muuta osastoa edelleenkin, nim. kaupp-osasto, musiikkiosasto ja jumaluusopillinen seminaari. Suomi-Opistolla on nyt sitä suurempi oikeus odottaa kansallismielisten ja kirkkokansaan lukeutuvien ihmisten tukea koulullemme lähettämällä lapsiaan Suomi-Opistolle. Ja tässä ei ole esteenä matkan etäisyyskään, sillä koulukustannukset täällä ovat niin alhaiset, että Amerikan etäisimmiltäkin seuduilta kannattaa kustantaa lapsensa Suomi-Opistoon.

Iloisena seikkana voimmekin jo ilmoittaa ystävillemme, että oppilasmäärä tänä syksynä nousee 111:een, kun sitä vastoin edellisinä vuosina se on pysytellyt noin 85:den paikkeilla. Ja kun viime

vuoden junior collegin oppilasmäärä, joka oli 36, oli toistavertaa suurempi kuin koskaan ennen, niin se nyt nousee 65:een. Näin ollaan kulkemassa eteenpäin huomattavin edistysaskelin.

2. Erikoisesti on mainittava viimevuotisesta toiminnasta se lisä kursseissamme, joka kävi mahdolliseksi järjestää arvoisan Suomen eduskunnan ja hallituksen avustuksella. Viime syyskuun lopulla saapui tohtori Rafael Engelberg Suomesta suomenkielen ja Suomen historian ylimääräiseksi luennoitsijaksi Suomi-Opistolle. Hän piti varsinaisesti neljä luentoa viikossa, kaksi suomalaisesta kirjallisuudesta ja kaksi Suomen ja pohjoismaiden historiasta, noin kolmen kuukauden aikana. Osanottajina oli sekä oppilaita että opettajia ynnä joitain muitakin kansalaisia. Tohtori Engelberg avusti myös auliisti opistoviikon toimintaa useilla paikkakunnilla, pitäen opettavaisia luentoja Suomen kansan kulttuurielämäästä. Hänen luentonsa olivat tieteellisesti antavia ja kansallisesti herättäviä. Suomi-Opisto tuntee suurta kiitollisuutta arvoisaa luennoitsijaa kohtaan. Samalla tunnemme syvää kiitollisuutta Suomen arvoisaa hallitusta ja sen kansaa kohtaan tästä sillanrakentamistyöstä meren kahta puolen olevan Suomiheimon lasten välillä.

Tämän lisäksi piti toht. Engelberg sarjan luentoja yleisölle Hancockissa ynnä esiintyi luennoitsijana useilla eri paikkakunnilla eri yhdistysten ja ryhmien järjestämissä tilaisuuksissa ollessaan Opistolla. Toimintakautensa päätyttyä Suo-

mi-Opistolla siirtyi hän ensin New Yorkiin, jossa hän piti luentoja kahden ja puolen kuukauden ajan kansalaisten järjestämällä luentokursseilla. Sieltä hän ulottui matkansa myös Idän suomalaisten asuinseuduille. Tämän jälkeen teki hän

Osanottajia pappein luentokursseilla Fortune-järvellä elokuulla 1932:

kiertomatkan aina lännelle asti, josta hän palasi New Yorkiin Canadian kautta.

Arvoisa Suomi-vieraamme suonee anteeksi, jos liitämme tähän hänen haastattelustaan Helsingin Sanomissa syyskuun 5:ltä päivältä muutamia ajatuksia, jotka koskevat Suomi-Opistoa.

Hän lausuu: "Suomi-Opisto on olosuhteiden mukaisesti vaatimaton, keskeisimmältään pappiskoulu. Mutta se on suorittanut Amerikan suomalaisessa elämässä erittäin merkittävän ja arvokkaan työn, ei ainoastaan Amerikan suomalaisten henkiseksi hoitamiseksi sellaisenaan, vaan myös suomalaisen sivistyksen edustamiseksi. Taloudellisista vaikeuksistaan ja rajoituksistaan huolimatta se ponnistautuu yhä enemmän todelliseksi collegeksi, mitä m.m. osoittaa se, että viime talvena Michiganin yliopisto tunnusti sen suorittamat kurssit päteviksi. — Suomi-Opisto suomalaisen sivistyksen kiinteänä edustajana ansaitsisi kotimaan taholta suoranaista, jatkuvaa kannatusta."

Rohkenemme toivoa siirtokansamme puolesta, että tohtori Engelbergin täällä saamat kokemukset lisäävät siirtokansamme henkisten harrastusten ja sivistystahtomme oikeaa tuntemusta johtavissakin piireissä Suomessa. Suomi-Opisto ja siirtokansamme toivoo, että Suomi-äiti muistaisi meitä yhä edelleenkin ja tukisi meitä kulttuuriharrastuksissamme.

3. Pappien toiset yleiset luentokurssit pidettiin Suomi-Opiston toimesta viime elokuulla Fortune järven ihanalla raamattuleirillä Crystal Fallsissa, Michiganissa. Luennot kestivät yhden viikon ajan, jolloin siellä pidettiin myöskin Michiganin konferenssin ja nuorisoliiton toimesta nuorten raamattupäivät. Molemmat kurssit olivat hyvin onnistuneita ja tukivat toinen toisiaan. Pappeja kirjoittautui pappien kursseille kaksikym-

mentäkäksi; nuorten kurssien osanottajain luku nousi noin 90:een.

Emme voi tässä yhteydessä lähteä tarkemmin selostamaan papeille pidettyjä luentoja. Tyydymme vain luennoitsijain ynnä heidän luentoaineidensa mainitsemiseen.

Tohtori A. Rautalahti piti seuraavat luennot: 1) "luterilainen seurakuntakäsité", 2) "luterilainen pelastusoppi" ja "luterilainen pappisihanne"; tohtori A. Könönen: 1) "Pisteologian (oppi uskosta) perustus", 2) "uskon luonne" ja 3) uskon varmuus ja lopullinen päämäärä"; pastori Ilmari Tammisto: "kirkollisen historiamme tutkimuksesta"; pastori Hugo Hillilä: "Lutheran Brotherhood-liike"; Suomi-Synodin esimies pastori A. Haapanen: "kotilähetystyömme"; pastori V. Rautanen: "Palestiinan luonnon merkitys raamatun ilmoituksessa"; ja J. Wargelin: "pyhäkoulun opettaja". (Pyhäkoulun luokituksesta merkitty luento jätettiin pitämättä).

Kuten näistä luentoaineista näkyy, liikkuiivat ne melkoisen laajalla alueella. Niissä käsiteltiin sekä systemaattisen että historiallisen ja käytännöllisen teologian tärkeitä kysymyksiä. Itse kukin luennoitsija oli valmistanut itsensä huolellisesti ja kuulijat olivat niihin hyvin tyytyväisiä. Toiveita lausuttiin joka taholta, että tällaisia luentokursseja tulee järjestää edelleenkin, ja että niistä huolehtii Suomi-Opisto. Uskomme tästä luentosarjasta olevan suurta siunausta luennoitsijoille itselleen, jotka joutuivat syventymään kris-

tillisen tieteen kysymyksiin valmistaessaan luennoitaan, kuin myöskin kaikille läsnäolijoille. Suomi-Opisto tuntee tyydytystä siitä, että se on saanut palvella kirkkomme tarpeita tämänkin toimintamuodon kautta.

Aikamme nopea edistyminen tieteellisellä alalla, muutokset yhteiskuntaelämässä ja opillisen tason kohoaminen keskuudessamme asettavat yhä uusia tehtäviä kirkollemme. Tähän tulee vielä lisäksi se seikka, että nuorisomme, joka vähitellen tulee seurakunnissamme johtavaksi aineistoksi vanhemman väen rivien harvetessa, on kasvanut paljon toisellaisissa olosuhteissa kuin ne, jotka saivat viettää lapsuutensa ja nuoruutensa ajan Suomessa. Kirkon suojaava käsi ohjasi siellä yleistä elämän kulkua; täällä kirkko saa taistella vaikutusvallastaan. Tästä on seurauksena, että tarvitaan uusia käytännöllisiä toimintamuotoja, mutta näiden uusien toimintatapojen tulee olla sopusoinnussa kristillisen hengen ja kirkkomme opin kanssa. Ei riitä jonkun uuden toimintatavan käytäntöön ottamisen puollustukseksi se, että joku toinen kirkollinen ryhmä on sen omaksunut. Täällä eri uskonsuuntien yhteisellä kilpakentällä tarvitaan ennen kaikkea tutkia, mikä on sopusoinnussa jumalallisen totuuden ja luterilaisen kirkon hengen kanssa. Siksi ovat tällaiset luentokurssit erittäin tarpeellisia. Jatkokoon papistomme kaikinpuolinen kasvaminen Jumalan valtakunnan työn hyväksi!

J. Wargelin.

Piirteitä Stambaugh'n Mich. Evankelis- Luterilaisen seurakunnan historiasta.

*"Sillä missä kaksi tahi kolme on
kokoontunut Minun nimeeni, siinä
Minä olen heidän keskellään."*
Matt. 18: 20.

Jo ennen vuotta 1900 oli Stambaughin ja ympärillä (Iron kauntissa) asettunut asumaan useita suomalaisia perheitä, jotka vieraassa maassa, vieraan kielen kaikuessa korvissaan, ikävöivät kauaksi jäänyttä kotimaataan ja erityisesti kotoista kirkkoa, jossa lapsesta asti olivat kuulleet Jumalan totuuksia ja jossa olivat nälkäisen sielunsa usein saaneet ravituksi. Ikävä oli, vaikka ruumista ravitseva ruoka oli runsaampaa. Valkeata oli leipä; paremmat olivat asunto-olot. Ne eivät kuitenkaan voineet viihdyttää ikuisen elämän kaipausta, joka polttavana kalvoi maallisen kodin ja rakkaiden omaisten kaipauksen rinnalla. Kun pastori J. J. Hoikka tuli Crystal Fallsiin kesäk. alussa 1900, silloin muutamat perheet puuhasivat yhdessä niin, että hän alkoi käymään silloin tällöin Stambaughissa kansalaisiamme Jumalan sanalla tervehtimässä. — Kuinkahan lie neekään sykähtänyt kärsinyt sydän uskovaisen siirtolaisen rinnassa, kun omalla armaalla kielellään ensi kerran kuuli kerrottavan taivaan tiestä

ja matkasta, kuuli kerrottavan Vapahtajasta ja rakastavasta taivaallisesta Isästä, joka Henkensä kautta oli yhtä lähellä omiansa täällä kuin kotimaassakin.

Alkuun merkityt Jeesuksen sanat varmaankin antoivat rohkeutta ja herättivät uhrimieltä pienen suomalaisryhmän keskuudessa, kun heinäk. 28 pnä 1902, kokoontuessaan Stambaugh'n presbyterialaisessa kirkossa, he perustivat seurakunnan, joka saman vuoden syysk. 10 pnä laillistettiin rauhantuomarin oikeudessa Stambaughissa ja saman kk. 13 pnä klo 3 ip. merkittiin kauntin kirjoihin Crystal Fallsissa, Mich. Laillistuttamishakemuksen ovat allekirjoittaneet Isaac E. Hertzen, Herman Hendrickson, Jacob Koski, Konst Anderson, Jacob Lehmikoski, Thom Saari, Matt Eliasson ja Siimon Porspakka. Seurak. ensimmäiset trustiisit ovat olleet H. Hendrickson, esimies, Jacob Koski ja K. Anderson. Past. Hoikka hoiti seurakuntaa 15 vuotta, jotka varmaan olivat usein vaikeita, sillä työ oli erämaan raivaajan työtä. Kulkuneuvot ja tiet olivat huonoja. Suomalaisia tuli seudulle lisää, mutta harvat heistä yhtyivät seurakunnan kohottaman ristin lipun alle. Papin palkka oli aluksi vain 5 doll. kk., myöhemmin 7 doll. ja vihdoinkin 10 doll. kk. Lujasta on varat otettu. Ne on kerätty 10 s. ja 25 s. suuruisina jäsenmaksuina. Kahvikokouksia pidettiin jopa joskus kori-iltamiakin. Presbyterialaisessa kirkossa kokoontuttiin, vuokra 1 doll. kerralta. Vihdoin vuonna 1911 uskallettiin alkaa toteuttaa

sydämissä kauan kytenyttä toivoa, saada oma kirkko, jossa vapaasti saataisiin kokoontua sanan ääneen, oman katon alla. Rakennuskassaan oli karttunut 80 doll. 80 c. Päätettiin pyytää kivantoyhtiöltä sekä Stambaughn ja Iron Riverin liikemiehiltä apua. Keräystä toimeenpanemaan, herroja puhuttelemaan lähtivät pastori Hoikka, Herman Hendrickson ja Andrew Siikaniva. Edesmenneen mr. Wm. Seldenin avustuksella saatiin kirkolle lotti vapaasti, erittäin sopivalta paikalta Stambaughssa. Lotilla oli vankka puurakennus, kaupungin vankila, tehty 6 tuuman lankuista latomalla päällekkäin, lujasti yhteen naulattuina. Se ostettiin kaupungilta 10 dollarilla. Siitä saatiin runsaasti rakennusaineita ja niin muutettiin entinen vankila huoneeksi, jossa saarnataan vieläkin "vangeille vapautusta ja sidotuille pääsemistä", niille vangeille, joiden omatunto on väsynyt synnin kahleiden kantamiseen ja pelastusta kaipaa. Kirkko vihittiin lokak. 22 p. 1911. Vihkimisen toimittivat pastorit Hoikka, Wuornos ja J. Wargelin. 1912 oli seurak. jäseniä 95 ja lapsia 90. Keräystä jatkettiin. Oliver- ja Verona-kivantoyhtiöt olivat suurimmat lahjoittajat, 150 doll. kumpikin. Jotkut liikemiehet antoivat 25 dollariakin, mutta yleensä olivat lahjoitukset olleet, tilikirjojen mukaan, lesken ropoja 5—1 doll. asti. Viiden vuoden ajalla maksettiin kirkko. Sitä todistaa vanhan kassakirjan sivulla 157 seuraava huomautus: "Viimminen seurakunnan velka on maksettu huhtik. 20 p. 1917" ja sitten kuin

erityisen ilon ja tyydytyksen ilmaisuna lisätään: "Siis kirkko on velatoin" ja alla nimi M. Jacobson, joka lienee ollut silloin rahastonhoitajana.

Stambaugh'n kirkko.

Siis kirkko rakennettiin ja maksettiin 6 vuoden ajalla. Heinäk. 14 p. 1917 sai seurakunnan ensimmäinen paimen, pastori Hoikka, käydä Herransa lepoon.

Seurakunta oli opettajatta jonkun aikaa. Pastori Vihtori Kuusisto valittiin piirimme papiksi v. 1918 ja toimi täällä v. 1922, jolloin hän muutti nykyiseen paikkaansa Virginiaan, Minn. Hänen toimintansa aikana olot kehittyivät ja seurak. kasvaessa kävi toiminta monipuolisemmaksi. Pastorin palkkakin kohotettiin 20 doll. kk. Vuotena 1923 tuli nykyinen opettajamme pastori S. Luoma hoitamaan tätä seurakuntapiiriä. Pappila on Crystal Fallsissa, josta käsin seurakuntamme on aina hoidettu.

Kirkossamme ei ollut alasalia ja niin ollen ei ollut tilaa ruoka- eikä kahvitarjoilulle. Kauvan suunniteltiin ja laskettiin miten saataisiin kirkkomme uudistetuksi ja siihen lisätyksi kellarikerros tarpeellisine osineen. Tammik. 23 p. 1928 vuosikokouksessa valittiin rakennuskomitea, jonka kokoonkutsujaksi valittiin mr. Wäinö Lahti. Muiksi jäseniksi: G. Nummelin, M. Jacobson, rahastonhoitaja, Chas. Porsback, Kusti Ketola, mrs. Hanna Alenius ja mrs. Maria Hendrickson. Varoja keräämään lupautuivat: mrs. Augusta Lahti, miss Helga Siikaniva, mr. M. Jacobson, mr. J. Kultalahti, mr. J. Halvas, mr. W. Lahti, mr. G. Nummelin ja past. Luoma. Myöhemmin lisäjäseniksi rakennustoimikuntaan valittiin mr. D. Lappala, K. Asiala, mrs. I. Aspholm, H. Kniivilä ja sittemmin rahastonhoitajana mrs. Augusta Lahti. Kun kassa oli noin puolitoista tuhatta, otettiin rohkea askel keväällä 1929 ja yksimielisesti toimien uudistettiin kirkkomme sisältä ja ulkoa, ra-

kennettiin kellari, johon m.m. tuli kaunis kirkkosali keittiöineen, kirkon penkit ostettiin uudet, sisä- ja ulkomaalaus tehtiin uudelleen. Kirkon korjaukseen oli käytetty runsaasti vapaata työtä ja noin 6 tuhatta dollaria rahaa. Työ ja tarpeet olivat silloin vielä kalliita. Kaunis tulikin kirkostamme ja lienee se nyt kaunein maaseutukirkko koko kirkkokunnassamme. Lokak. ensim. lauantaina ja sunnuntaina 1929 kirkkomme uudistusjuhliä vietettiin iloisin mielin. Velkaa oli tullut noin 3½ tuhatta, mutta ennenkin oli velat maksettu ja niin tehdään vielä nytkin. Juhlassamme mukana olivat esimies, past. A. Haapanen, ent. opettajamme past. Kuusisto ja pastorimme S. Luoma. Seurakuntalaisten puolesta puhujana oli mrs. Augusta Lahti. Useat muutkin seurak. jäsenet ilonsa ja kiitoksensa Herralle ilmaisivat juhlien yhteydessä. Kirkko-omaisuuden arvo on nyt noin 8 tuhatta doll.

Ensim. urkurina on pitemmän aikaa toiminut neiti Lydia Hendrickson (nyk. mrs. Arvid Lehti), sitten miss Lempi Nummelin, (nyk. mrs. I. Hendrickson), miss Eva Hendrickson ja mrs. Augusta Lahti. Pyhäkoulun johtajina kirkolla ovat olleet H. Hendrickson, mrs. Aino Porsbacka, miss Helga Siikaniva ja mrs. Augusta Lahti. Caspianissa mr. G. Nummelin ja mrs. Ida Nikkinen ja farmilla mr. ja mrs. Yrjö Matson. Ompeluseuran johtajina mrs. Maria Hendrickson, mrs. Miina Siikaniva, mrs. Aino Porsbacka, mrs. Ida Nikkinen, miss Helga Siikaniva, mrs. Ida Aspholm, mrs.

Hilma Lappala ja mrs. Lempi Hendrickson. Kirkonpalvelijoina H. Hendrickson, H. Kolehma, K. Ketola ja M. Jacobson. Kesäkoulun opettajina ovat toimineet neiti Hilma Manner, neiti Vendla Johnson, seminaaril. A. Karhu, Y. Hanki, Lempi Lake ja kansakoulun opettajatar Augusta Lahti. Kirkkokuoro on toiminut vuodesta 1925. Johtajana on alusta asti toiminut mrs. Augusta Lahti. Nuorisokuoro on toiminut vuodesta 1931 miss Eva Hendricksonin johdolla. Kr. Nuorisoseura toimii myöskin seurakunnassamme nykyään.

Seurakunnan nykyiset virkailijat ovat: Esimies past. Luoma, vara-esim. G. Nummelin, kirjuri W. Lahti, rahastonh. mrs. Ch. Porsbacka ja rakennuskassanhoitajana mrs. Augusta Lahti.

Heinäkuun neljännen sunnuntain aikana 1932 vietti Stambaughn seurakunta 30-vuotisjuhlia. Perustavista jäsenistä oli silloin vielä elossa ja juhlilla mukana mrs. Maria Hendrickson, mr. Jacob Koski, mr. I. Hertzen, mrs. Hilma Koskela Chicagosta (ent. mrs. Siimon Porsbacka Stambaughsta) ja mr. ja mrs. Matti Eliason. Alusta asti toimineita jäseniä oli juhlilla mr. ja mrs. Chas. Porsbacka, M. Jacobson, G. Nummelin, K. Ketola, A. Siikaniva, mr. ja mrs. N. Salminen, mr. ja mrs. Y. Matson, mrs. Hanna Säilönmäki, mr. ja mrs. Wm. Nordling, mr. ja mrs. J. Alenius, mr. ja mrs. A. Kallio ja mrs. Toivo Long. Kunniavieraana oli myös juhlillamme mrs. Rhoda Hoikka, esim. pastorimme puoliso ja heidän tyttärensä mrs. J. Wargelin sekä Dr. Wargelin.

Ohjelmassamme puhujina olivat past. A. Haapanen, Dr. J. Wargelin, past. Mykkänen ja oma pastorimme S. Luoma sekä useita maallikoita.

Tässä on seurakuntamme ulkonaisen toiminnan piirteet pääpuitteissaan. Näihin kehyksiin sisältyy 30 vuoden ajalta kaikkien seurakuntalaisten ja opettajain yhteinen aherrus. Runsaasti on Jumala meitä siunannut aineellisella alalla. Henkisen siunauksen näkee Hän yksin. Hän myös tuntee meidät ja toimintamme sekä siunaa meitä sen mukaan mitä sisimmässämme olemme eikä ulkonaisen toimintamme perusteella. Jumala on sydänten tutkija. Meidän on muistettava, ettei ulkonainen puuhamme meitä vanhurskauta, mutta Jeesuksen lunastus uskolla omistettuna. Siihen osalliseksi Jumala meitä kaikkia auttakoon ja siunatkoon Stambaughn seurakuntaa niin, että se voisi säilyttää isien uskon perinnöksi tuleville polville.

Augusta Lahti.

Kestävä perustus.

(2 Tim. 2: 19.)

NÄYTTÄÄ siltä etteivät ihmiset yleensä pidä tärkeänä pelastuksen asiaa. Jumalan kannalta katsottuna on ihmisen pelastuminen kuitenkin mitä suuriarvoisin asia. Sentähden hän on ryhtynyt laajakantoisiin toimenpiteisiin sekä varmentanut ja laskenut perustuksen ihmisten pelastumiselle. Tämän hän teki antaakseen oman rakkaan Poikansa maailmalle Vapahtajaksi. Siinä ilmeni Jumalan rakkaus korkeimmassa määrässään. Jeesus puhuukin opetuslapsilleen tästä sanoessaan suurimmaksi rakkaudeksi sitä, että joku panee henkensä ystäviensä edestä (Joh. 15: 13). Kristuksen kärsimisessä ja ristinkuolemassa on autuutemme perustus laskettu. Rikkomustemmen tähden alttiiksi annettuna hän on pelastuksen kallio, kulmakivi Siionissa s.o. Herran seurakunnassa.

Monet kyllä hylkäävät tämän kalliin perustuksen menetellen entisten rakentajien tavoin ja joutuen hengellisessä mielessä luopuneen Israelin teille. Mutta löytyy "valituitakin", jotka ovat uskoneet evankeliumin sanaan ja siitä lähtevän voiman nostamana asettuneet Jumalan laskemalle perustukselle. Sen kestävyuden saavat nämä maailman myrskyjen ja synnin kiusausten ahdis-

tamat yhä uudelleen huomata todeksi. Omat suunnitelmat ja hyvät aikomukset eivät toteudu. Siihen ei ole voimia eikä aina haluakaan. Oma kristillisuus näyttäytyy niin hauraaksi. Ei se kestä. Kristilliset mielialat ja hengelliset kokemukset vaihtelevat. Ne tulevat ja menevät. Tänäkin saa kokea suurta iloa ja uhkuvaa kiitosta, huomenna on mieli raskas ja sydänparka murheitten painama. Inhimilliset perusteet ne pettävät ja kaunis jumalisuuden rakennus kukistuu.

Kun siltä näyttää ja sellaiselta tuntuu, silloin on hyvä tietää että "Jumalan vahva perustus pysyy lujana." Kristus-kallio ei kuitenkaan horju. Sille perustettuna elämä kestää. Ydin jää jällelle, joskin kuori tarpeettomana jopa vahingollisenaikin rapisee pois. Oman avuttomuuden ja voimattomuuden tuntemisessa kristitylle tuleekin yhä arvokkaammaksi tämä totuus: Muuta perustusta ei kukaan voi panna, kuin mikä jo on pantu, ja se on Jeesus Kristus (Kor. 3: 11).

Samoin kuin yksityisen kristityn niin myös koko Herran seurakunnan elämä lepää Jumalan vahvalla perustuksella. Tämä on rohkaisevaa meille, jotka aherramme seurakunnan hyväksi toivoen sen menestystä kaikissa suhteissa. Tulevaisuutta ajatellen näyttää siltä, että Kristuksen seurakunnallakin on edessään yhä suuremmat vaikeudet. Luopumus kasvaa, antikristuksen henki voimistuu voimistumistaan. Ja niinkuin tapahtui alkuajoina samoin käy maailmanajan loppulla. Seurakunta joutuu vihollisten ahdistas-

maksi, kristusviha yltyy ja vainot puhkeavat, joten kristityt saavat paljon kärsiä. Suuret joukot jättävät Herran seurakunnan. Siten menetetään paljon ainakin ulkonaisessa suhteessa. Kuitenkin säilyy valittujen joukko eikä Siionin perustus koskaan horju. On pysyvä totena Jeesuksen sanat hänen puhuessaan seurakunnastaan, joka on kallioperustus: Tuonelan portit eivät voi sitä. Seurakunta on Kristuksen ja hän on seurakuntarakennuksen kulmakivi. Niinkuin hän, meidän Vapahtajamme elää, elää myös hänen seurakuntansa. On tunnettua miten päättyi Jeesuksen ajallinen elämä. Yhä voimakkaammaksi kävi vastustus, yhä kiihkeämmäksi paisui viha Jumalan Pyhää vastaan. Ja kun hän ristillä kalasti päänsä kuoloon, pitivät vastustajat hänet voitettuna ajatellen, että hänen asiainsakin oli menetetty. Kuitenkin Jeesus saavutti suurimman voittonsa juuri kuollessaan. Silloin ristinkuolemassa ja voitollisessa ylösnousemisessa laskettiin jumalallinen kestävä perustus ihmisten onnelle ja autuudelle.

Juurtuneena tähän perustukseen kestää taisteleva Herran seurakunta kautta aikojen, kunnes se maisten vaivojen ja kärsimysten puhdistamana liitetään riemuitsevaan seurakuntaan. Se aika on ihana voiton ja vapauden hetki kaikille Herran seurakunnan tosijäsenille.

F. V. Kava.

Detroitin kirkon alttaritaulu.

ISIENSÄMAASTA on Amerikan suomalainen kirkkokokonsa saanut vakaumuksen, että kirkossa pitää olla alttaritaulu. Siellä se on kirkoissa katsellut alttarimaalauksia, jotka ovat olleet ylentäviä ja hartauttaherättäviä. Tytär seurakuntien, Suomen kirkkoihin verrattuina pieniin Herranhuoneisiin on koetettu saada kotoista tuntua. Alttaritaulut ovat sitä osaltaan olleet luomassa.

Detroitin suomalaiseen kirkkoon saatiin alttaritaulu siten, että mr. ja mrs. David Koivisto, oltuaan kirjevaihdossa ystäviensä kanssa Suomessa, kertoivat mr. ja mrs. William Murrolle, että taidemaalari, arkkitehti herra Ilmari Wirkkala, Helsingistä, Suomesta valmistaisi alttaritaulun kirkkoomme, jos niin haluttaisiin. Mr. Murto esitti tämän valtuustolle. Innostus asiaan oli seurakunnassa aivan yksimielinen. Toimikuntaan, joka järjesteli työn herra Wirkkalan kanssa, kuuluivat William Murto, Henry Ruuhela ja Emil J. Paananen. Taulurahastoon varojen keräämisen suorittivat William Murto, nti Jenny Ekola, mrs. Anna Wanhala, vanh. ja William Janhonen.

Taulun kehyksen taiteilijan piirustusten mukaan valmisti kaikinpuolin hyvän ja arvokkaan seurakuntaveteraani Severus Juntunen.

Kirkon perä maalattiin ennen taulun paikoilleen asettamista.

Joukko seurakunnan miehiä huolehti pingoittamisesta ja maalauksen ja kehyksen seinään kiinnittämisestä. Emme voi näin lyhyeen kirjoitukseen saada mahtumaan luetteloja kaikista asian hyväksi toimineista.

Taulun maalaamisen hra Wirkkala suoritti lahjaksi, mutta aineista ynnä muista kuluista korvasimme hänelle. Olemme tästä sanomattoman kiitollisia hänelle.

Maalaus on aito-suomalainen ja alkuperäinen. Sen aiheena on Matt. 18: 20: "Missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siellä olen minä heidän keskellään". Se esittää "ulkona Jumalan luonnossa hartauteen vaipuneen seurakunnan sirpaleen, joka hengessä näkee ristiinnaulitun Vapahtajansa". Tämä on taiteilijan näkemys. Tässä on herra Wirkkalan itsensä kirjoittama selostus: "Minkälaisena tahtoo seurakunnan sirpale, joka on vaipunut hartauteen, nähdä Vapahtajansa? — Lohduttajana, Hyvänä Paime-
nena, Kunnian kuninkaana? Miksikäs ei! — Mutta ahdistetulle, kärsivälle ja maailman ikeen alla, oman elämän ristin alla kulkevalle, Hän on kuitenkin lähin ristiinnaulittuna Vapahtajana. Sellaisena on hän kristinuskon perusta, sen alku ja loppu. — Silloin, kun saarna ristiinnaulitusta Kristuksesta lakkaa, olemme menettäneet kristinuskonkin.

Detroitin kirkko sisältä.

“Ettei saarna ristiinnaulitusta Kristuksesta olisi pahennukseksi, on alttaritaulussamme kuvattu muutamia ihmisiä Jumalan suuressa luonnossa hartauteen vaipuneina. Vanhus menneen ikäkauden asussa, nuorimies nykypäivän työmiehen tavallisessa asussa, nuori vaimo, nuoria tyttöjä ja lapsia. — Heille ilmestyy ristiinnaulittu Vapahata pilvenharsoon kietoutuneena. Kaikkiin vaikuttaa ilmestys eri tavalla, niin lapsiin, nuoriin kuin vanhukseenkin. Jokaisella on oma osansa elämän taipaleella ja jokaiseen kohdistuu jumallinen ilmestys sydämeen käyvällä tavalla, jos sana tulee yhtäkkiä eläväksi todellisuudeksi kullekin. — Missä kaksi tai kolme kokoontuu, missä lunastusta saarnataan, missä Häntä avuksi huuetaan, siellä on Hän meidän keskellämme maailman Hänelle lahjoittamine ristineen, jonka Hän on ottanut kantaakseen meidän arvottomien puolesta.

“Kuten Jumala ei ole läsnä tulessa eikä rajutulessa, vaan vienossa tuulen hyminässä, lepää luonnonkin yllä rauha ja vain vieno tuuli saa veden karehtimaan taustalla olevalla metsäjärvellä.”

Taulun paljastamisjuhla oli kesäkuun 12 päivän iltana. Juhlassa luettiin edelläoleva taiteilijan selostus kuin myöskin hänen aikaisemmasta kirjeestään maininta, miten hän on keskustelemalla kokoneiden kristittyjen kanssa päässyt selville, mitä hänen oli maalattava.

Sitte allekirjoittanut selosteli niitä vaikutelmia, mitä taulun eri henkilöt olivat häneen tehneet. Laulettiin näihin selostuksiin soveltuvia

Detroitin kirkon alttaritaulu.

lauluja. Puhuttiin vanhasta miehestä, joka kiittää Jumalaa elämänmittaisesta siunauksesta, ruokoo vanhan isän esirukouksen lapsensa ja lapsensalasten puolesta, kohottaa kasvonsa taivasta

kohti, uskossa liittyen ristiinnaulittuun Vapahtajaan, rukoilee: "Tule, Herra Jeesus!" — Laulettiin: "Matkamiehen mieli palaa Määrän päähän, kotihin; Samoin sielunikin halua Uuteen Jerusalemiin: Siihen isänmaahan, minne Jeesus läksi edellä. Milloin pääsen rauhaan sinne Näistä kuolon siteistä?" j.n.e.

Edessämme on nuori mies, joka rukoilee, että Jumala auttaisi häntä oikein velvollisuutensa täyttämään, ja anoo voimaa näyttääkseen kristityn esimerkkiä, elääkseen kunniaksi Jumalalle, ollakseen hyödyksi kodille ja isänmaalle ja säilyäkseen puhtaana. — Laulettiin: "Puhtahaks' mua, Herra, sä luo; Harhasta pois Helmahas tuo!" j.n.e.

Näemme nuoren äidin polvistuneena. Häntä painaa elämän vastuunalaisuuden taakka. Hän rukoilee armoa voidakseen kasvattaa lapsensa Jumalalle. Oman huonoudentunto painaa, mutta Jeesukseen turvansa asettaa kaikessa. — Yhdyimme laulamaan: "Jeesuksen silmäin eteen Mä käyn niin kurjana kuin lien; Mun velkan, köyhyytteni vien Jeesuksen silmäin eteen". j.n.e.

Kaksi neitosta tietää maailman tarjoavan heille hetken huvia, mutta he tietävät myöskin, ettei synnin palvelijan ole helppo tuomiopäivänä. Siksi kukin heistä rukoilee: "Jumala säilytä minut puhtaana. Varjele synnistä ja lankeemuksista. Säilytä Jeesuksen omana." — Lauloimme: "Tule Jeesuksen luo, Tule nuorena oi! Hälle uhriksi tuo

kevätpäiväsi koi! Miten harmeta pääs Sinä synnissä soisit, Ja sun talves ja jääs Västa Herralle toisit." j.n.e.

Lapset riemuitsevat hengessä nähdessään Jeesuksen, lasten Ystävän. Uskovat Jeesuksen Vapahtajakseen, kun vanhemmat kodissa ja pyhäkoulunopettajat ovat heille hänet sellaisena kir-

Detroitin seurakunnan valtuusto.

Takarivissä, vasemmalta: Henry Moilanen, Eli Koskela, William Murto, Severus Juntunen, Alex A. Collin ja Emil J. Paananen. — Eturivissä: Henry Ruuhela, mrs Anna Mattson, mrs. Nanni Sihtala, nti Lydia Virtanen ja Fred Wannala.

kastaneet. — Yhdyimme tilaisuudessa olleiden seisomaan nousseiden lasten kanssa laulamaan: "Jeesus mua rakastaa, Raamattu sen ilmoittaa. Lapsi olen heikko, vaan Jeesus holhoo armollaan, Mua Jeesus rakastaa, Mua Jeesus rakastaa, Mua Jeesus rakastaa, Niin sana opettaa.

“Hän on kuolon voittanut, Taivaan mulle avannut, Synnistä mun puhdistaa, Lapseksensa omistaa. Mua Jeesus rakastaa.” j.n.e.

Ristiinnaulittu Jeesus on toivomme perustus. Valtava on tämä ristiinnaulitun kuva! Mikä hellyys ja rakkaus kuvastuu hänen kasvoistaan, mutta mikä tuska onkaan hänellä ollut vastahakoisten syntisten tähden. Tämä oli kaikki tarpeen, sillä ilman verenvuodatusta ei ole yhtään syntien anteeksiantamusta”. Mutta “Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan veri puhdistaa meidät kaikesta synnsitä”. Herra Jeesus, Sinun pyhän veresi vuodattaminen tämän kirotun maan päälle on pantina siitä, että minäkin kerran saan käydä elämään. Kiitos Herran! Halleluja! — Vuodatimme sydämemme rukouksessa Herramme eteen lauluen: “Ristis luo, oi Jeesuksen’, Suo mun jäädä aina; Siin’ ei kurjan syntisen Syntikuorma paina! Risti vaan, risti vaan Olkoon kunniani, Kunnes elon virroilla Nautin autuuttani.

“Ristin luona ilolla Rukoilen ja kiitän, Kunnes äänen taivaassa Enkellauluun liitän. Risti vaan,” j.n.e.

Laskevan auringon säteet kultraavat maiseman ja antavat juhlallisen värityksen taulun henkilöillekin. Samoin tämän maailmanajan laskeva aurinko antaa varoituksen illan tulosta, mutta Jumalan valo valaisee uskovaisia niin, että heillä on öljyä lampuissaan (uskoa) ja öljyä astioissaan (Hengen täyteyttä) ja ovat valmiita, kun Kristus tulee omansa ottamaan luoksensa.

Saarnatkoon tämä taulu äänetöntä saarnaansa jokaiselle, joka astuu jalkansa Detroitin, maailmankaupungin suomalaisten rukouksin ja monin uhrauksin rakentamaan pyhäkköön. Saarnatkoon se senkin tähden, että siinä rakkauttaan heimoveljilleen jakaa isiemmemmaassa elävä taiteilija, meille monille aivan ventovieras, mutta nyt ystäväksi tullut.

Tämä taulu ei ole tavanmukainen, pyhän historian jotakin tapausta esittävä. Se sensijaan muistuttaa meille erikoisesti yhtä Jeesuksen lupautta. Kuten puhutun saarnan tulee koettaa jakaa vanhaa totuutta uudessa, nykyaikaisessa asussa, on taiteilijalla siunattuna tehtävänä tuoda esiin ja elävöittää Jeesuksen kalliita lupauksia.

Valtava oli se elämys, minkä saimme tämän taulun ääressä tuona kesäkuun kahdententoista. Saarnatkoon se Herran huoneeseen kokoontuneille: “Minä olen teidän keskellänne”. Tehköön siinä kääntymätön maailmanlapsi tiliä sen Vapahatajan edessä, joka kerran lähestyy häntä tuomarina. Saakoon siinä syntejään sureva lohdutusta ja uskossa elävä toivolleen virkistystä!

Emil J. Paananen.

Muuttolinnut.

*Ne saapui kevätpäivän koittehessa,
kun autereilla hehkui päivän palo,
kun kevätvirttä soitti metsän salo;
ja laaksot läikkyi kevään loistehessa.*

*Ne kaukaa airueina viestin toivat,
ett' on jo taittuneena talven valta;
ja kukat kauniit kohoo nurmen alta,
ja tuulet lauhat ilmassa taas soivat.*

*Niin kului kesä lintuin laulaessa,
ja hyiset hallat halmehille hiipi;
nyt lentoon kohosi taas pieni siipi,
ja matka alkoi myrskyn pauhatessa.*

*Pois lensi linnut syksyn saapuessa,
ja tyhjäksi jäi heiltä pieni pesä.
Niin nopeasti kului kaunis kesä,
ja sammui laulu yössä huurteisessa.*

*Myös ihmislapsen laulu sammuu kerran,
se sammuu joskus keväässäkin varhain.
Mut uusi kevät koittaa hälle parhain,
ken uskonsiivin kohoo luokse Herran.*

Svante Luoma.

Rantapiirin pappila.

RANTAPIIRIIN kuuluvat: Aura-Pequamingin, L'Ansen, Keweenaw Bayn, Chassellin, Jacobsvillen, Oscarin ja Redridge-Beacon Hill-Fredan suom. ev. luth. seurakunnat Portage ja Superior järvien rantamilla, Michiganin valtiossa. Näiden seurakuntien yhtymä samaksi pastoraatiksi, joka tunnetaan nimellä Rantapiiri, on perustettu vuoden 1930 lopulla Michiganin konferenssin johtokunnan myötävaikutuksella. Tärkeimpinä toimenpiteinä ovat olleet Rantapiirille papin hankinta ja pappilan rakentaminen.

Allemerkinnyt saapui kesäk. 20 pnä 1931 Rantapiirin valitsemana ja vastaanotti papinviran tässä uudessa pastoraatissa. Asuntopaikkaksi oli määrätty Chassell keskeisimpänä ja jäsenluvultaan piirin suurimpana seurakuntana, noin 9 mailia Hancockista etelään kauniin lahden rannalla. Sinne oli laitettava Rantapiirin pappila. Kun tarkoitukseen valmista taloa ei soveltunut saamaan, rakennettiin uusi, ajanmukainen pappila. Se sijaitsee Hancock-kadun varrella Chassellin seurakunnan kirkon läheisyydessä 150x125 jalkaa laajuisella tontillaan puistoineen ja järvinäköaloinen. Vapaata työtä saatiin runsaasti yleensä piirin kaikista seurakunnista ja myös raha-avustusta. Toiminta on ollut innokasta ja

yksimielistä. Rakentaessa on mahdollisuuksien mukaan noudatettu säästäväisyysperiaatetta silmälläpitäen sitä, että talo olisi tullut käytännöllinen, kestäväistä aineista ja siten helpompi seurakuntapiirin hoitaa. Talo on pohjalaaajuudeltaan 30x30 jalkaa, kaksikerroksinen, sisältää 8 huo-

Räntapiirin pappila Chassellissa, Mich.

netta tarpeellisine laitteineen sekä akkunoilla ympäröidyt etehiset ja kellarikerroksessa autosuojan. Rakennus on ulkoa päällystetty tiilikerroksella ja katettu kuparipäälyisellä asfalttilevyllä. Pappila valmistui marraskuun lopulla v. 1931 ja avajaisjuhlallisuuDET pidettiin saman kuun 13—15 p.

Rakennustoimikuntaan ovat kuuluneet Jaakko Haapala, John Takala, mrs. Elmi M. Hill, David J. Elm, Louis Pyykkönen, Henry Päckilä, Edward Pyykkönen ja John Kilpelä. Kun kolme viimeksi mainittua erosivat rakentamisen aikana, valittiin heidän tilalleen Henry Uksila, Andrew Jacobson L'Ansesta ja Henry Korhonen Keweenaw Baystä. Rakennustyön johtajana on ollut Kalle Mustonen.

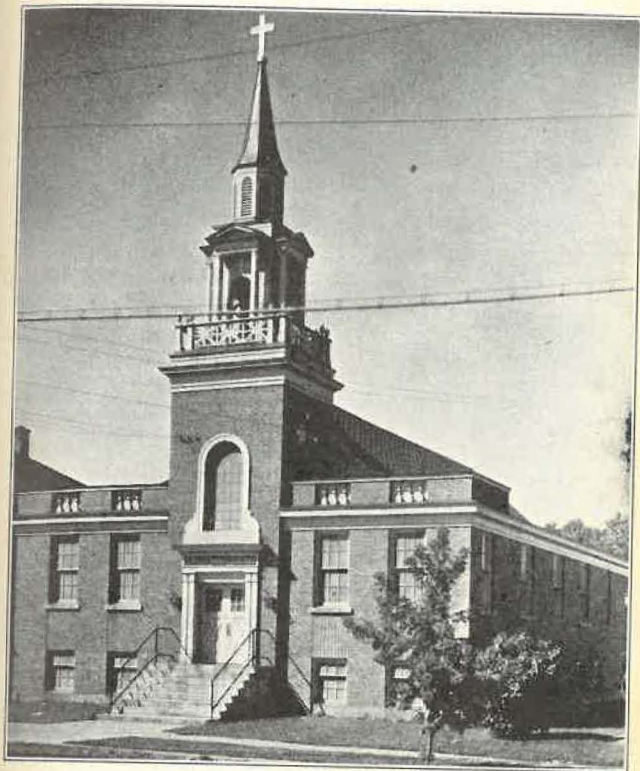
Pappila on seurakuntapiirillemme arvokas omaisuus. Jumalaan luottaen on asiassa matkaan lähdetty ja siten edelleenkin yksimielisesti ahkeroiden päästään myös vuosien kuluessa hyvään lopputulokseen.

D. J. E.

Ironwoodin Pyhän Paavalin seurakunnan uusi kirkko.

SIKÄLI kuin olemme silmäilleet Ironwoodin Pyhän Paavalin seurakunnan historiaa, niin sen kirkkoa on useamman kerran joko laajennettu, pidennetty, levitetty, korotettu, lykätty eteenpäin tai siirretty taaemmas. Vuonna 1902 tehtiin korjauksia kirkossa, siirrettiin vähäsen ja nostettiin, mutta jätettiin toistaiseksi seisomaan puujalkain päälle. Vuonna 1910 paperoitiin kirkko sisältä ja maalattiin ulkoa, mutta perinpohjaisen muodostelun alaiseksi otettiin kirkko v. 1913. Tällä kertaa kirkkoa siirrettiin noin 6 jalkaa sivulle ja 10 jalkaa taaksepäin, nostettiin, rakennettiin kivijalka ja juhlasali kirkon alakertaan, tehtiin sakaristo y.m. uudistuksia. Mutta kirkko ei vielä kukaan tullut valmiiksi! Pelättiin tornin huipun putoamista ja senkin syyn perusteella v. 1917 rakennettiin tornin yläosa uudestaan ja pantiin hyvä katto kirkkoon, maalattiin y.m. Myöhemmin rakennettiin lehteri.

Nyt on Ironwoodin P. Paavalin seurakunta vihdoinkin sillä kohdalla, että sillä on uusi Herran huone. Tämän uuden kirkon vihkiminen toimitettiin jouluk. 13 p. 1931. Kirkkokuntamme esimies, pastori A. Haapanen toimitti juhlallisesti kirkkomme vihkimisen seuraavien pastoreiden

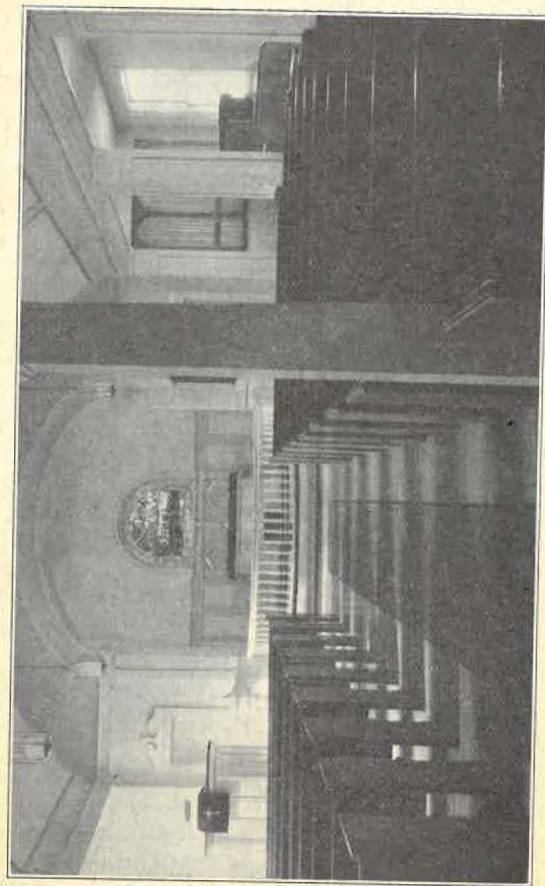

Ironwoodin Pyhän Paavalin kirkko. Rakennettu 1931.

avustamana: Tri J. Wargelin, D. J. Elm, B. Wuornos, W. W. Wilen, N. Korhonen ja H. Matero. Näiden virkaveljiensä lisäksi saapuivat juhli-llemme, joita pidettiin neljänä päivänä, seuraavat pastorit: O. Kaarto, V. K. Mykkänen, H. Hillilä, A. Karlin ja W. Kaskinen. P. Paavalin seurakunnan entisiä opettajia oli läsnä kolme, nimittäin A. Haapanen, Bruno Wuornos ja D. J. Elm.

Tämän uuden kirkkomme rakennusvaiheita pyydämme esittää arv. lukijoille lyhykäisessä muodossa seuraavasti:

Seurakunnassamme heräsi se ajatus, että pitäisi jälleen kirkkoa uudistaa, tällä kertaa siksi perin pohjaisesti, että siinä olisi kirkkoa tulevillekin polville, puhumattakaan nykyiselle. Tätä ajatusta kypsytettiin ja tultiin siihen johtopäätökseen, että nyt on sopivin aika rakentaa uutta kirkkoa, kun rakennustarpeet ovat tyydyttävän halpoja ja kun vapaata työvoimaa on runsaasti saatavissa. Toukok. 10 p. 1931 päätettiin lopullisesti seurakunnan kokouksessa ryhtyä uuden kirkon rakentamiseen. Valittiin seuraavat henkilöt rakennustoimikuntaan: John Setula, John Luoto, Jacob Hakala, Emil Johnson, William Watilo, Emil Watilo, Kristian Johnson, John Saari, Kalle Hooli, Erick Kangas, Samuel Mäki, C. O. Anderson ja H. Matero. Virkailijoiksi valittiin rakennustoimikuntaan seuraavat: H. Matero puheenjohtajaksi, John Luoto kirjuriksi, C. O. Anderson rahastonhoitajaksi, mutta hänen erottuaan valittiin rahastonhoitajaksi Emil Johnson. Rakennustöi-

Ironwoodin P. Paavalin kirkko sisältä.

den johtajaksi rakennustoimikunta valitsi seurakuntalaisen Herman Gröndahlin, jolle myönnettiin oikeus olla läsnä kaikissa rakennustoimikunnan kokouksissa, joita pidettiin rakennuksen aikana kaikkiaan 40 kertaa. Uuden kirkon rakennustyöt alettiin kesäk. 25 p. ja lopetettiin jouluk. 12 p. v. 1931.

Uuden kirkkomme piirustukset laati ironwoodilainen arkkitehti N. A. Nelson. Hän niinikään valvoi kirkon rakennusta koko ajan rakennustoimikunnan kanssa. Olisihan tässä jotain sanottava kirkkomme tyylistä. Yleensä hyväksytyt kristillisen kirkon tyylit ovat: basilika (itämaisen kirkon yleinen piirre), roomalainen, göötiläinen, transisiooni ja varhais-amerikalainen (Colonial). Kirkkomme on rakennettu viimeksi mainittuun tyyliin, johonka sisältyvät m.m. suorat piirteet ja lukuisat pylväät. Varhais-amerikalainen rakennustyyli on kyllä arvokasta, mutta yksinkertaista. Olemme kirkkomme ääriviivoissa, ulkoasussa, ikkunoissa, kirkkokalustossa ja yksinkertaisesti kaikessa pyrkineet noudattamaan yhtäläisyyttä ja olemaan uskollisia sille hyväksytylle rakennustyyliille. Meillä on nyt Ironwoodissa n.s. "Colonial Church", kaunis, juhlallinen tiilikirkko, korkeine tapuleineen, sopusuhtaisine mittoineen ja monine pylväineen.

Voimme sanoa, että Ironwoodissa Suomi-Synodilla on tarpeen vaatima ja käytännöllinen kirkko. Esitämme muutamia seikkoja: Kirkossa on istumasijaa 412 henkilölle. On hyvä äitien huone,

jonne voivat siirtyä tarpeen vaatiessa lastensa kanssa; on tilava, hyvin järjestetty sakaristo, kuorolaisille pukuhuone; myös urkukammio. Alasalissa on n.s. auditorium, istumatilaa noin 300:lle; suuri, valoisa, erittäin käytännöllinen

Ironwoodin kirkon rakennustoimikunta v. 1931.

Takarivissä (vasemmalta): John Saari, John Luoto, Samuel Mäki, Herman Grandahl, Kristian Johnson, Jacob Hakala, Kalle Hooli. — Eturivissä: Emil Watilo, Erick Kangas, John Setula, Herman Matero, Emil Johnson, Oscar Anderson, William Watilo.

keittiö; nuorison lukuhuone; miesten seurustelu-huone, toiletit ja lämmityshuone.

Muuta mielestämme mainittavaa olisi, että Luuterus-Liitto hankki seurakunnallemme uudet piippu-urut. Urkujen hinta oli \$2,500. Kirkkoon

hankittiin uudet penkit, uudet lyhtytyyliset sähkövalaistukset, saarnatuoli ja alttarikalusto. Seurakunnalla oli entuudestaan kaunis kastemalja ja myös kirkonkello, ettei niitä tarvinnut hankkia. Kuoriin, alttarille ja sakaristoon hankittiin pehmeä, kaksinkertainen villamatto.

Kirkossamme on nyt tehokas, öljyäpolttava keskuslämmityslaitos. Kirkko- ja sivuhuoneet ovat varustetut lämmönsäteilijöillä, jotka jakavat tasaista höyrylämpöä. Kirkon alasalissa on omalaatuinen viuhka, mikä muutamassa minuutissa jakaa riittävästi lämpöä.

Kirkkomme tuli maksamaan kaikenkaikkiaan, lukuunottamatta piippu-urkuja, \$15,107.31. Suurin osa on tästä vielä velkana. Tarvitaan seurakunnassa jatkuvaa intoa ja utteruutta, että velka tulisi kuitatuksi. Pidämme sitä tavallaan saavutuksena, että näinkin kaunis, tilava ja käytännöllinen kirkko tuli rakennettua yllämainitulla summalla. Ilman liiottelua kirkkoamme voidaan arvioida kolmestakymmenestä tuhannesta dollarista. Täytyy myöntää, että rakennustoimikunta on harjoittanut harkittua liiketaitoa ja säästäväisyyttä. Paljon, aina tuhansiin dollareihin, olemme saaneet lahjaksi, vapaata työvoimaa y.m.

Lopussa pyydämme auliisti tunnustaa, että Herralta on tämä tullut ja että se on ihmeellinen meidän silmissämme. Häntä kiittäkäämme ja Häntä ylistäkäämme.

H. Matero.

“Niin Suomessa veisattiin . . .”

“**N**IIN Suomessa tehtiin, niin Suomessa elettiin, niin Suomessa veisattiin” j.n.e. Kuinkahan usein joutuneekaan tässä maassa syntynyt kuulemaan nuo väitökset? — Varmaankin tuhannesti ja vielä vähän lisääkin. Muutamasta noista väitöksistä ovat tosia, toiset vain paikallisuonteisia, eivätkä suinkaan Suomea yleistäviä, toiset taas ovat asiallisesti vanhentuneita, jopa ovat jotkut suorastaan väärinymmärryksistä johtuneita. Niinpä tuo väite: “niin Suomessa veisattiin”, tarkoittaen hidasta, laahaavaa veisuuta, ei enään pidä paikkaansa.

Vanha veisuutapa, jota vanhin kirkkokansa täällä muistelee, johtui pääasiallisesti taitamattomien lukkarien edesottamisista. Tunnetuin esimerkki huonosti laulavista esilaulajista lienee ollut Ahlaisten lukkari, joka oli niin kuuluisa epä määräisestä veisuustaan, että se kerran vapautti erään tyttökoululaisen laulutunneistaan, kun kävi selville, että tuo oppilas (oman tunnustuksensa mukaan) ei ollut tuota lukkaria parempi. Kaikki moinen kuuluu nykyään Suomessa menneiden muistojen joukkoon.

Jo vuosikymmeniä sitten antoi kirkkoveisuullemme varmat suunnat erikoinen, prof. Ilmari Krohnin johtama, tuntijakomitea, jonka valmis-

tamat säännöt löydämme nuoteilla varustetun virsikirjamme alkulehdiltä. Kannattaa todella tutustua niihin.

Suomi-Opiston musiikin opettaja Martti Nisonen.

Muistan elävästi kuinka kesällä 1910, toimiesani v.t. urkurina Pyhtään kirkossa, sikäläinen kirkkoherra Mårtenson määräsi kaikki koraalit esitettäväksi rytmillisesti ja suhteellisen vilkkaassa tempossa. Tietysti silloin moni eukko ja ukko, joka halusi viimeiseksi äänensä kuuluvaksi,

ei tuosta uudesta veisuutavasta pitänyt, mutta yleensä tottui seurakunta siihen pian ja monet pitivät siitä jo alusta asti. Niin oli asianlaita monilla muillakin paikkakunnilla, missä virsiä veisattiin uuteen tapaan. — Voidaan varmuudella sanoa, että Suomessa on kirkkoveisuu nykyään yleensä reipasta ja rytmikästä, varsinkin seurakunnissa, joiden veisuuta johtaa kouliintunut ja tehtävänsä innostunut lukkari-urkuri.

Hidasta ja laahaavaa veisuuta harrastetaan tosin vieläkin muutamissa erikois-uskonnollisissa piireissä tunnesyistä, mutta yleistä ei edes sekään ole.

Reipas, rytmillinen ja antautuva kirkkoveisuu on tärkeä osa kirkollisista toimituksistamme. Väsähtänyt, liika-hidas virsien esitystapa on ehdottomasti lamauttavaa. Hyväkin saarna, laiskasti laulavan seurakunnan edeltämänä, menettää paljon tehostaan. En voi olla kyllin painostamatta hyvän kirkkolaulun ansioita. Parhain tapa opettaa seurakunta oikein laulamaan, on valita lukkari, tai vieläpä valiokuorokin, joka on tutustunut tuohon uudempaan veisuutapaan. Mäniota olisi myös, jos silloin tällöin kutsuttaisiin seurakunta aivan erikoisiin veisuharjoituksiin kirkonmenojen jälkeen. Yritetäänpä! Tulokset ovat varmasti hyvät.

Muutaman vuoden päästä saamme sitten huuhahtaa: "näin veisataan Amerikassa, — kuten Suomessa nykyään!"

Martti Nisonen.

Nasellen, Wash. ev.-luth. kirkko.

NASELLE (Nyyssölä) on ihana maalaishäädylä lounaisosassa Washingtonin valtiota. Ajetua noin viisi mailia Columbia-joelta johtavaa tietä kohti Nasellea, näkyy jo Nasellen kirkon tapuli noin kahden mailin päässä. Sen taustana on julallinen mäkirinne suurine, jättiläismäisine puineen. Tuntuu kuin Nasellen kirkon tapuli ristineen vain täydentäisi tätä juhlallista taustaa.

Uuden kirkon rakentaminen on ollut seurakuntalaisten mielessä pitemmän ajan, sillä jo 13 p. elok. 1920 ostettiin sitä varten lotti, josta maksettiin \$300. Uutta kirkkoa ruvettiin suunnittelemaan voimaperäisemmin vuosikokouksessa tammikuussa 1927. Ryhdyttiin keräämään varoja ja tulos oli niin loistava, että seurakunta kokouksessaan 29 p. toukok. 1930 päätti rakentaa uuden kirkon. Alettaessa oli rakennuskassassa rahaa \$1,837.36. Piirustukset laati arkkitehti J. E. Wicks Astoriasta. Näiden piirustuksien mukaan ryhtyivät seurakuntalaiset johtajiensa avulla rakentamaan uutta kirkkoa. Työ sujui nasellelaisten työtarmolla ja innolla niin, että kirkko voitiin vihkiä pyhään tarkoitukseensa 19 p. lokak. 1930. Suuremmoisiksi muodostuivat vihkimisjuhlat. Paljon oli kansaa eri paikoista. Pappeja oli neljä: L. R. Ahlman (konsistorin notari), P. Kerä-

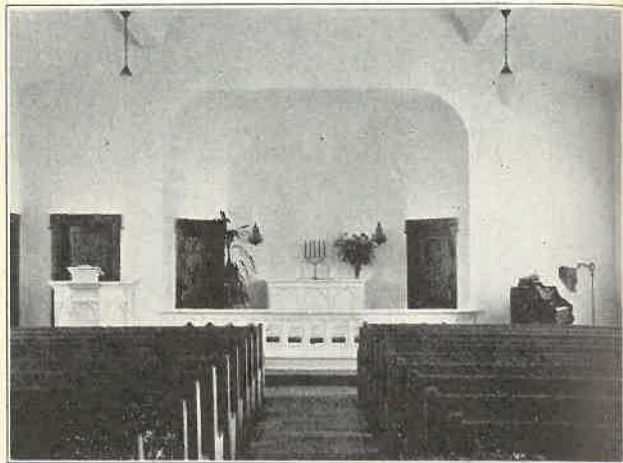

Nasellen, Wash., kirkko.

nen, A. J. Korhonen (seurakunnan silloinen hoitaja) ja O. E. Mäki.

Kirkko on aistikas ulkoa ja sisältä, kuten ohel-
letuista kuvista voidaan nähdä. Se on 55 jalkaa
pitkä, 30 jalkaa leveä ja sisältä 18 jalkaa korkea.

Kirkon alakerta on hyvin käytännöllinen. Rakennus ja kalusto tulivat maksamaan \$5,622. Tähän summaan ei ole kuitenkaan laskettu mitään sille vapaalle työlle, jota saatiin paljo kirkkoa rakennettaessa. Kirkon arvo nykyään kalustoineen on suunnilleen siinä \$10,000 vaiheilla.

Nasellen, Wash., kirkko sisältä.

Mielestämme saavat Nasellen seurakuntalaiset ja muut iloita, että heillä on nyt kaunis kirkko keskuudessaan. Toivomuksemme on, että saisitte sen suojissa kokea psalmistan tavalla: yksi päivä Herran huoneessa on parempi kuin tuhannen muualla.

Evert E. Torkko.

Älkää siis murehtiko huomisenestä päivästä.

(Matt. 6: 34.)

KÄYDESSÄNI kadulla askarteli ajatuksissani kysymys: Mistä ja mitä kirjottaisin pian ilmestyvään Kirkolliseen Kalenteriin.

Pistäysin erään ystävä-vanhuksen majaan. Puheltuamme asioista, pulpahti häneltä kuin päätteeksi äänellisenä huokaus: "Mitähän sitä huomenna tekisi?" Samassa muistui yllämainitut Vapahtajan sanat, että niissäpä on nykypäivillekin oppimista, sillä joka huomisenestä suree, ei koskaan vapaudu surusta sentähden, että huomisen päivä on haave, joka pakenee edellä. "Tämä päivä" on todellisuus.

Väärrien käsitysten välttämiseksi huomattakoon, ettei Jeesus kieltäessään huolehtimasta huomisenestä anna oikeutusta laiskuudelle eikä velttoudelle. Työ on velvollisuus. Mutta työhän on eri asia ja murhe toinen. Työtä jaksaa tehdä, sitä kannattavat Jumalan lupaukset; murhe näännyttää, sitä eivät kannata mitkään lupaukset. —

Nykyään elettävänä oleva ahdas aika, sanoisimmeko koettelemusten aika, antaa aihetta suuriinkin murheisiin. Heikkouskoisuus herättää kysymyksen: "Kuinka Jeesus on voinut tuollaisia sanoja lausua? Minähän olen jo tuon yhden käskyn

suurin rikkoja.” Niin, ihminen on ollut ihminen luomisesta alkaen, mutta murhe tuli syntiinlankeemuksen seurauksena. Maailman murhe saattaa kuolemaan. Hirveää murhetta se on! Herra tahtoi muuttaa maailman murheen Jumalan mielen mukaiseksi murheeksi, joka tuo elämän. Suloisinta murhetta!

Maailman murhe etupäässä täyttää ihmiskunnan sydämen. Rintalapsi itkeskelee meille käsitämätöntä murheitkuansa. Koululapsi huolehtii huomisesta: kirjoista, kengistä ja vaatteista. Nuorukaiset ja neitokset ovat huoliensa unelmoissa, erittäinkin kihlautumisensa aikana. Kotinsa perustaneet puhelevat jokapäiväisistä elämän huolista, ei menneistä vaan tulevista. Lasten vanhemmat huolehtivat jokapäiväisestä leivästä. Ahne murehtii rikkauksien säilymisestä ja lisääntymisestä. Köyhä huolehtii puutteestansa. Voisimme tätä murheen syiden luetteloa jatkaa pitkästi Jumalan käskyjen valossa, ottaen sieltä huomioon kaikki kieltopuolet.

Rakas Jeesus, jospa murheeni mahtuisi, suruni sopisi ainoastaan huomiseen päivään, mutta se sivuuttaa pelkäämättä ylihuomenenkin menneiden vuosia ja vuosia aina kymmeneen asti. Mitä ajattelet, paras Opettaja, tällaisista maan matosen mietteistä? Vastaaat m.m.: ”Missä aarteesi on, siellä sydämesikin on oleva.” Pyydät meitä kovakorvaisia kuolemaan kukkasten kuiskeita kauneuksineen, ilman lntusten liverrystä kiitoksineen, kuinka nekin ovat Luojan huolenpidon

holhokkeja olleet vuosituhansien kuluessa. Häpeällä punastutat ihmislapsen, jonka olet luonut kruunuksi luomakunnan.

Synti on syöpynyt syvälle sydämeen. Mutta ei-pä Herra jättänyt ihmistä synneissään hukku-maan. Hän rakkaudessaan antoi ajallaan oman Poikansa pelastamaan syntisiä kadotuksesta, helvetin piinasta ja vaivasta. Pelastussanoma maailman Vapahtajasta, joka kuuluu kaikuen evankeliumissa, muuttakoon maailman murheemme pelastuksen riemuun. Siitä seuraa Jumalan mieleistä murhetta niinkauan kun on asteltu synnin ja kuoleman varjon laakson halki, Jumalan Pojan verellä avatulle taivaan portille, josta meilläkin, jotka uskomme, on vapaus käydä pyhään Jeesuksen veren kautta.

Joku kolkuttaa ovellesi, tuodaan sinulle ystävän arvokas lahja. Kuinka iloitset siitä! Kiität kauneimmalla kielellä lahjan tuojaa ja lahjan antajaa.

Jeesus kolkuttaa sydämesi ovella juuri nyt. Avaatko Hänelle sydämesi oven? Arvaatko min-kälaisia kalliita lahjoja, iäisyysaarteita, Hän sinulle tarjoaa. Tämä voi olla viimeinen tarjous ja kutsu ei vähempään kuin iankaikkiseen elämään.

Suruinen sielu, kuule Herran kuiske: ”Älköön teidän sydämenne olko murheellinen. Uskokaat Jumalaan ja uskokaat minuun!” ”Ja minä olen teidän murheenne muuttava iloksi.”

Älä ole sellainen, kuten eräs, joka sanoi: ”Ei ole aikaa hengellisiin asioihin.” Vaikka ihminen

on kutsuttu suurimpaan juhlaan, mitä taivas voi valmistaa, niin he halveksivat sitä yhdellä tai toisella tekoysyllä. Toisilla on heidän kunnianhimonsa, toisilla ahneutensa, muutamilla heidän yleinen elämänsä nautittavana. Heillä on käsissään tämän elämän murheet ja samoin sydämissään. Ne vievät heidän aikansa niin ettei ole tilaa ajatuksille tulevasta elämästä.

Voisiko olla suurempaa sokeutta kuin tuollaisessa tilassa eläminen, armonajassa, mikä on pian lopussa, ja silloin on menetetty hukkaan Jumalan armo Jeesusuksessa Kristuksessa. Oi, ettei se vain hukkaan menisi!

“Ei murheita mulla oo täällä,
Kun Jeesus on ystäväni —
— En huomisen huolista näänny,
Kun armohon luottaa mä saan.

Arvo J. Korhonen.

Brainerdin seurakunnan toimintaa 1888—1932.

VUODEN 1880 vaiheilla oli Brainerdissa suomalaisia pienoinen joukko, jotka tekivät työtä rautatieyhtiölle. Brainerdi tällöin oli pieni vasta-alkava paikka. Kapakat kuitenkin olivat ennättäneet kukkeimmilleen. Kauppala oli täynnä juomaloita, jotka levittivät kirousta ympärilleen monissa eri muodoissa. Juoppous ja siveetön elämä rehoitti kaikkialla. Suomalaisetkin suurelta osalta olivat juoppouden lumoissa. Heillä ei ollut minkäänlaisia sivistysharrastuksia. Vieraskielistenkään keskuudessa ei ollut juuri mitään hengen viljelystä.

Kunnioituksella ja suurella arvonannolla voi mainita, että jo tähän aikaan oli suomalaisissa niitä jaloja henkilöitä, jotka eivät ottaneet osaa kapakkaelämään toiminnallaan eivätkä varoiltaan. Heidän joukkonsa kuitenkin oli niin pieni ja vähävoimainen, että eivät uskaltaneet ryhtyä heti perustamaan vastaista toimintaa kapakkaelämälle. Mr. August Nelson saapui paikkakunnalle 1883, joka toisten saman mielisten kanssa ryhtyi perustamaan seurakunnallista toimintaa paikkakunnalle.

Kesällä vuonna 1886 saapui Brainerdiin suomalainen pastori J. K. Nikander ensi kerran. Hän oli ensimmäisellä lähetysmatkalla Minnesotan

valtiossa kansalaistemme keskuudessa. Hartausseurat pidettiin Matti Santapakan talossa. Koukous loputtua pastori tehosti seurakunnan tärkeyttä ja toivoi, että seurakunta perustettaisiin Brainerdiin pian. Pastori J. K. Nikander teki usein lähetyksmatkoja Minnesotan valtioon ja hän aina poikkesi myöskin Brainerdissa. Eräällä tällaisella matkallaan hän piti ensimmäisen suomalaisen rippikoulun Brainerdissa. Oppilaina olivat: Frank Mattson, Sofia Bäckilä ja Aino Bäckilä.

Lokak. 6 p. 1888 pidettiin kokous, jossa perustettiin seurakuntatyön kassarahasto sääntöineen. Pohjarahastoa varten lahjoitti kukin työtä kannattava yhden dollarin, ja jäsenmaksuksi asetettiin 25 s. hengeltä. Tällöin yhtyivät jäseniksi: Matti Santapakka, Leander Anderson, L. Wilson, Jaakko Pajunpää ja A. Holm, John Bäckilä, J. Bäckilä, K. Olson ja Frank Mattson, A. Sanders, M. Nikkari, K. Aflen ja O. Kyrönniemi, L. Larson, John Nelson, P. Pelkonen ja S. Vainio, J. Anderson, J. Olson, H. Käärnä ja L. Johnson, K. Siekkinen, M. Mattson, K. Anderson ja August Nelson. Jotenkin kaikki yhtyneet olivat nuoria. Mainitussa kokouksessa laskettiin pohja seurakuntatyölle ja sen kannatukselle.

Pastori Williamson rupesi käymään Brainerdissä 1888 kerran kuussa jatkaen käyntejään vuoteen 1890. Hänen aikanaan perustettiin seurakunta, joka oikeudellistettiin huhtik. 26 p. 1889. Seurakunnalle sääntöjä valmistaessa käytettiin

ohjeina norjalaisen Hauge-Synodin sääntöjä, sillä Suomi-Synodi ei vielä silloin ollut. Laillistuspa-perit ovat allekirjoittaneet: L. Anderson, M. Santapakka, J. Bäckilä, A. Nelson, K. Anderson, M. Nikkari ja L. Larson. Pastori Williamsonin pois siirryttyä tuli opettajaksi pastori Sarvela maa-

Brainerdin kirkko.

lisk. 1890 käyden säännöllisesti kerran kuussa vuoteen 1898. Sarvelan siirryttyä Elyn seurakuntaan, jäi seurakunta ilman opettajaa joksikin aikaa. Tällä väliajalla kävivät Jumalan sanaa julistamassa pastorit: J. K. Nikander, Tanner ja Bäck. Vakinaiseksi seurakunnan hoitajaksi tuli pastori Varmavuori (Sahlberg) v. 1899.

Ompeluseura on ruvennut toimimaan seurakunnassa vuonna 1891, joka jatkuvasti on innolla tehnyt työtä seurakunnan edistämiseksi. Ompeluseuran perustavat jäsenet ovat: misikset J. Bäckilä, Hill, A. Nelson, Emelson ja Fosder, Pajunpää, Thompson, Mattson ja Patterson.

Brainerdin seurakunta liitettiin Suomi-Synodiin vuonna 1894 virallisesti ja yhtyminen tapahtui yksimielisen päätöksen tekemisellä.

Sunnuntaikoulua alettiin pitää 24 p. maalisk. 1895. Ensimmäisinä opettajina toimivat: Oskar Emelson ja August Nelson, joihin liittyi myöhemmin A. Sanders, J. Pajunpää, mrs. Mykkänen ja H. Mykkänen. Herran käskyä on koetettu noudattaa, kun hän sanoi: "Menkäätkä kaikkeen maailmaan ja opettakaat pitämään kaikki, mitä olen käskenyt teille." Sitä emme voi sanoa kuinka monet ovat ottaneet opetuksesta vaarin, mutta ainakin on täytetty velvollisuus, ja edelleen sitä suurta velvollisuutta toteutetaan voimien mukaan.

Varoja seurakunnan menojen peittämiseksi on saatu ja edelleen saadaan jäsenmaksujen muodossa, ompeluseuran toimesta ja iltamien pidolla. Vuosikokouksessa 1894 päätettiin jäsenverotus kokonaan lakkauttaa, mutta tuo päätös peruutettiin seuraavana vuonna.

Jumalanpalveluksia pidettiin perheissä ja norjalaisessa luterilaisessa kirkossa, josta piti maksaa vuokraa dollarin kerralta. Hengellinen elämä seurakunnassa oli virkeätä ja henkevää alkuaikoi-

na. Diakonien toimesta pidettiin kotihartausseuroja pyhäilloin kun pappia ei ollut keskuudessa. Luettiin, veisattiin virsiä ja laulettiin hengellisiä lauluja, sekä keskusteltiin Jumalan sanasta. Osanotto oli runsas ja seurahenki lämmin.

Monet uran uurtajista ovat saaneet muuttaa tuonelan maille odottamaan Herran suuren päivän tuloa, jolloin kukin saa nähdä ja kuulla mitä hänen tekonsa ovat vaikuttaneet maailmassa.

Kuten aikaisemmin mainittiin, jumalanpalvelukset pidettiin norjalaisessa luterilaisessa kirkossa ja perheissä, vuoteen 1908, jolloin ruvettiin rakentamaan omaa kirkkoa toukokuussa. Pastori Klockarla toimien opettajana. Rakennustoimikuntaan kuuluivat: Matti Santapakka, Matti Hill, F. Apuli, H. Moilanen ja I. Ritari, W. Ritari, A. Ritari, N. Ritari ja U. Ritari, A. Holm, J. Bäckilä ja J. Bäckilä nuorempi.

Kirkko valmistui kesäk. 1909 tornia vaille, joka tehtiin pastori Karlinin aikana 1919. Kirkko vihittiin pyhään tehtävänsä vuonna 1909. Vihkimisen toimittivat pastorit M. Pesonen ja P. Keränen.

Kun saatiin toimia omassa huoneessa, niin työ sai uutta virkeyttä. Pastori Samanen tullessaan seurakunnan opettajaksi asettui myöskin asumaan paikkakunnalle, joten sekin lisäsi seurakuntaan henkevyyttä ja uutta innostusta.

Pastori Samasen jälkeen tuli opettajaksi seurakuntaan pastori O. Mäki, joka toimi ainoastaan kahdeksan kuuta. Pastori Mäen jälkeen saatiin

seurakuntaa hoitamaan pastori Karlin 1917. Pappilaa ruvettiin rakentamaan 1918, joka saatiin valmiiksi samana vuonna. Rakentamiseen ottivat erikoisemmin osaa: U. Ritari, A. Ritari, N. Ritari, F. Apuli ja M. Hill, A. Holm, O. Heikkinen, J. Bäckilä, M. Kivistö ja O. Siiro, J. Hill, A. Hill, J. Keteri, O. Jaakkola ja J. Löija, J. Terska, S. Hill, R. Pääkkönen, K. Apuli, H. Päckilä, J. Johnson, E. Hendrikson ja E. Pellinen.

Pastori Karlinin jälkeen tuli seurakuntaan opettajaksi pastori Taito Kantonen 1920 toimien pappina heinäk. 15, 1924. Pastori Kantosen jälkeen tuli seurakuntaan opettajaksi pastori Vilho Ranta elok. 3 p. 1924 toimien vuoteen 1931. Pastori V. Rannan aikana ja hänen rouvansa Lainan johdolla nuoret toimivat innolla, hankkien kirkkoon kauniin ja arvokkaan alttaritaulun. Saman toiminnan aikana hankituilla varoilla ostettiin alttarille kauniit kynttilälajalat vuonna 1932.

Kirkkokuoro on toiminut seurakunnassa jatkuvasti, lukuunottamatta pieniä väliaikoja, elvyttäen ja rikastuttaen seurakunnan toimintaa.

Kesäkouluakin on seurakunnassa pidetty useina vuosina, paitsi viime vuosina ei sitä enää ole ollut. Seurakunnan valtuustoon ovat jatkuvasti kuuluneet: John Bäckilä ja August Nelson. Nykyiseen valtuustoon kuuluvat: August Nelson, John Bäckilä, Matti Hill, John Hill, Lee Mattson, mrs. L. Mattson, A. Hill, Frans Apuli ja mrs. J. Bäckilä.

Kuten on aikaisemmin mainittu, että seurakunnassa on ollut kukoistuksen aikoja ja kirkastuk-

sen hetkiä. Kirkastushetket eivät ole pysyviä tässä maailmassa. Seurakuntammekaan ei saanut pidempään nauttia rakkaudellisesta ja lämpöä uhkuvasta toiminnasta. Tuli taantumuksen ja kylmyyden ajat. Paikkakunnalle tuli rautatietyöläisten lakko, joka kylmenti ja katkeroitti monien mielet toisiaan vastaan. Useitten täytyi muuttaa pois paikkakunnalta, kun eivät saaneet työtä.

Pastori V. Rannan rouvan kuoltua lamaantui nuorisotyö seurakunnassa, ja on senjälkeen yhäti lujemmin ketoontunut ja ruvennut kasvamaan rikkaruohoja. Siinä on rukousaiheita kaikille.

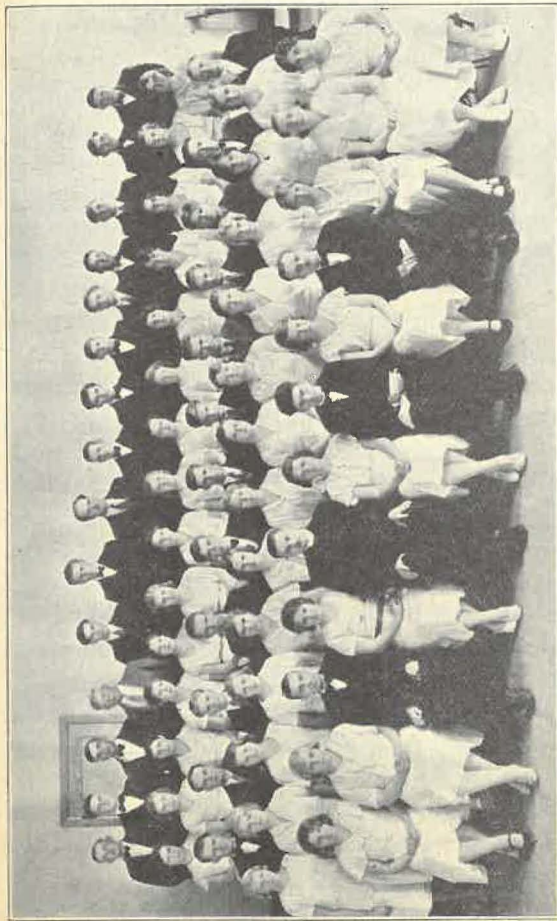
Seurakunnan nykyinen tilanne ei ole erikoisen valoisa, sillä jäsenluku on pieni ja toiminta laimeata. Todellista hengen elämää on kovin vähän huomattavissa. Seurakunnan Herraa tarvitaan tilannetta parantamaan, sillä ihmisvoimilla sitä ei voida parantaa. On ahkeraan rukoiltava seurakunnan puolesta, että sillä olisi todellinen menestys keskuudessamme, sillä jos seurakuntaelämä on menestyksellistä, niin siitä jokainen siunaantuu. Meidän jokaisen tulee kerran astua Jumalan eteen tekemään tiliä työstämme. Sen mukaan tehkäämme seurakuntatyötä.

*August Nelson,
John Bäckilä,
Otto Heikkinen.*

Laulukuoromme.

TARKKAAVA henkilö voi huomata mikä vaikuttava voima kirkollisen työmme yhteydessä olevilla lauluseuroilla on seurakuntaelämän eteenpäin viemisessä. Mutta ensinnäkin meidän tulee varoa itseämme tämän määritelmän, seurakuntaelämän, väärin käsittämisestä mikäli se koskee tämän kirjoituksen ydintä. Tuo määritelmä, seurakuntaelämä, on paljoakantava käsitys, joten se eri näkökulmilta katsottuna ja ymmärrettynä voidaan eri tavoin tulkita. Tarkoituksena tämän kirjoittajalla on teroittaa nuortemme osuutta, lauluseuroina, seurakuntatyössämme, sillä selväähän on, että meidän päivämme nuorisossa on kätkeytynä tulevaisuuden kirkollinen elämä.

Yksi tarpeellisin ja määräävin keino nuorisomme pelastamisessa kirkkomme helmaan on *kasvatus*, "education". Tämä merkitsee nuorison kotona kasvattamista, joka vaatii että heitä oikein ymmärretään vanhempien ja muiden vaikuttavien henkilöiden taholta, ja myöhemmin kasvattamista kristillisissä oppilaitoksissa. On uskottava, että meidän tulisi kunnioittaa ja tukea kaikkia niitä voimia, jotka nuorisoomme vaikuttavat kasvatuksellisesti. Ja tehokkaisuuteen tämääntapaisiin voimiin kuuluvat laulukuoromme.

Nisulan ja Tapiolan, Mich., Luther-liittojen yhdistyneet kuorot v. 1932.
Johtaja Jacob Heikkinen, alarivissä oikealta lukien kuudes.

Laulukuorotyö on kehittävää laatua. Se kehittää jokaista henkilökohtaisesti. Se kehittää myöskin jäseniänsä seurana (socially). Kaikki menestyksellinen toiminta tällä alalla vaatii mitä eheinä yhteistyötä ja yhteisymmärrystä. Tunnollinen lauluseuran jäsen kehittyy monella eri tavalla. Hänen äänikorvansa, joka on erinomaisen tärkeä edellytys, saa harjoitusta. Hänen ajattelemis- ja seuraamiskykynsä tarkistuvat. Ja tärkeintä on, että hänen musikaalisuutensa saa kehitystä. Kaikki tämä, muun lisäksi, vaatii ahkeraa työtä. Konserteissa ja jumalanpalveluksissa esiintymiset ovat kerrassaan kasvattavia vaikutuksiltaan.

Koska kuoromme ovat seurakuntiin kuuluvia ja erinäisiin seurakuntatoimintoihin osallistuvia, niiden jäsenillä on täten tilaisuus kehittyä seurakunnallisesti. Laulukuoroilla on suuria mahdollisuuksia seurakuntaelämän virkistämisessä, varsinkin jumalanpalveluksiin osallistuessa, jolloin heillä on tilaisuus tutustua ja rakastua meidän ihaniin messuihimme ja virsiimme. Meidän kirkkomme jumalanpalvelusjärjestys ja virsikirja ovat hyvin kallisarvoisia aarteita.

Hyvin rikastuttava vaikutin laulukuoron jäseniin on heidän musikaalinen kehityksensä kuorolaulajina. Tälle seikalle tulisi kuoron johtajien lainata suurta huomiota. On tiettyä musiikin merkillinen voima ja sen tähden ei ole syytä tässä kajota siihen, vaan pikemminkin on syytä muistaa hyvän ja arvoa ansaitsevan musiikin käyttämistä lauluseurain ohjelmistoissa. On tar-

peellista, että musiikin kuulemisen ja käyttämisen kautta opittaisiin tuntemaan musiikkia siinä määrin, että osattaisiin eroittaa arvokas ja arvoton musiikki. Silloin tällöin huomaa tällaista kykyä. Keino tämänlaisen tuntemisaistin saavuttamiseksi on se, että runsaasti kuulemme ja harrastamme ainoastaan hyvää musiikkia, kuten suurten mestarien sävellyksiä, vanhoja kirkkolauluja, virsiä j.n.e. Ei kai tämä ole vaikeata, jos henkilö vain viitsii itseänsä vaivata hankkimalla siihen tarvittavia tietoja.

Koska on esitetty, että *lauluseurat ovat rikastuttavana ja tukevana voimana kasvavassa kirkollisessa elämässämme*, niin tämän kirjoittaja haluaa pitää silmällä juuri *tulevaisuutta*. Hän haluaa viittailla niihin rikkauksiin, joita meillä suomalaisilla luterilaisilla on ja joiden viisaassa huoltamisessa on arvokas ja paljoavaativa kutsumus ja tehtävä. Juuri tänä päivänä nuoremme ovat käsissämme hellästihoiteltavina. Mitä heille voidaan antaa, riippuu siitä, mitä antajilla on annettavana. Tämä tähtää siihen, että tarvitaan kaikinpuolin kykeneviä johtajia eri paikoissa ja paikkakunnilla. Juuri siksi on johdonmukaista *katsoa ja ymmärtää Suomi-Opisto sellaisena keskeisenä kasvatuksesta valvovana laitoksena, josta johtavat periaatteet oppilaittensa, opettajiensa ja muiden vaikutuksien kautta leviävät kautta kirkollisen ja kansallisen työmaamme*. Tässä arvossa olisi pidettävä Suomi-Opisto — valonheittäjänä meille kaikille niin hyvin musikaaliseen kuin

seurakunnalliseen elämäämme. Lähettäkäämme sinne nuoria opiskelijoita ottamaan kiinni elämän langoista! — Opistolla on musiikki-osasto ja kuoro, joista kaikki oppilaat voivat hyötyä. Siellä voidaan kasvattaa sekä johtajia että laulajia. Hyvää musiikkia siellä viljellään. Musikaalisen kasvatuksen lisäksi annetaan uskonnollista ja kansallista opetusta, jota kuoronjohtajakin niin hyvin kuin muutkin tarvitsevat.

Lienee paikallaan tässä mainita lyhyesti minikätapaisiin suuresityksiin Suomi-Opiston oppilailla on ollut tilaisuus osallistua viimeisen kolmen vuoden aikana. Paitsi useita musikaalisesti arvokkaita kantaatteja, on esitetty Sibeliuksen "Finlandia" (kolmelle kuorolle sovitettuna), Nissosen oratorio "Aikakausien Rukoukset" (perustuen suomalaisiin hengellisiin sävelmiin), Wagnerin "Tannhäuser" ja Gonoudin "Faust" konserttimuodossa. Eivätkö tällaiset esitykset tarjoa suurenmoisen tilaisuuden nuorille koululaisille?

Kasvatusta tarvitaan. Kouluintoa kaivataan. Emme huokaa eiliselle päivälle, vaan toivon innoin ja uskon katsein tähtäämme kohti tulevaisuutta. Olkoon nämä piirreilmät omistettut tälle hetkelle ja kaikille niille, joidenka toivo on meidän kirkossamme ja sen tulevaisuudessa. Herra siunatkoon lahjansa. Herran käsi ohjatkoon tiemme.

J. W. Heikkinen.

Sairaana kello.

*Hän heräsi kellonsa naksuntaan
ja siirtyi sairaana vuoteellaan,
käs'vartehen nojasi kuumeisen pään
ja tuijotti ruutuhun hämartyvään.*

*Syysmyrsky siellä ulkona temmeltää,
mut puuskansa ruutujen taakse jää.
Ja sairaa se turvassa vuoteellaan voi
nyt kuulla, kun kellonsa naksutus soi.*

*Mut myrsky siellä yltyy ja raivostuu,
yön varjotkin taivaalla tummentuu.
Syystuuli se hurjasti lentäessään
taas laulavi synkkää sävelmiään.*

*Syystuulien paukuna ennustaa
taas talvea, lunta ja kuolemaa. —
Käs' sairahan vaipuvi voimattoman,
pää painuvi tyynyhyyn toivottoman.*

*Mut ihme, mi kirkkaus rusottaa,
tuoll' auringon laskulla kumottaa!
Se sairahan sieluhun voimia luo
ja toivehen uudesta aamusta tuo.*

*Ja kello ei taukoo, se mittaa vain
yön hetkiä, aamua ennustain;
se varmahan vielä uutta huomenta soi,
kun ehtii taas taivaalle päivyksen koi.*

*Hän toivossa varmana nukahtaa,
on sielussa selvänä aamun maa.
Ja kello vain, hetkiä naksuttaen,
käy syksyistä synkkyyttä lopettaen.*

Samuel V. Autere.

Piirteitä Betania-seurakunnan vanhimman ompeluseuran 40-v. vaiheista.

BETANIA-seurakunnan vanhin ompeluseura Ashtabula Harborissa, O., tuli täyttäneeksi keväällä v. 1932 neljäkymmentä ikävuottaan. Se on perustettu pastori ja mrs. Kiviojan ollessa seurakunnan opettajaparina vuonna 1892. Olot niihin aikoihin suomalaisten keskuudessa olivat hyvin alkeelliset, joten toiminnassa aluksi ei ollut sitä säännöllisyyttä kuin nykyisin. Kokouksia pidettiin aina silloin tällöin kirkon sakaristossa. Etupäässä keskusteltiin aineitten hankkimisesta ompeluseuralle ja myyjäisten pidosta. Aluksi pidettiin myyjäisiä pari kertaa vuodessa. Tuloista jätettiin aina \$10.00 aineitten ostamista varten. Tulot muuten luovutettiin seurakunnalle.

Pastori Kallénin ollessa seurakunnan paimena työtappaa hiukan muutettiin. Samojen katujen varsilla asuvat naiset kokoontuivat kerran viikossa vuoroin toistensa luo, jolloin tehtiin käsitöitä myyjäisiä varten sekä tarjoiltiin kahvia, josta suoritettiin vähäinen maksu ompeluseuran kassaan. Kokouksissa suoritettiin hengellistä ohjelmaa, kuten lauluja, kertomuksia, runoja y.m.

Pastori Kavan ollessa seurakunnan opettajana aluksi toimittiin totuttuun tapaan, mutta sittem-

min joissakin seuran jäsenissä heräsi erikoista lähetysrakkautta ja niin marraskuun 12 p:nä 1908 ompeluseuran nimi muutettiin "lähetys-ompeluseuraksi". Tarkoitus oli koota muistakin joukoista lähetysasiaa harrastavia ja siitä syystä ompeluseura toimi hetken aikaa itsenäisenä, seu-

Betania-seurakunnan vanhimman ompeluseuran perustavia jäseniä v. 1932.

rakunnasta riippumattomana. Kun oli päätetty toimia "vapaalla pohjalla", niin tulot myöskin koetettiin jakaa tasan sitä mukaa kuinka monen suunnan edustajia ompeluseuraan kuului. Eräissä kokouksessa päätettiin kannattaa Suomen Lähetysseuraa, Suomen Evankeelista Lähetysliittoa, Karjalan Lähetystä ja Suomen Vapaata Lähetys-

tä. Kullekin näistä vuoron perään päätettiin lähettää \$10.00. Ensimmäinen lähetys joulukuulla 1908 lähetettiin Vilhelmiina Arpiaiselle Kiinaan ja toinen heinäkuussa 1909 tri Selma Rainiolle Afrikaan. Tämä "vapaalla pohjalla" oleminen ei kuitenkaan ajan pitkään innostanut seuran jäseniä, vaan toiminta alkoi arveluttavassa määrässä osoittaa heikkenemisen oireita. Epäsäännöllisesti kokoonnuttiin ja osanotto oli pieni. Siitä syystä J. Lindholm esitti, että ompeluseura uudelleen liitetään Betania-seurakunnan yhteyteen ja se tapahtuikin 4 p:nä kesäkuuta 1910. Liittymisen tarkoituksena mainitaan olleen: "saada enemmän osanottoa ja innostusta lähetystyöhön". Ompeluseura siitä lähtien tunnettiin nimellä: Betania seurakunnan Lähetysompeluseura. Siitä lähtien otettiin erikoisemmin huomioon niitä lähetystyöjä, joita kirkkokuntakin virallisesti kannattaa.

Ompeluseuran jäsenmäärä kasvoi huomattavasti sen jälkeen, kun seura liitettiin Betania seurakunnan yhteyteen. Vuonna 1914 mainitaan ompeluseuran luettelossa olleen noin 100 jäsentä, joista kuitenkin noin 30 tai 40 kävivät säännöllisesti kokouksissa. Pastori Mannerkorven aikana laajennettiin ompeluseuran toimintaa, että osa tuloista annettaisiin paikalliselle seurakunnalle. Asia ratkaistiin 22 p:nä tammikuuta 1913, jolloin kertyneet varat päätettiin jakaa kolmeen yhtä suureen osaan, niin että pakanalähetykselle tulee osa, kotilähetykselle osa ja kolmas osa paikalliselle seurakunnalle. Näiden kolmen asian eteen

ompeluseura sittemmin on työskennellyt, kunnes kirkkokunnan alkaessa toimia Merimies-lähetysten hyväksi, on myöskin tätä lähetystä muistettu.

Kun past. Jauhiaisien aikana Betania seurakunta otti käytäntöön n.k. kotelojärjestelmän, jolloin eri lähetyksillekin menevät varat kerätään koteloitteiden välityksellä, niin katsottiin tarpeettomaksi pitää ompeluseuralla entistä nimeä, koska ompeluseura nykyisin luovuttaa kaikki tulonsa seurakunnan kassaan. Nykyisin ompeluseuralla on nimenä: Betania seurakunnan vanhin ompeluseura.

Mitä tuon 40 vuoden ajalla on koottu rahaa erinäisiin tarkoituksiin, niin siitä kokoontuisi sievoinen summa. Mutta hengellistä työtä ei voida laskea dollareissa, vaan sinä näkymättömänä siunauksena, jota se levittää ympärilleen jopa niinkin kauaksi kuin pakanamaailmaan saakka. Nykyisin kokoonnutaan säännöllisesti joka toinen keskiviikko jäsenten kodoissa. Tarkkaa pöytäkirjaa pidetään kokouksista. Hengellistä ohjelmaa suoritetaan jäsenten toimesta ja seurakunnan pastori pitää myöskin joka kokouksessa lyhyen hengellisen puheen. Jäseniä käy kokouksissa siinä 40 ja 50 vaiheilla. Joskus mailla kokoon tuessa voi olla satakin saapuvilla. Perustavia jäseniä on vielä mukana toiminnassa, joista osa nähdään mukana olevasta kuvasta.

Jumala saakoon edelleenkin käyttäätätä vanhinta Betania seurakunnan ompeluseuraa valtakuntansa työn palveluksessa.

F. Y. J.

Alstonin, Mich., rukoushuone.

“**I**N totta mene huoneeni majaan, enkä nouse leposijani vuoteelle; en totta minä suo unta silmilleni, enkä silmälaudoilleni lepoa, ennenkuin löydän sijan Herralle, asunnon Jaakobin väkävälle.” Ps. 132: 3—5.

Davidilla oli tällainen palava halu valmistaa Herralle paikka, jossa Hän asuisi ja jossa Häntä voitaisiin palvella. Jotain samantapaista varmaan Herran omat tuntevat nykyaikanakin. Siitä johtuu, että tänä suruttomuuden ja luopumuksen aikana on vielä niitäkin, jotka “isoavat ja janoavat vanhurskautta” ja tahtovat että Herran kutsuva ääni saisi kuulua, ihmissieluja herätellä ja iankaikkiseen elämään saattaa. Siinä on kirkkoilla ja rukoushuoneilla tärkeä tehtävänsä.

Alstonin saarnapiiri, osana Lairdin ev.-luth. seurakunnasta, on ollut olemassa vuodesta 1924. Rakennuskassa perustettiin huhtik. 20 p:nä 1924 \$17.75 pohjarahalla. Sitten on sitä kartutettu.

Tilaisuus kokoushuoneen laittamiseen tarjoutui, kun Alstonin koulu asetettiin myötäväksi. Kouluomaisuuden osto päätettiin kokouksessa toukok. 7 p:nä 1929. Hintana oli \$275, käsittäen kauppa tontin, kaksikerroksisen kouluhuoneen, puuvajan y.m.

Koulua ei käytetty ennenkuin talvella 1930, johon mennessä oli ostettu vanhat urut ja laitettu

Alstonin, Mich., rukoushuone.

Alstonin rukoushuone sisältä.

kotitekoiset penkit. Alakertaa käytettiin kokouksia varten ja yläkertaa satunnaisiin tarjoiluihin.

Rakennus ei kuitenkaan ilman korjauksia ollut varsin käytännöllinen. Sentähden päätettiin ke-säkuussa 1932 ryhtyä korjaamaan sitä sen mukaan kuin varat myöten antavat. Rakennusmes-tarina oli Hjalmer Rahkola ja varsinaisina apu-laisina John Haapala ja Albert Ecklund. Muut tekivät vapaata työtä viikon ja lisätyöstä annettiin pieni korvaus.

Alakerta katkaistiin ikkunain puolivälistä ja rakennus laskettiin konkreettiperustukselle. Näin tuli alle sopiva sali keittiöineen. Yläkerrasta pois-tettiin väliseinä ja rappukäytävä. Perälle laitettiin sievoinen alttari, sakasti ja saarnatuoli. Etei-nen tehtiin uudestaan ja johdettiin siitä raput ylös rukoushuoneeseen sekä alasaliin. Sisämaa-laus niinkään toimitettiin.

Korjaukset tulivat maksamaan \$625.43. Velkaa ei jäänyt. Pieni ylijäämä rakennuskassassa siir-rettiin juoksevaan kassaan.

Rukoushuoneen avajaiset vietettiin syysk. 3—4 p:nä. Kirkkokunnan esimies past. A. Haapanen toimitti pyhittämisen. Sanaa julistivat ja puhei-ta pitivät past. Haapanen, mrs. A. Haapanen, mr. John Torvinen ja allemerkinnyt. Tilaisuudet oli-vat omiansa syventämään osanottajia Jumalansa tuntemiseen ja palvelemiseen.

Olkoon tämäkin huone välikappaleena toimit-tamassa ihmislapsille Jumalan kalliita lahjoja.

Emil Tervo.

Isien kirkko.

 EURAKUNNAN pastorin luokse saapui eräänä iltana mies, joka oli hänelle lähes tuntema-toin. Tosiaan oli mies istunut kirkon penkissä muutamien jumalanpalvelusten aikana, ja olihan pastori miestä kätellytkin ja kerran nimenkin ky-synyt, mutta sen pitemmälle ei oltu keskusteluis-sa päästy.

Hyvän illan sanottua ja kädestä vierasta ter-vehdittyä, kehoitti pastori vierasta istumaan. Vieras oli sivuuttanut keski-ian, sen saattoi pas-tori pian huomata; hyvin puettu hän oli ja kas-vojenensa piirteet herättivät mieltymystä.

“Olette kaiketi asumassa tässä kaupungissa, koskapa muistelen nähneeni Teitä joskus kirkos-samme?”, alotti pastori keskustelun.

“Niin kylläkin; olen asunut täällä vasta joita-kin kuukausia, mutta kyllä luulen tänne asettu-vani vakituisesti asumaan, sillä olen autojen kor-jaaja ammatiltani, ja olen saanut täällä mieles-täni hyvän työpaikan, jossa luulen viihtyväni pitemmän ajan. Pidän paikastani, ja isännät ovat kohteliaita ja palkkakin on hyvä, niin mitä-päs aina muuttelisin. Nimeni on Matti Ikola.”

Pastori huomasi, että vieraalla on jotakin tär-keämpää puheltavaa, eikä vain pelkkä kyläily ol-lut häntä pappilaan saattanut, ja siksi hän koetti

johtaa asian kiinteämpään pisteeseen ja kysäsi: "Olisiko jotakin erityistä mielessänne, vaiko vain olette lähteneet iltakävelyille?"

"Olisihan sitä asiaakin hiukan, olen päättänyt pyytää yhtyä seurakuntaanne, koskapa pidän kirkostanne, ja älkää pahaa tykätkö jos sanon ajatukseni puhtaaksi: pidän saarnoistanne ja puheistanne. Viime aikoina on kirkko käynyt minulle peräti rakkaaksi. Siksi haluan pienillä varoillani tukea kirkollista työtä, jota seurakuntanne tekee tällä paikkakunnalla."

"Aniharvoin meille sattuu, että henkilö tulee pappilaan ja puhuu kuten nyt olette puhunut ja pyytää päästä seurakunnan yhteyteen. Sangen usein olen minä tehnyt matkoja ympäri kaupungin, ja ompa seurakunnan valtuusmiehiäkin ollut apunani saadaksemme uusia jäseniä yhtymään seurakuntaamme. Ilokseni voin mainita, että täällä oloni ajalla olemme tuossa työssä hyvin onnistuneet. Jäsenlukumme on kasvanut ja muutenkin kiinteä toiminta seurakunnassamme on hyvin edistynyt. Mutta onhan selvä, että suuremmalla joukolla me voimme parempia tuloksia toivoa, joten yhtymisenne seurakuntaamme on mieluinen asia". Ja pastori otti kirkonkirjan esille, johon merkitsi Matti Ikolan nimen tarpeellisine vuosilukuineen, ja se puoli toimituksesta oli suoritettu.

"Siitä on hiukan yli parikymmentä vuotta kulunut, kun saavuini tähän maahan", alkoi Matti kertoa. Olin silloin mies parhaillani, ja elämä

näytti kaikinpuolin hyvältä. Pääsin työhön pian, ja vaikka palkat eivät olleetkaan suuret, näyttivät ne sentään hyvältä vanhasta maasta tulleelle. Paikkakunta, jonne saavuini, oli pieni sahamyllykylä. Omia kansalaisia siellä oli vain pienempi joukko. Olin tottunut Etelä-Pohjanmaalla ottamaan osaa erittäinkin nuorisoseuratyöhön, joka siellä oli lähtöni aikana hyvin valtava. Täällä oli nuorisoseuratyö tuntematonta. Tunsin ikävää muutenkin, sillä kotimaan kaipaus oli voimallinen, ja kun ei ollut seuratoimintaa, johon olisin voinut innostua, lisäsi sekin tavallaan yksinäisyyttäni. Päätin, etten kauvan viipyisi tällä paikkakunnalla, vaan etsisin toisen paikkakunnan, jossa voisin paremmin viihtyä. Siirryin sitten Minnesotan valtioon, mutta taasenkin petyin toiveissani, sillä siinäkään ympäristössä en löytänyt mieluista seuraa. Olen ollut koko ikäni työmies. Työtä en ole koskaan pelännyt, ja työstäni sitten sainkin parhaan huvitukseni. Paikkakunnalla oli työväen haali, ja työväen aatteen nimellä kalastettiin ihmisiä haalille, jossa päänumerona usein oli vain tanssi. Joskus kävi kulkeva agitaattori kylässä, mutta se sielun ravinto, jota hän tarjosi, ei ollut minun hengelleni sopivaa. Kaipasin jotakin jalompaa, jotakin, joka olisi voinut henkeäni ravita, mutta sitä en sieltä löytänyt. Muutin pian taasen paikkakuntaa. Uudessa paikassa olikin jo jonkunverran seurakunnallistakin toimintaa. Olihan siellä pienoinen kokoushuonekin, jota kirkoksi kutsuttiin. Mutta kirkollinen henki ei kohou-

tunut siihen asteeseen, jota olin kirkosta oppinut etsimään. Se kirkko ei ollut luterilainen, se ei ollut minun kirkkoni, ja siksi en voinut sille suurempaa huomiota antaa. Tosin pappi, joka sitä seurakuntaa hoiti, oli ystävällinen mies ja koetti minullekin osoittaa kaikkea ystävyyttään, mainiten mukaan tulemisestakin, mutta siihen annoin kieltävän vastauksen. Sanoin pastorille, etten voi vaihtaa isieni kirkon pyhyyttä, enkä luterilaista uskontunnustustani vieraisiin suuntiin ja uskon lahkoihin. Halusin pitää sen kirkon tunnustuksen kalliina ja pyhänä, jonka alttarin edessä olin ensi kerran polvistunut ja pyhät lupaukseni tehnyt. Rinnassani oli lämpöä eikä sitä voinut kukaan jäähdyttää. Sydämeni paloi isien kirkolle.

Jonkun vuoden kuluttua muutin taasen paikkakuntaa, mutta siinäkin kylässä en uskonut kauan viihtyvänä. Niin sitä on tullut kuljettua, kunnes viimein saavuin tähän kaupunkiin, jossa olen viihtynyt paremmin kuin missään muualla Amerikassa. Täällä olen tutustunut kansalaisteni rientoihin, mutta etualalle olen asettanut seurakuntanne ja löytänyt siitä tyydytyksen kaipuulle, josta jo äsken mainitsin. Minäkin tahtoisin etsiä niitä taivaallisia aarteita, joista pastori viime sunnuntaina niin kauniisti puhui. Haluan myöskin uhrata voimiani ja varojani kalliin seurakuntatyön ylläpitämiseksi.

Pastori oli ihmetellen kuunnellut Ikolan puhetta. Pieni elämän tarina oli häntä suuresti viehät-

tänyt. Hän näki miehen, jolla oli ollut tahdonlujuutta voittamaan kiusaukset sekä uskollisuutta isien kirkolle. Kun Matti Ikola oli lähtövalmissa pudistaen ystävällisen pastorin kättä, sanoi pastori: "Raamatusta olette varmasti lukenut Jeesuksen sanat: "Joka etsii, hän löytää, ja kolkuttavalle avataan". Tulkoon täkäläinen kirkkomme teille yhtä rakkaaksi kuin lapsuutenne kirkkokin. Muistuttakoon kirkkomme alttari teitä uudestaan siitä tunnustuksesta, jonka kerran olette tehnyt. Jumala suokoon teille siunauksensa ja auttakoon teitä löytämään Jeesus Kristus, joka on tie, totuus ja elämä.

Ja Matti Ikola läksi astumaan tietänsä, mieli iloisena siitä, että hänkin on nyt virallisesti kuuluva siihen kirkkoon, jota voi todella kutsua isiensä kirkoksi.

A. W. H.

Piirteitä East Tawas'en seurakunnan historiasta 1890—1931.

IAST Tawas'en suom. ev.-lut. seurakunta kuuluu kirkkokuntamme vanhimpien seurakuntien joukkoon. Seurakunnan perustava kokous on pidetty elok. 14 p. v. 1890. Kokouksessa on laadittu ja hyväksytty sääntöpykälät seurakunnan nimestä, opista ja tunnustuksesta. Samassa kokouksessa toimitettiin papin valinta. Valituksi näkyy tulleen siirtokansamme kirkollisille harastuksille vähemmän edullinen mies, nim. Frans Erick Öhde.

Seurakunta on laillistettu syysk. 29 p. v. 1890 nimellä "East Tawas'en Suomalainen Evankelis-Luterilainen Seurakunta." Tarkastaessani laillistuskirjaa (Article IV) huomasin, että seurakunta oli laillistettu kuuluvaksi "Augustana Synodiin, Illinoisin Conferenssiin." Huomattuani tämän, kysyin seurakunnan perustavalta jäseneltä, Matti Haglundilta: Halusiko seurakunta liittyä Augustana Synodiin? Mr. Haglund vastasi: "Siitä, että Öhde yhdisti seurakuntamme Augustana Synodiin, eivät seurakunnan jäsenet tienneet mitään. Vasta sitten, kun pappi oli mennyt pois ja laillistuskirja joutui johtomiesten käsiin, nähtiin että meidät oli liitetty Augustana Synodiin."

Kun siltä ajalta, minkä Öhde on ollut seurakun-

nan pappina, ei ole pöytäkirjassa minkäänlaisia muistoonpanoja, niin pyysin tietoja mr. Haglundilta. Häneltä sain tällaisen vastauksen: "Öhden aikana ei ehditty pitää yhtään kunnollista kokousta, josta olisi voitu pöytäkirjaa kirjoittaa. Muistaakseni Öhde oli täällä noin neljä tai viisi

East Tawas'en kirkko sisältä.

kuukautta. Sitten hän karkasi täältä pois." Näin huono onni oli seurakunnalla ensimmäisen papin valinnassa. Seurakunta jäi surulliseen asemaan. Järjestykseen ja toimintaan nähden oli seurakunta alkuunsa hajonnut. Pettymys papin valinnassa oli vasta perustetulle seurakunnalle masen-

tava isku. Seurakunta-aate ja armonvälineiden viljelemisen halu jäi kuitenkin sydämiin elämään. "Suomalaista luterilaista pappia käytettiin aina silloin kun saatiin, noin pari kertaa vuodessa."

V. 1894 Jumala johdatti East Tawas'een pastori Kaarlo Huotarin. Kun ennen perustetusta seurakunnasta ei ollut jälellä muuta kuin nimi, niin nähtiin tarpeelliseksi pitää seurakunnan eloon herättämiskokous. Tämä pidettiin toukok. 3 p. 1894. Kokousta johti pastori K. Huotari. Kirjurina oli Matti Haglund. Valittiin virkailijat. Seurakunta päätettiin liittää Suomi-Synodiin. Pastori Huotari valittiin papiksi pyynnöllä, että hän kävisi East Tawas'essa 4 kertaa vuodessa.

Pastori Huotarin käynneistä oli seurakunnalle siunausta. Usko seurakunnan elossapysymiseen varmistui. Heräsi ajatus saada vakituinen, paikkakunnalla asuva pappi. Omin apuinsa ei seurakunta kuitenkaan tuntenut voivansa vakituista pappia kannattaa. Tuli ajatus, että ruotsalaisen ja suomalaisen seurakunnan sopisi valita yhteinen pappi. Täten voitaisiin taata papille toimeentulo. Seurakuntien yhteinen kokous pidettiin heinäk. 10 p. 1895. Ruotsalainen seurakunta kannatti yhteisen papin hankintaa seuraavilla ehdoilla: "Suomalaisen seurakunnan on laitettava pappi ja pidettävä se hyvässä kunnossa. Papin palkasta on maksettava puolet. Kirkon valoista, lämmitysaineista, ehtoollistarpeista y.m. kunnosapitokuluista on maksettava puolet." Ruotsalainen seurakunta puolestaan lupasi maksaa puolet

papin palkasta y.m. kirkon kuluista. Suomalainen seurakunta saa käyttää heidän kirkkoaan vuokra- vapaasti. Näihin ehtoihin molemminpuolin suostuttiin. Seurakuntien yhteinen kutsu lähetettiin pastori J. J. Hoikalle, Astoria, Ore. Suomi-Synodin konsistori hyväksyi valinnan ja myönsi pastori Hoikalle muuttoluvan. Hän saapui uudelle työsaralleen joulukuulla v. 1895.

Pastori Hoikan tarmokkaalla ja taitavalla johdolla alkoi seurakunta mennä eteenpäin varmoin askelin. Jumalanpalveluksiin voitiin kokoontua säännöllisesti. Pyhä-, kesä- ja rippikoulujen pito saivat alkunsa. Samoin ompeluseuran toiminta. Hankittiin kirkonkirjat. Pappila rakennettiin v. 1896. Rakennusmestarina toimi Antti Hietaniemi (Johnson) pienellä päiväpalkalla. Työväkenä seurakunnan rakennustaitoiset miehet ilman palkkaa. Näin saatiin verrattain hyvä pappila vähillä kustannuksilla. Pappila tuli maksamaan vain \$667.01 ja saatiin maksetuksi vuoden sisällä. Seurakunnan väkiluku lisääntyi vuosi vuodelta, että se oli jo yli 300 jäsentä. Tulevaisuus näytti valoisalta. Mutta kun metsätyöt East Tawas'en ympäristöltä loppuivat ja sahamyllyt Oscodassa paloivat, niin loppuivat ansio- ja toimeentulomahdollisuudet. Paikkakunnalta poismuuttojen takia väheni yhteistä pappia kannattavien seurakuntien jäsenluku niin vähiin, että pastori Hoikka katsoi parhaakseen muuttaa pois. V. 1901 hän jätti Lake Huronin rakkaat rannat ja muutti Crystal Fallsiin, Mich.

Pastori Hoikan pois muutettua tekivät seurakunnat pesäeron. Yhteisen papin hankkimiseen ruotsalaisten kanssa ei ollut enää halua. Peljäten kannatuksen pienuutta ei seurakunta uskaltanut ruveta hankkimaan vakituisesti paikkakunnalla asuvaa pappia. Seurakunta päätettiin kuitenkin pitää elossa. Pappila vuokrattiin. Käännyttiin pastori O. Stadiuksen puoleen Sault Ste. Marie, Mich., pyynnöllä, että hän ajottain kävisi East Tawas'essa. Hän kävi joitakin kertoja virkistämässä seurakuntaa Jumalan sanalla.

V. 1903 kääntyi seurakunta pastori Adolf Riipan puoleen Kaleva, Mich., pyynnöllä, että hän kävisi East Tawas'essa 6 kertaa vuodessa. Kalevan seurakunnan suostumuksella pastori Riippa otti seurakunnan hoitoonsa. Siitä lähtien on seurakunta kuulunut Kalevan pastoraattiin. Past. Riipan jälkeen ovat seurakuntaa hoitaneet: past. J. Wargelin 1910—1916, past. A. Könönen 1916—1919, past. A. O. Kuusisto 1920—1925. Allekirjoittaneen hoidossa on seurakunta ollut tamik. 15 p:stä 1926 lähtien.

Oma kirkko on seurakuntaelämässä tärkeä tekijä. Edullisin aika rakentaa oma kirkko olisi ollut v. 1896—1898 välinen aika, mikä väkirikauteen ja varallisuuteen nähden oli seurakunnan kukoistusaikaa. Kirkon rakentaminen jäi silloin syystä, kun seurakunta sai käyttää ruotsalaisten kirkkoa. Mutta seurakunta tunsii olevansa alistetussa asemassa. Kokoontumismahdollisuudet olivat rajoitetut. Kaivattiin omaa kirkkoa. Rait-

East Tawas'en kirkko ja juhlaansa vihkimisjuhilla syysk. 6 p. 1931.

tiusseuralla, johon kuului seurakuntaväkeäkin, oli oma kokoushuone. Pyydettiin käyttää sitä. Raittiusseura suostuikin siihen. Ensimmäisen kokouksen piti seurakunta raittiustalolla 1896. Siitä lähtien ruvettiin kokouksia ja iltamia pitämään tässä oman kansallisuuden rakentamassa huoneessa. Jumalanpalvelukset pidettiin edelleen ruotsalaisten kirkossa. V. 1899 siirtyi seurakunnan pyhäkoulu raittiustalon suojiin. V. 1914 päätti seurakunta ruveta pitämään jumalanpalveluksetkin raittiustalolla. Tätä seurakunnan hengellisen ja taloudellisen toiminnan siirtymistä suomalaisten rakentaman huoneen suojiin on pidettävä Jumalan johdatuksena. Jäsenlukunsa pienuuden tähden lakkautti raittiusseura toimintansa. Seurakunta halusi ostaa talon ja saikin sen hyvin halvalla. Nyt oli seurakunnalla oma kokoushuone, mutta se ei ollut vielä omalla paikallaan. V. 1917 ostettiin oma paikka ja huone siirrettiin siihen. Huone oli rappiutilassa. Nyt olisi tarvittu se \$300.00, mikä saatiin pappilalla, joka myytiin v. 1908. Mutta raha, vaikka se sijoitettiin pankkiin kirkon rakennusrahaston pohjaksi, näkyy tuleen käytetyksi papin palkkoihin y.m. menoihin. Huoneen korjaukseen ei siis voitu heti ryhtyä. Mutta toivossa elettiin.

Huoneen korjauksia on tehty varojen mukaan, on varottu, ettei pieni seurakunta joutuisi velkaamaan alle. V. 1921 vuorattiin huone sisältä ja laitettiin sähkövalot. V. 1925 sai huone uuden ulkokaton. Samana vuotena toimitettiin huoneen

käyttöön nähden periaatteellinen "temppelin puhdistus". Tanssien ja kevytmielisten huvikokousten pito jyrkästi kiellettiin. Huone pyhitettiin rukoushuoneeksi.

V. 1926—31 välinen aika on ollut rakentamisen ja uhrausten aikaa. Seurakunnan hengellinen elämä on rikastunut pyhäkoululla, jota seurakunnalla ei ole ollut sitten v. 1917. Pyhäkoulun ohella on toiminnassa myöskin aikuisten raamattuluokka. Kokoushuoneen korjaus on ollut yhteisenä huolenä. Huone lepäsi ennen lahoavien pölkkyjen päällä. Nyt se seisoo sementtiperustuksella. Huone on kaikinpuolin muodostettu kirkon kaltaiseksi, uusittu sisältä ja päältä. Rakennettu alttari, saarnastuoli, hankittu istuimet, lämmitys-uuni y.m. laitteet. Saarnastuolin teki Victor Johnson. Alttarin eri laitteineen teki puuseppä Thomas Johnson vapaasti. Seurakunta hankki aineet. Alttaritaulu kehyksineen tilattiin St. Luke Institutelta. Kuvan aihe "Kristus armahtaa ja lohduttaa." Varat saatiin helposti. Pyhäkoulu lahjoitti \$20.00. Allekirjoittanut saman summan. Mrs. Elina Herström keräsi ystäviltä yli \$53.00. Ompeluseura lahjoitti loppusumman. Valolaitteet ovat uudet. Urut lahjoitti mr. ja mrs. Eino Haglund. Alttaripöydälle ja saarnastuoliin liinat lahjoitti mrs. Eino Haglund ja mrs. Elina Herström. Saada aikaan näin perinpohjaiset uudistukset ja pysyä velattomana on ollut mahdollista vain siten, että Herra on siunannut pienen seurakuntansa pyrkimyksiä.

Syysk. 6 p. 1931 oli pienellä seurakunnalla historiallinen juhlapäivä. Vihittäväksi valmistuneen kirkon alttarille astui kirkkokuntamme rakastettu ja kunnioitettu esimies, pastori A. Haapanen ja toimitti juhlallisen vihkimisen sydämellisellä lämmöllä ja hartaudella. Allekirjoittaneelle soi Herra sen armon, että sain olla esimieheni apuna pyhittämässä tätä huonetta suojapaikaksi Herran piskuiselle laumalle. Onnellinen pieni seurakunta, Kalevan ja Lake Cityn ystävien ympäröimänä, seurasi liikutetulla mielellä pyhää toimitusta. Paikallinen kuoro ja Kalevan Sävel-kuoro lauluiltaan ylistivät Herran armoa ja rakkautta.

Seurakunnan perustavista jäsenistä on suurin osa nukkumassa nurmen alla. Vihkimisjuhilla saivat heistä olla mukana: Matti Haglund, Matti Geddala, mrs. Lucina Mäkinen, Victor Johnson ja Antti Johnson, joka oli rientänyt näille juhlille Detroitista.

Historiikin mukaan liitämme pari kuvaa. Toinen on otettu juhlakansasta kirkon edustalla. Toinen on sisäkuva huoneesta, joka on pyhitetty pyhään tarkoitukseensa Jumalan sanalla, rukouksilla ja yli 40 vuotta omaa kirkkoa kaivanneen joukon ilon kyneleillä.

A. Marin.

“Ei yhtään sanaa . . .”

(Jos. 23: 14.)

KAIKKI muistamme lapsuudessa jo lukeneemme, kuinka Herra kutsui Mosesta johtamaan Israelin kansaa pois Egyptin orjuudesta. Vähemmän lie monellekin tunnettua, kuinka Moses, tuo jalo herranmies, tuskautui jo kovin keran lähdön alkuvaikeuksissa, jopa niin pitkälle, että hän syytti Jumalaa pahantekijäksi. “*Herra, miksi niin pahasti teet*” (2 Mos. 5: 22). Mosekselta oli kai unohtunut mielestä pois se Herran antama tieto, että farao ei laske niinkään helpos- ti kansaa (2 Mos. 3: 19). Ja kun kansan orjuus ensin vain lähtöön pyrittäessä tuli entistä ras- kaammaksi ja kansa niin hätäytyi tästä, ettei se enään jaksanut kuullakaan koko lähdöstä (2 Mos. 6: 9), niin Moseskin menetti malttinsa ja piti asian epäonnistumisen Jumalan syynä.

Onko, lukijani, sinulla sellaista kokemusta, että kun ensin Jumalan suuresta armosta pääsit elämän tielle ja ensimmäisen rakkauden ihaniin tuntumisiin, luulit taivaaseen mentävän niin vain kuin myötämäkeä, ja sitten kuitenkin alkoi tulla suuria vaikeuksia, vastuksia niin suuria ja ras- kaita, että olit menettää koko uskosi ja toivosi? Jos näin kävi, tapahtui samaa kuin Israelille, se- kin ensin ihastui, kun kuuli orjuudesta pääsevän-

sä (2 Mos. 4: 31), mutta kun lähtö tulikin kovin vaikeaksi, se hämmästyti niin, että menetti koko yrityshalunsa. — Niin Herran tie on ristin tie yksityiselle ja kansalle.

Suomen kansan lähetyshistoriassa myöskin toteutuu sama kokemus. V. 1859 saivat eräät kristillismieliset henkilöt Suomessa Herralta kehoituksen alkaa lähetystyö pakanamaassa. Lähetysseura perustettiin, saatiin pystöön lähetyuskoulu. Oppilaista valmistui ensimmäinen joukko lähetyssaarnaajia ja riemumielin ne v. 1868 lähetettiin Afrikan neekereille hyvää sanomaa viemään. Kaikki kävi hyvin. — Muutamien vuosien kuluttua laskeutui lähetysharrastus niin alas, että ei saatu ollenkaan varoja Afrikaan lähetettäväksi. Johtokunnan täytyi lähettämilleen sähköttää: *Tulkaa toimeen kuinka voitte. Kotimaa ei voi auttaa teitä.* — Tultiin samantapaiseen vaikeuteen kuin Israel ennen pääsyään Egyptistä.

Suuttuiko nyt silloinen johto tästä Herralle ja paatuiko lähetyksansa siihen niin, ettei tahtonut enään kuullakaan koko epäonnistuneesta lähetystyöstä. Ei, Jumalan kiitos! Herra piti toivoa yllä. Herran armo oli vielä yhtä varma kuin asiaa alettaessakin. Lähetyskansa jatkoi taisteluun ja pian valkeni uusi aika. Saatiin iloitakin, kuten iloitsi Israel Punaisesta merestä ja faraon takaa-ajosta pelastuttuaan. Lähetyskansa sai iloita ensimmäisistä kastetuista ja kristillinen seurakunta oli syntynyt entiselle pimeälle pakana-
maalle.

Mutta Israel ei ollut vielä Kanaanmaalla laulaessaan kiitoslaulunsa Punaisen meren yli päästyään. Suomen lähetyksansan työ ei päättynyt ensimmäisiin pakanain kastamisiin. Työ jatkui, laajeni ja menestyikin suuresti, kiitos taaskin vain Herran!

Mutta nyt taas on Herra laskenut lähetystyönsä vaikeuksiin. Koko sivistysmaailmaa painava pulakausi rasittaa suuresti lähetystyötä. Mitä nyt on tehtävä? Mitä teki Moses kansansa vaikeuksissa? Lukemattomat kerrat uudistuu hänestä sana: *Moses huusi Herralle.* — Sanoimme äsken ehkä liian pahasti hänestä, kun syytimme häntä Jumalan pahantekijäksi nimittämisestä. Kyllä Moses oli sittenkin meitä kaikkia jalompi sekä esirukouksissa kansansa puolesta että uhrautumassa kokonaan asiansa menestymiselle. Hän oli rukouksissa meitä edellä ja uhraamassa valmis niin pitkälle, että pyysi Herran pyhkimään hänen nimensä elämän kirjasta, jos kansa ei saa enään armoa Herralta. — Kuka meistä on valmis sellaiseen uhraamiseen? Kuka maanviljelijä sanoo Herralle: *ota minulta pois maat ja mannut, että lähetysvaroja saataisiin?* Kuka palkannauttija lie rukoillut: *Vähennä Herra minun palkkatuloni, että siitäkin jotakin lohkeisi Sinun työhösi?* Kuka rikas lie toivonut, että hänen pankkikirjansa ja muut arvopaperit menkööt, kun vain lähetystyö edistyy?

Saattaako nyt lähetyksansa menettää toivonsa? Ei, kiitetty ja ylistetty olkoon yksin Herra! Hän

antaa armonsa valon loistaa niin Suomenkin lähetyskansan yli, että se jaksaa rukoilla ja uhra-
takin vieläkin. Ehkei niin jalosti kuin Moses.
Mutta sittenkin oman huonoutensa syvässä tun-
nossakin se huutaa Herran puoleen.

Ihana oli loppujen lopuksi se kokemus, mitä
Israel sai Herralta korpivaelluksensa ajalla. Sen
päätyttyä sanoo Josua: "*Ei yhtään sanaa ole jää-
nyt täyttämättä kaikista niistä lupauksista, jotka
Herra, teidän Jumalanne, on teille puhunut*" (Jos.
23: 14). Ei ollut siis Herra jättänyt asiaansa
keskenräiseksi. Kun kerran otti kulettaakseen
Israelin Egyptistä maahan, minkä oli Abrahamin
jälkeläisille luvannut, lupauksensa täysin määrin
täytti.

Kerran saa kukin yksityinen kristittykin laskea
matkasauvansa ja astua ottamaan Herralta palk-
kaansa, olkoon se hyvä tai paha. Iäti eivät kestä
kenenkään matkan vaivat. Ja kunkin Herran
tiellä heikostikin kulkeneen on silloin kiittäen sa-
nottava: Kaikissa Herra auttoi. Ei missään ar-
monsa puuttunut. — Se on oleva pelastuneen,
kuten Josuankin, tunnustus.

Päittää kerran Suomen Lähetysseurakin toi-
mintansa. Lähetyskansalta ei sitten enään vaa-
dita uhrauksia. Herran evankeliumi on silloin
saatettu Herramme käskyn mukaan kaikille kan-
soille. Kiitosta, pelkkää Herran uskollisuuden ja
kärsivällisyyden kiitosta on lähetyskansa silloin
kaiuttava valkoisen valtaistuimen juurella, jos se
on lähetysasiaa harrastaessaan muistanut oman-

kin pelastuksensa huolehtia niillä armolahjoilla,
joita Herra on sille armosta varannut iankaikki-
sen elämän perimistä varten. — Kiitosta vain
kaikuu pelastettujen suuresta riemuitsevasta jou-
kosta, joka valkopukuisena, Karitsan verin puh-
distettuna, viettää lopullista riemujuhlaa, vii-
meistä lähetysjuhlaa Herran edessä. Kiitetty ja
suuresti ylistetty olkoon uskollinen Herramme,
jonka armovaroin kristikansa kaikissa maissa
saa alkavan uuden vuotensa taas vastaanottaa!

E. Merikari.

Raamattukurssit.

KAKSI vuotta sitten kirjoitimme Suomi-Opiston Joululehdessä otsikolla: "Raamattupäivät". Totesimme siinä, ettei kirkkokunnassamme oltu vielä otettu käytäntöön monen muun kirkon tapaan kesän aikana pidettäviä raamattukursseja ja kehoitimme siihen. Emme osanneet aavistaaakaan, että tämä toimintamuoto niin pian otettaisiin käytäntöön. Nyt on jo kahtena vuonna järjestetty sellaisia kursseja Minnesotan ja Idän piireissä. Jos muualla on pidetty, emme ole siitä tietoisia.

Tiedotuksista päätäten on osanotto viime kesänä pidettyihin kurssitilaisuuksiin ollut sangen hyvä. Siitä saamme iloita ja kiittää Herraa. Se myös on kehoituksena ja rohkaisuna jatkamaan, laajentamaan ja kehittämään mainittua työmuotoa.

Minnesotassa on piirin Luther Liitto ollut kurssien järjestäjänä. Luther Liitto ottikin tämän asiakseen heti alussa, sillä Liitto itse syntyi vasta syyskuussa v. 1930. Jo euraavan vuoden alussa johtokunta alkoi suunnitella raamattukurssien pitämistä. Suunnitelmat toteutuivatkin suotuisasti ja kurssit pidettiin Palon maanviljelysseudulla heinäk. 5—10 pp. 1931. Varsinaiset raamattutunnit pidettiin kauniin Loon-järven rannalla si-

jaitsevassa kauntin koulurakennuksessa. Ruokailu oli järjestetty saman järven rannalla olevaan raittiustaloon, ja iltahartaushetket pidettiin noin puolentoista mailin päässä olevassa Palon seurakunnan kauniissa kirkossa. Asuntoja saatiin lähellä olevista maalaiskodeista. Koulun ympärillä oli laaja pihamaa leikkimistä varten. Viehättävä

Raamattupäivillä Loon-järven rannalla, Palossa, Minn., heinäkuulla 1931.

Loon-järvi tarjosi hyvän uinti-, soutelu- ja kalastuspaikan. Paikka osottautui niin miellyttäväksi, että v. 1932 kesäk. 26 p.—heinäk. 3 p. pidettiin toiset kurssit samassa paikassa.

Molemmilla kursseilla, ihme kyllä, oli aivan sama määrä kurssilaisia, yhtä monesta seurakunnasta, nim. neljäkymmentäviisi oppilasta kuudestaatoista seurakunnasta. Tähän ei ole otettu lukuun

vieraita, joita kävi tunneilla. Iltatilaisuuksissa oli tavallisesti 175—200 henkeä. Toisena vuonna oli noin kolmasosa edellisen vuoden osanottajista. Poikia on ollut suhteellisesti vähän, noin 20 prosenttia. Melkein poikkeuksetta ovat kurssilaiset olleet nuoria, vaikka aina on vanhempi väki myös ollut tervetullutta. Iloitsemme kuitenkin, että nuoret ovat innostuneet Jumalan sanan tutkimiseen. Usein tahdotaan kaikkia nuoria tuomionkivillä paiskata, mutta löytyy paljon totuutta harrastavia ja Jumalan vanhurskautta kaipaavia nuoriakin.

Työohjelma oli kurseillamme kumpanakin vuotena pääpiirteissään samankaltainen. Aamulla alettiin puoli yhdeksän laulu- ja rukoushetkellä. Sen jälkeen oli kolme luentotuntia, joiden välissä oli aina lyhyt välihetki. Iltapäivällä leikittiin ja urheiltiin. Pidettiin myös kuoronharjoituksia. Illalla vielä oli yksi esitelmä ja lopuksi hartauspuhe. Ensimmäisenä vuotena oli varsinaisina luennoitsijoina pastorit Victor Kuusisto, Antti Lepistö, O. A. Koski ja allekirjoittanut. Toisena vuotena olivat pastorit M. E. Merijärvi, Antti Könönen, A. Haapanen, Alex Tamminen sekä allekirjoittanut. Työohjelmassa on koetettu pitää etusijalla suoranaista raamatuntutkimista. Niinpä on esitelmien aineina ollut Hosean kirja, Ens. Johanneksen kirje, Vanhan Testamentin oppi ja raamatun henkilöitä. Käytännöllisiä aineita on myös esitetty sellaisia kuin: Kuinka käyttää raamatua, Pyhäkoulutyö, Luther-Liittotyö ja nuor-

ten suhtautumisesta seurakuntaan, maailmaan j.n.e. Pidämmekin, että missä hyvänsä näitä kurseja järjestetään, on suoranainen raamatuntutkiminen pidettävä ensisijalla, että ne olisivat nimensä arvoiset. Mutta mielestämme on sopiva ja tarpeellinen myös käsitellä muita, erittäinkin käytännöllisiä kirkkomme työtä koskevia kysymyksiä. Nuoria tulisi innostaa käytännölliseen kristilliseen toimintaan.

Kurseillamme laulettiin paljon, suomen- ja englanninkielellä. Pidettiin paljon erikoinen, puolituntia kestävä lauluhetki. Suomenkielellä veisattiin virsiä. Kuulee sanottavan, etteivät nuoret pidä virsien veisaamisesta. Usein on syy siinä, että kirkoissa vedetään virret liian väsyttävän pitkällä nuotilla. Raamattukurseilla nuoret veisasivat. Laulettiin myös paljon englanninkielellä. Opittiin muutamia lyhyitä lauluja ulkoa. Innostuttiin niin, että ulkona leikkiessäkin laulettiin. Joku alkoi, toiset liittyivät mukaan. Laululla on suuri merkitys tällaisilla kurseilla. Se innostaa ja liittää sydämet yhteen. Eräs nuori mies sanoi alussa, ettei hän voi laulaa. Vähän päästä hän lauloi yhtä innokkaasti kuin toiset. Kurseillamme johti laulua ensimmäisenä vuonna past. A. Lepistö ja toisena mrs. V. A. Luttio. Mielestämme tällaisilla kurseilla tulisikin aina olla erikoinen laulunjohtaja. Hän voi lyhyesti selittää laulun sisällöstä, pyytää milloin miehiä, milloin taas naisia vuoroin laulamaan. Näin innostuu jokainen todella laulamaan.

Vielä on kursseillamme ollut rukoushetket. Niissä sai ken halusi pitää rukouksen. Rukoiltiin siunausta työlle ja toinen toisillemme. Niin yhdessä vahvistuttiin ja saatiin tuntea Hengen vaikutusta. Vaikkakin mielestämme tämä puoli työsämme on ollut vielä heikonlaista, niin toivomme, että Jumala siinäkin meitä johdattaa eteenpäin, sillä juuri tällaisissa hetkissä ihminen joutuu usein ratkaisemaan omakohtaisesti suhteensa Jumalaan ja Herraan Jeesukseen Kristukseen. Raamattukurssien yhtenä päämääränä pitäisikin olla johdattaa nuoria elävään uskon yhteyteen Vapahtajan kanssa.

Edistykööt raamattukurssit kirkkokunnassamme meille yhteiseksi siunaukseksi. Jeesus sanoi: "Jos te pysytte minun sanassani, niin todella olette minun opetuslapsiani; ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi." Joh. 8: 31—32.

Carl Tamminen.

Cloquetin seurakunnan ompeluseura.

CLOQUETIN S. S. ompeluseura perustettiin vuonna 1901, siis yli kolmekymmentä vuotta sitten. Kuvassamme on vain enää yksi perustavia jäseniä (mrs. Luomala). Ompeluseura on aina toiminut käsikädessä seurakunnan kanssa, ahertaen Herran työssä, niin aineellisen toiminnan kuin henkisenkin työskentelyn kautta Herran asian edistämiseksi.

Cloquetiin rakennettiin suomalainen kirkko vuonna 1903. Siihen ompeluseuran naiset ottivat innolla osaa kartuttaen aineellisia varoja. Ainoastaan 15 vuotta saimme siinä pyhäkössä palvella Herraa etsien sieluillemme ravintoa ja virvoitusta elämän monivaiheisella matkalla. Pohjois-Minnesotan iso tulipalo v. 1918 pyyhkäisi mukanaan koko Cloquetin kaupungin, ja niin meni kirkkommekin. Silloin oli kaikki mennyttä, kodit sekä kirkot. Pieniä hätäasunnoita tehtiin ja niissä alkoi ompeluseurakin toimintansa uudestaan. Kaikkein sydämissä oli kaipaus saada Herran huone, missä saataisiin palvella Herraa, mutta vuosiahan se otti päästä alkuun, kun kullakin oli oman kodin hankintaan kipeä tarve, saadakseen perheensä suojatuksi. Kun oli vähän valmistuttu kotien kanssa, niin vuonna 1925 alettiin rakentaa uutta kirkkoa. Se tehtiin tiilestä. Tämä antoi ompeluseuran naisille uutta intoa. Yhdessä

miesten kanssa oltiin, kun miehet tekivät työtä iltamyöhäiseen. Emmehan voineet työssä muuten auttaa kuin siten, että keitimme kuumat kahvit, joka näytti lisäävän miesten työntoa. Ja niin kirkko valmistui, että vihkimysjuhlat vietettiin elokuun 19 p. 1928.

Käsitöitä on ompeluseura valmistanut ja kirk-

Cloquetin ompeluseura.

koillallisia tarjoiltu, joista on ollut hyvät aineelliset tulokset. On voitu joskus antaa seurakunnalle noin viisikin sataa dollaria vuodessa. Jumala on siunannut työmme monenkertaisilla siunauksilla. Tahdomme kiittää Jumalaa niistä monista hyvistä lahjoista, joita hän on yhden ja toisen henkilön kautta ompeluseuralle ja seurakunnallemme jakanut.

Minnie Michelson.

Pyhäkoulu- ja kristillinen nuorisotyö.

KUN Jumala tahtoo jotakin suurta saada aikaan valtakuntansa edistämiseksi maanpäällä, alkaa hän sen pienestä ja pienissä. Kun hän pelasti kansansa Egyptin orjuudesta, kutsui hän lammastenpaimenen, Mooseksen, kansansa johtajaksi ja pelastajaksi. Kun hän kansastaan kasvatti suuren ja voimallisen kansan, kutsui hän sen johtajaksi paimenpojan, Davidin. Kun Jumala keskiajan hengelliseen pimeyteen nukahtaneet kansat pelasti paavin ikeen alta, kutsui hän köyhän munkki Lutherin valon suitsuttajaksi kansoille. Pieni oli Jeesuksen seuraajien joukko hänen maanpäällä vaeltaessaan. Sinapinsiemenen Herra vertaa taivaanvaltakunnan alkua ja pieneksi joukoksi seuraajiaan. Pienestä alkanena on se kasvanut suureksi puuksi, jonka oksille taivaan linnut ovat pesänsä rakentaneet.

Pienestä alkoi pyhäkoulutyö Suomessakin. Nurmijärven saloseurakunnassa se alkoi. Sen alkuunpanija on Nurmijärven pitäjän kappalainen, herännäispappi Johan Fredrik Bergh. Pienelle paperiliuskalle kirjoitti hän kuulutuksen, jonka hän luki Nurmijärven kirkossa 15 p:nä huhtikuuta 1832. Kuulutus oli näin kuuluva: "Tänä päivänä jälkeen puolenpäivän aljetaan Lasten skoulu Nummenpään kylässä yli Paakan Rustholisa,

johon siis sen kylän lapset tänäpäpä ja edespäin joka pyhäpäivä jälkeen puolenpäivän mahta kokondu.

Puondilasta 15 April 1832.

John Fred Bergh."

Tähän kuulutukseen liittyi vielä huomautus, jossa kehoitetaan pitäjän kaikissa kyläkunnissa perustamaan pyhäkouluja, niin että joku taitava mies kristillisestä rakkaudesta rupeaisi lapsia opettamaan. Näitä perustaissa hän tahtoi olla mukana. Tämä oli alku siihen suureen työhön, joka on tuonut siunausta koteihin ja seurakuntiin Suomessa ja täälläkin meidän keskuudessamme.

Viime elokuun 22 pnä vietettiin Helsingissä Suomen pyhäkoulutyön satavuotisjuhlaa. Kokoukseen oli saapunut noin 600 osanottajaa. Tämäkin juhla todistaa osaltaan kuinka suureksi on kasvanut se pieni alku, jonka Nurmijärven nuori pitäjän kappalainen tuona huhtikuun sunnuntaina v. 1832 pani alkuun.

Pastori Berghin aloittama työ sai heti kannatusta, varsinkin Porvoon hiippakunnan papiston keskuudessa sekä myöhemmin muissakin hiippakunnissa kautta maan. Erittäinkin innostui aatteeseen silloinen Berghin hengenheimolainen, pastori Fredrik Gabriel Hedberg, alottaen pyhäkoulutyön Paimiossa, jossa hän oli silloin pappina. Tämä herätti kuitenkin sen ajan kirkollisten viranomaisten huolta, kun siinä heidän mielestään esiintyi liiallista uskonnollista innostusta.

Siitä oli seuraus, että Hedberg siirrettiin Ouluun vankilan saarnaajaksi. Siihen sammui Paimion ja siihen sammui arkkhiippakunnan ensimmäinen nykyaikaisen pyhäkoulutyön luomisyritys.

Pyhäkouluuaste ja sen suuri merkitys sai yhä enemmän ymmärrystä sekä papiston että kansan keskuudessa, niin että katsottiin tarpeelliseksi perustaa Suomen Evankelis-luteerilainen Pyhäkouluyhdistys, jonka säännöt Suomen senaatti vahvisti toukokuun 26 pnä v. 1887.

Vuonna 1926 oli Suomen kirkollisissa pyhäkouluissa opettajia 19,686 ja 186,187 lasta. Täällä Suomi-Synodin kirkkokunnassa oli viime vuonna 196 pyhäkouluu, niissä opettajia 1,422 ja oppilaita 7,585, joten pyhäkoulutyö meidänkin kirkkokunnassa on ollut ja on edelleenkin suurena tekijänä lasten kasvatuksessa aikaa ja tulevaa elämää varten. Tämä on sitä työtä, josta Jeesus antoi käskyn Pietarille, sanoen: "Ruoki minun karitsoitani, kaitse minun lampaiani."

Siirtolaiset, Suomesta tänne siirryttyään, toivat mukanaan seurakunta- ja pyhäkoulutyön. Tultiin huomaamaan, että oli välttämätöntä perustaa seurakuntia ja pyhäkouluja aikaisten ja lasten kanssa pitämiseksi isien kirkossa ja luteerilaisessa uskossa. Toinenkin pakoittava syy oli suomenkielen säilyttäminen nuorisossa, sillä paitsi kotia oli pyhäkoulu oleva suurena tekijänä kielen säilyttämisessä kansassa kasvavassa. Myös pidettiin välttämättömänä kirkollinen yhtymä,

kirkkokunta, joka hallintonsa kautta tukisi ja yhdistäisi laajan maan hajalla olevia seurakuntia ja ohjaisi niiden seurakunnallista ja pyhäkoulutyötä. Alussa oli pyhäkoulu- ja seurakuntatyö pientä ja puutteellista. Opettajavoimat olivat keski-ikäisiä saavuttaneita eikä heillä ollut suuria opillisiä saavutuksia, mutta heillä oli sitä, jota pyhäkoulutyöntekijältä vaaditaan, rakkautta Jumalaan ja rakkautta kansansa lapsiin. Ja kun näin oli, niin silloinpa olikin työllä siunaus. Sekä vanhemmat että lapset huomasivat, että heidän todellista parasta tuo opettaja tarkoittaa. Iäisyssiemeniä hän Jumalan sanassa sydämiimme siroittelee ja Jumalan kunniaa hän edistää keskuudessamme. Kirkkokunnan kasvaessa, kun uusia seurakuntia perustettiin, niiden yhtyessä kirkkokuntaan, lisääntyi myöskin sekä opettajain että oppilaitten luku. Vanhat, jotka olivat pyhäkoulutyön alkaneet, poistuivat työstä kuoleman ja vanhuuden kautta. Nuoret, heidän pyhäkoulu-kasvattejaan, ottivat paikkansa pyhäkoulu- ja seurakuntatyössä, joten työtä edelleenkin tehdään lastemme parhaaksi.

On kyllä huomioon otettava, ettei ole voitu kaikkialla seurata pyhäkoulun alkuperäistä tarkoitusta suomenkielen säilyttämiseksi ainoana opetuskielenä pyhäkouluissa, vaan on jo täytynyt ottaa englanninkieli joissakin pyhäkouluissa rinnakkaiskieleksi. Tämä on ollut välttämätöntä syystä, että Amerikassa syntyneet ja kasvaneet, isiksi ja äideiksi tulleina, ovat unohtaneet opet-

taa lapsilleen suomenkielen. Yhtenä syynä tähän on ollut myöskin seka-avioliitot.

Jos onkin täytynyt luopua joissakin suhteissa alkuperäisestä pyhäkouluohjelmasta, niin pääasia, luterilainen uskontomme ja siihen kiintyminen on kuitenkin säilytetty ja toivottavasti tulee säilymään edelleenkin ainakin niin kauan kuin vakavia kristillismielisiä henkilöitä, miehiä ja naisia, on pyhäkoulujemme opettajina.

Lasten jumalanpalveluksena on pyhäkoululla edelleen tärkeä paikkansa ja suuri merkitys kirkossamme. Mutta täydennyksekseen tarvitsee tämä opetus sellaista työtä, joka Herran päivänä kutsuu lapsukaiset eroituksesta kaikki, jotka tulla tahtovat, Jumalan sanan ääreen, siitä opetusta, ojennusta, elämää ja autuutta hakemaan ja saamaan, kutsuu heitä yhteiseen rukoukseen ja Herraa ylistyslauuilla kiittämään. Lapset tarvitsevat saada Jumalan sanaa sovellettuna heidän ikä- ja kehityskannalleen, sen käsitysmahdollisuuksia ja erikoisia tarpeita silmälläpitäen annettuna.

Yhteydessä pyhäkoulutyön rinnalla on kristillinen nuorisotyö. Kaikella työllä, jolla edistetään jumalanvaltakunnan kasvamista ihmismaailmassa ja ihmissielujen ohjaamista Jumalan yhteyteen, on suuri merkitys, johon myöskin kuuluu kristillinen nuorisotyö. Koti, pyhäkoulu ja rippikoulu ovat vielä niitä kasvatuslaitoksia, jotka ovat lapsimaailmaa lähellä. Ikä, jonka rippikoulun käynyt on saavuttanut ja siitä iästä siirtyminen nuoruusikään, on monessa suhteessa ja mo-

nelle nuorelle kahden tien välissä seisomista. On valittavana hyvä ja paha. Joko kulkea Jeesuksen askeleissa tai seurata maailman herraa. Tämän ymmärtäen ovat seurakunnat perustaneet kristillisiä nuorisoyhdistyksiä, joihin koetetaan rippikoulusta päässeet nuoret saada yhtymään, jotta pysyisivät edelleen kristillisen seurakunnan ja Jumalan sanan vaikutuksen alaisina. Nuorisotyö kristillisessä hengessä on siis mitä tärkein työhaara kasvavan nuorisomme kasvattajana aikaa ja tulevaa iankaikkista elämää varten. Jeesuksen sanat Pietarille: "Mitä minä teen, sitä et nyt ymmärrä, mutta perästäpäin saat sen tietää" (Joh. 13: 7), on nuorisomme kasvatustyössä oleva alkuna ja loppuna, on oleva johtavana lankana, jotta he kasvaisivat Jumalan lapsina, iässä ja armonssa, ja että iän lisääntyessä tulisivat myöskin ymmärtämään sitä, mikä lapsi-iässä oli vielä käsittämätöntä.

Paljon olemme saaneet Jumalalta, suuria tehtäviä on hän meille uskonut lastemme ja nuorisomme kasvattajina. Olkaamme siis uskollisia tehtävissämme.

Jumala pyhäkouluamme siunatkoon!

S. H. R.

Tervehdys Suomesta.

Seurakuntien jäsenille Amerikassa lähettää allekirjoittanut tervehdyksensä seurakuntalaistensa kanssa.

OLEN pappina Ylistaron seurakunnassa, toukokuun 1 päivästä 1928 alkaen olen hoitanut Ylistaron seurakunnan kirkkoherran virkaa. Edeltäjäni rovasti Pekka Rudolf Heikinheimo kuoli 17 p:nä huhtik. v. 1926. Ylistaron seurakunta, entinen Isonkyrön kappeli-seurakunta, muodostui itsenäiseksi seurakunnaksi v. 1881. Silloin muutti seurakuntaan sen ensimmäinen kirkkoherra Salomon Hirvinen. Ylistarolaiset kävivät hevosillaan hakemassa hänet Raumalta. Sitä ennen oli täällä jo asunut kappalaisia. Kirkonkirjat alkavat vuodesta 1727. M.m. on Herman Malmberg, isoisäni Nils Gustaf Malmbergin isä, ollut täällä kappalaisena. Isoisäni on syntynyt Ookilan pappilassa ja hänen isänsä lepää täällä vanhimpaan hautausmaahan haudattuna viimeistä lepöään. — Nykyinen Ookilan isäntä ja seurakunnan kappalainen on Johan Fredrik Viluksela, joka vuodesta 1897 alkaen on palvellut tätä seurakuntaa ja on jo työssään harmaantunut.

Ylistaro on etelä-Pohjanmaan lakeuksien väkikas seurakunta. Nykyinen väestömäärä lähen-

telee yhtätoistatuhatta. Kyrön joki virtaa pitäjän halki. Sen rantamalla on paksumultaiset pelot, jotka kuluneena kesänäkin ovat kasvaneet kaunista viljaa. Monen vieraspaikkakuntalaisen olen kuullut niistä ihastuksella puhuvan. Mutta väestön kunto ja tarmo on raivannut larvamaatkin kauniiseen kasvukuntoon, kuten Kainaston, Isonkylän, Untamalan ja Mettälän väkikirikkaat kylät osoittavat. — Kyrön joen rantamalle suuren lahden pohjukkaan pienelle kunnaalle ovat esi-isät vuosina 1847—51 rakentaneet niin suuren ja jalon Herran huoneen, että saa pitkälti kävellä pitäjämästä pitäjään ennenkuin sen veroista löytää. Kirkon penkkien yhteismitta sivuuttaa runsaasti kilometrin taipaleen ja kerrotaan, että 5000 henkilöä voi kirkko seinensä sisäpuolelle ottaa. Olen suurella ilolla nähnyt pitäjäläisten toisinaan täyttävän suuren kirkkonsa, mutta toisinaan on se ollut myös miltei tyhjä. Silloin on ollut kylmä kirkossa ja kylmä sielussa. —

Niinkuin lukijani ymmärtävät on kirkko jumalanpalveluksineen keskeellinen tekijä seurakunta-elämässä. Jos kirkossa käyminen on mieluinen asia seurakunnassa, että nuoret ja vanhat sinne rientävät Jumalan sanaa oppimaan, osoittaa se hyvää seurakunnan sisäisestä tilasta. Jos taas kirkko on miltei tyhjä sunnuntai sunnuntain jälkeen, kertoo se kirkossa kävijälle, että paikkakuntalaisten harrastukset ovat suuntautuneet toisaalle. Tämän asian olen sielussani tuntenut. Siitä syystä olen koettanut kykyjeni mu-

kaan koota seurakuntalaisiani kirkkoon. Voin ilolla todeta, että harrastusta siihen suuntaan on seurakunnassani olemassa. Mutta meillä täällä on eräs huono ja vaikuttava tekijä olemassa, joka pahasti vähentää kirkossa käymistä. Suuressa kivikirkossamme ei ole lämmityslaitteita. Se on talviseen aikaan armottoman kylmä. Tämän

Rovasti Arvi Malmivaara.

asian korjaaminen nykyisenä vaikeana aikana ei ole helppoa. Seurakunta on koettanut kuitenkin monellakin tapaa kartuttaa kirkon korjausrahastoja. On koottu 10,000—20,000 markkaa vuodessa verotuksen avulla. Nykyään on vapaaehtoinen työ kirkon hyväksi käynnissä yli seurakunnan. On järjestetty viljan y.m. keräystä. On jaettu yli seurakunnan koteihin keräyslaatikoita, joita työ-

seuroissa on valmistettu. Laatikon kannessa on sanat: "Ylistaron kirkon korjausrahaston hyväksi," ja "Joka laupeutta harjoittaa, tehköön sitä ilomielin." Sen kylkeen on kirjoitettu:

"Kirkkoon meidät vietihin
Kasteelle lapsina kerran.
Nuorina eessä alttarin
Olla me vannoimme Herran.
Siellä on joulun hartaus,
Pääsiäisriemu, rukous
Täyttänyt sielut ja mielet."

Kymmenen ompeluseuraa työskentelee suurella rakkaudella ja uhrautuvaisuudella kirkon hyväksi. Kirkkokuoro, johon kuuluu yli 40 jäsentä, on järjestänyt asian hyväksi maksullisia laulu-iltoja pitäjän eri kyliin ja naapuriseurakuntiinkin. Me rukoilemme kykyjemme mukaan kaikelle tälle toiminnalle Jumalan siunausta ja odotamme aikaa, jolloin jalo kirkkomme on lämmin ja kaunis suuriarvoista tehtävänsä palvelemaan. — —

Ylistaron seurakunnan koteihin on Jumalan sana viety herännäisyyden ja evankeelisyyden kautta. Jumalan sanaa viljellään paljon. Seuroja pidetään miltei joka päivä. Allekirjoittanut ei ole kesäkuukausina viettänyt ainoakaan iltaa kotinsa piirissä. Toisinaan on ollut kahdetkin seurat samana päivänä. Ehkä kysyt lukijani: mikä antaa aiheen alituisen seuramenoon? — Vastaan siihen lyhyesti: jumalanpelko! — Kodin merkkitapaukset pyhitetään Jumalan sanalla.

Aiheena voipi olla myös yksinkertaisesti sanan nälkä. Seurojen pyytäjä voipi esim. sanoa: "Meillä ei ole pitkiin aikoihin ollut seuroja. On ruvennut peloittamaan, ettei meillä Jumalan sanaa enää tarvitakaan. Pitäisi lastenkin tähden saada seurat kotiinsa." — Lukijani ymmärtää, että löytyy myös kaikkialla ihmisiä, jotka joko laiminlyödyn kasvatuksensa tahi oman suruttomuutensa tähden jäävät Jumalan sanan vaikutusten ulkopuolelle. Sellaisilla raukoilla, jotka uskaltavat iäisyysasiansa hyljätä himojensa tähden, on täälläkin ilohuoneensa, joista tanssin meno kuuluu.

Ylistaron seurakunta on verisiteitten ja sydänten liittojen kautta sidottu moniin seurakuntiin Amerikassa. Seurakuntamme jäseniä on lähemmä kolmetuhatta henkilöä siellä kaukana lännessä. Tuokoöt nämä rivit heillekin ja heidän lapsilleen tervehdyksen kotiseurakunnasta Suomesta! Olkoon Herra meille kaikille armollinen ja johdattakoon rakkautensa tähden askelemme tielle, jota kulkien kerran saavutetaan yhteinen isänmaa taivaassa!

Ylistaron pappilassa syyskuun 22 pnä 1932.

Arvi Malmivaara.

Uudestaan syntyminen.

UUSISYNTYMINEN merkitsee hengellistä muutosta ihmisen suhteessa Jumalaan, joka tapahtuu Pyhän Hengen vaikutuksen kautta varsinaisesti kasteessa Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, jonka kautta synnissä kuollut ja kadotettu ihminen otetaan Jumalan armoliittoon, saaden voiman tulla Jumalan lapseksi ja Jeesuksen Kristuksen kanssaperilliseksi.

Uudensyntymisen tarpeellisuus.

Jeesuksen ja Nikodemuksen keskustelu autuuden asiasta antaa meille selvän ja vakuuttavan käsityksen uudensyntymisen tarpeellisuudesta ihmisen autuaaksi tulemisessa. Nikodemus on tullut vakuutetuksi omassa mielessään siitä, että Jeesus on Jumalan lähettämä opettaja maan päälle. Tämän vakaumuksensa ilmaisee hän seuraavin sanoin: "Ei kukaan voi tehdä niitä ihmeitä, joita sinä teet, jollei Jumala ole hänen kanssaan." Tällaisessa vakaumuksessa tulee hän Jeesuksen luo todennäköisesti saadakseen selville kuinka hänkin voisi päästä iankaikkisen elämän perilliseksi ja tulla Jeesuksen opetuslapseksi opissa ja elämässä. Nikodemuksella saattoi olla arvokkaita ja hyviäkin ajatuksia mielessä sisällepääsemisestä Jumalan valtakuntaan; hän saattoi

suopealla ja myönteisellä mielellä suhtautua Jeesuksen opetuksiin, puheisiin ja töihin, vieläpä antautuakin Mestarin seuraan, jollei sisäänpääsyvaatimukset ole ristiriidassa omien mielteiden ja oman elämän kanssa. Sisäänpääsyvaatimus on seuraava: "Jos ei ihminen synny uudesti, ei hän voi nähdä Jumalan valtakuntaa."

Sellaista sisällepääsemisvaatimusta ei Nikodemus ollut ehkä osannut ajatella, eikä hän voinut ymmärtää kuinka uudestaan syntyminen voisi tapahtua; sentähden Jeesus asettaa Nikodemuksen eteen saman vaatimuksen toistamiseen, antaen sen lisäksi tietää minkälaisen välikappaleitten kautta sellainen Jumalan armotyö ihmisessä tapahtuu seuraavin sanoin: "Jos ei ihminen synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sille Jumalan valtakuntaan."

Luteerilaisen kirkkomme Tunnustuskirjoissa vakuutetaan aivan oikein Raamatun mukaan, että autuaaksi tullakseen kaikkien ihmisten, lasten ja aikuisten, täytyy ehdottomasti uudestisyntyä; ja että sellaisen uudestisyntymisen muutoksen aikaansaamiseen on Pyhän Hengen työ ja vaikutus ehdottomasti tarpeellinen.

Uudestaansyntymisen välikappale.

Luteerilaisen kirkon Tunnustuskirjoissa vakuutetaan, Raamatun mukaan, että Pyhä Henki vaikuttaa ihmisessä uudestaansyntymisen varsinaisesti kasteen armonvälikappaleen kautta, ja

että kaste on ainoa yleisesti soveltuva varsinainen välikappale sekä aikuisten että lasten uudestisyntymiseen.

Jeesus ilmestyy kärsimisensä, kuolemansa ja ylösnousemisensa jälkeen opetuslapsilleen Galileassa ja sanoi: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkääät siis ja tehkäätkäät kaikki kansat opetuslapsikseni kastamalla heidät Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen j.n.e." Ylläolevasta huomaamme: 1) että Pyhä Henki vaikuttaa varsinaisesti välikappaleiden kautta; 2) että kaste on varsinainen välikappale; 3) että kaste vaikuttaa, ei uudistuksen tekijänä, vaan Pyhän Hengen välikappaleena; 4) että Pyhä Henki voi vaikuttaa uudestisyntymisen tahdonsa mukaan kasteen vedessä ja sanassa, tai sanan ja veden kanssa, niin että kaste täydellisimmässä merkityksessä on veden, sanan ja Pyhän Hengen erottamaton yhteys, jonka kautta ihminen saa uudestisyntymisen taivaallisen armolahjan; 5) että uudestisyntymisen armolahja tarjotaan ihmiselle aina kun kastetta toimitetaan, ja Pyhä Henki sen todellisesti antaa, jollei kastettava itsetietoisena tahdo panna esteitä sen vaikutukselle. Este, persoonallisesti vastuunalaisessa kastettavassa, on epäusko. Sellaista itsetietoista ja tahallista estettä kastettava lapsi ei luonnollisesti voi asettaa, ja sen lisäksi antaa Jumala vastaanottamisen armolahjan niinkuin Joh. 1: 12 sanotaan: "Kaikki, jotka hänet ottivat vastaan, niille hän antoi vallan tulla Jumalan lapsiksi." —

Joku voisi ehkä väittää, että lapsi ei voi vapaalla tahdolla ottaa vastaan tätä armolahjaa, sentähden ei sitä anneta; mutta sellainen väite voidaan kuitenkin kääntää oikeaan suuntaan näin: Lapsi ei voi vapaalla tahdollaan hyljätä uudestaansyntymisen armolahjaa, sentähden se hänelle annetaan. Mitä Jumala tarjoo ihmiselle sanassaan ja sakramenteissään, tarjoo hän myöskin voimaa sen tarjouksen vastaanottamiseen. Kun hän sanoi miehelle, jolla oli kuivettunut käsi, "Ojenna kätesi", niin tapahtuu Jumalan sanan määräyksen kautta, mikä muuten oli mahdotonta.

Vesi puhdistusvälineenä.

1 Kun. 5: 14 kerrotaan spitaalisen Naamanin pesemisestä Jordanin virrassa. Tapausta voitaisiin pitää huomiota herättävänä kasteen heijastuskuvana. Naamanille annettiin lupaus, että hän puhdistuu spitaalistaan; mutta parantumisen ehtona oli hänen uskonsa ei ainoastaan parantumislupaukseen, vaan myös Jordanin virrassa pesemiseen. Usko Jumalaan sisältää aina uskon Hänen välikappaleisiinsa, samaten kuin uskon hänen lupauksiinsa. Jos Naaman olisi uskonut lupauksen, mutta kieltäytynyt (kuten hän ensin tekikin) pesemästä itseään Jordanin virrassa, niin ei hän olisi puhdistunut spitaalistaan. Jumala antoi parantavan voimansa puhdistaa Naamanin spitaalista puhtaaksi profeetta Elisan ja Jordanin veden välityksen kautta; samaten kun Hän antaa parantavan Henkensä voiman puhdis-

taa syntisen ihmisen synnistä puhtaaksi ja synnyttää hänet uudesti sanan ja veden välityksen kautta kasteessa. Jumalan käsiä emme kuitenkaan voi kiinni sitoa, emmekä hänen voimaansa rajoittaa ja sille määrää panna. Jos Naaman olisi lupauksen saatuaan todella koettanut päästä Jordanille, vaan olisi luonnollisista syistä tullut estetyksi, niin uskomme, että Jumala olisi voinut hänet parantaa ilman välikappaleita.

Apostoli Pietarin neuvo.

Pietari oli puheessaan kipeästi kosketellut juutalaisten ja Jerusalemin asukkaitten sydämiä ja herättänyt heidän omiatuntojaan; sentähden alkoivat he tiedustella, mitä olisi tehtävä, että tultaisiin autuaiksi? Niin todellakin, mitä on tehtävä? Minkälaisen vastauksen antaa Pyhän Hengen valaisema Herran apostoli tähän miljoonien heränneitten ihmissielujen hätähuutoon? Pietari neuvoo: "Tehkää parannus ja antakaa itsekukin kastaa itsenne Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin saatte Pyhän Hengen lahjan." Tässä esitetään kaste ainoana välikappaleena ja niille, jotka sen voisivat saada välttämättömänä välikappaleena syntien anteeksisaamiseen ja Pyhän Hengen lahjan saamiseen.

1 Piet. 3: 20—21 sanotaan: "Arkki, jossa vain muutamat harvat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta. Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa kasteessa." Kastetta sopivasti kutsutaankin Uudessa Testamen-

tissa uudensyntymisen pesoksi. Kun Pietari kirjoittaa: "Vesi nyt teidätkin pelastaa kasteessa", niin epäilemättä hän tarkoittaa sanoa samaa kuin Jeesus sanoi Nikodemukselle: "Jos ei ihminen synny vedestä ja Hengestä ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan."

Paavalin uudestaansyntyminen.

Muutoksesta, joka Saulissa tapahtui, kerrotaan Apt. 22 luvussa. Saul oli menossa Damaskoon ottaakseen Jeesuksen opetuslapsia kiinni ja estääkseen heitä saarnaamasta Jeesuksen nimeen, kun tiellä taivaallinen kirkkaus valaisee koko hänen olemuksensa, paljastaa hänen sydämensä tarkoitukset ja estää verenhimoiset askeleensa. Saulin sydämessä ovat alkaneet oikeuden äänet kysyvänä puhumaan: "mitä pahaa on Herra minulle tehnyt?" ja kirkastetun Jeesuksen ääni kuuluu kosketellen omantunnon vapisevia kieliä: "Saul, Saul, miksi vainoot minua?" Paavali puhuu: "Kuka olet Herra? Hän sanoi minulle: "Minä olen Jeesus, nasarealainen, jota sinä vainoot." Ja minä sanoin: "Mitä minun on tehtävä, Herra?" Ja Herra sanoi minulle: "Nouse ja mene Damaskoon, niin siellä sinulle sanotaan kaikki, mikä on tehtäväksesi määrätty." Ja siellä Damaskossa oli hurskas mies nimeltä Ananias, joka neuvoi Paavalia ja sanoi: "Ja nyt mitä viivyttelät? nouse ja avuksi huutaen Herran nimeä anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi." Herra olisi Ananiaksen käskenyt toisella tavalla puhua ja neuvoa Paava-

lia tällaisella tärkeällä ja vakavalla hetkellä, jolle Hän olisi kasteeseen liittännyt uudensyntymisen armolahjaa.

Myöhemmin kääntymisensä jälkeen Paavali kirjoittaa roomalaisille kristityille 6:ssa luvussa omastaan ja kristiveljiensä kääntymisestä seuraavasti: "Ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Jeesukseen Kristukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut. Niin olemme siis hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin on meidänkin uudessa elämässä vaeltaminen j.n.e."

Samaten kirjoittaa Paavali galatalaisille (3:ssa luvussa), kun he olivat jättäneet yksinkertaisen uskonsa Kristukseen ja alkaneet jälleen rakentamaan autuutensa asiaa lain tekojensa päälle, että: "Te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesuksessa, sillä niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu, te olette Kristuksen päälenne pukeneet."

Kolossilaisille kristityille, joita Paavali kehoittaa välttämään vietteleviä viisauden oppeja, kirjoittaa hän: "Te olette ympärileikatut Kristuksen ympärileikkauksella, jota ei käsin tehdä, ollen haudattuna hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssansa olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista." Kol. 2: 12.

Huomaamme siis Jeesuksen, hänen opetuslastensa ja apostoleinsa opetuksista, neuvoista, ke-

hoituksista ja käskyistä, että Jumalan valtakuntaan sisälle tullakseen ihmisen täytyy uudestisyntyä vedestä ja Hengestä ja, että tämän uudestisyntymisen muutoksen ihmisessä toimittaa Jumala Henkensä vaikutuksesta varsinaisesti kasteen armonvälillä kappaleen kautta, jossa hän tarjoo ja antaa ihmiselle uudestisyntymisen armolahjan ja vallan päästä sisälle taivaalliseen valtakuntaansa, tulla omaksi lapseksi ja Jeesuksen opetuslapseksi ja kanssaperilliseksi.

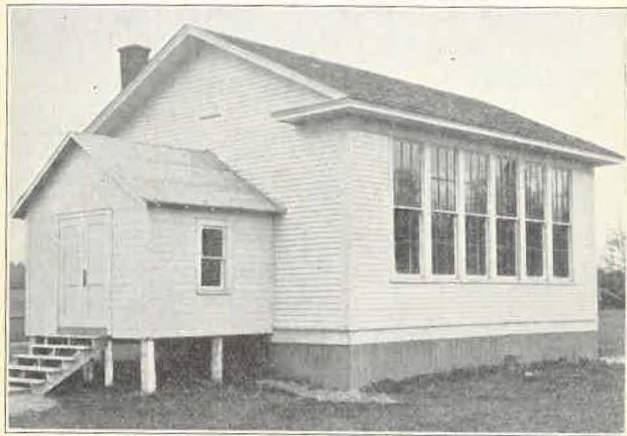
J. Mänttä.

North Brucen (Militarin) seurakunnan kirkko.

BRUCE Crossingista, Mich., pohjoiseen on maanviljelysalue, jonka asukkaat ovat melkein kaikki suomalaisia. Ja niiden joukosta löytyy sielläkin sellaisia, joille isiltä peritty luterilainen uskonto on rakas ja kallis. Niinpä useat ovat sieltä entisinä aikoina käyden tai hevoskyydillä kulkeneet Paynesvilleen jumalanpalveluksiin, kun ei vielä omalla paikkakunnalla sellaisia pidetty. Paynesvilleen kun perustettiin seurakunta, yhtyivät Militaristakin muutamat perheet siihen. Ja jopa päästiin niinkin pitkälle, että pyydettiin pastoria käymään siellä silloin tällöin hartaushetkiä pitämässä. Tämä tapahtui tietääkseni pastori Setälän hoitaessa Paynesvillen seurakuntaa. Myöhemmin järjestyi siellä käynti säännölliseksi, niin että pastori kerran kuukaudessa alkoi pitää siellä hartaushetkiä. Tällaisena pysyi seurakunnallinen toiminta sitten viime syksyn (1931) asti, jolloin perustettiin vasta oimtuinen seurakunta.

Heti seurakunnan perustamisen jälkeen alettiin touhuta oman kirkon laittamista. Oli nimittäin tiedossa, että paikkakunnan koulurakennus oli myytävänä, kun sieltä lapset kuljetetaan Brucen

suureen kouluun, ja seurakunnalla oli toivomus, että siitä saataisiin sopiva huone seurakunnalle. Niinpä valittiinkin toimikunta heti, jolle annettiin oikeus tehdä tarjous koulun johtokunnalle. Luvattiin \$179.00 siitä. Ja sillä hinnalla se saatiinkin ostaa. Se oli uudelle seurakunnalle suuri ilon hetki.

North Brucen kirkko.

Mutta koulurakennus ei sellaisenaan ollut sopiva kirkoksi. Täytyi tehdä korjauksia ja muovailuja. Seurakunnan ahkerat miehet ryhtyivät toimeen, ja niin pian oli vanha koulu muuttanut näköänsä. Rakennettiin sivuhuoneista sakaristo, saliin tehtiin alttari, kuorikoroke, saarnatuoli, visitaulu, penkit, alttaria vastapäätä olevaan sei-

nään tehtiin leveät ovet, ulos rakennettiin eteinen, — ja niin oli kouluhuoneesta muodostunut käytännöllinen kirkko Militariin. — Seurakunnan naiset ansaitsevat myöskin mainingin, koskapa he ompeluseuransa kautta ovat aineellisesti avustaneet kirkon saamisessa.

Syyskuun 18 päivä tänä syksynä (1932) oli seurakunnalle suuri päivä. Silloin vihittiin tuo muodostettu huone Herran pyhäksi temppeleksi. Vihkimisen toimitti kirkkokuntamme arv. esimies, pastori A. Haapanen, pastorien K. V. Mykkäsen, entisen seurakunnan opettajan, ja F. W. Kaskisen, nykyisen opettajan, avustamana. Juhlakansaa oli runsaasti ja ohjelma kokopäiväisessä juhlassa monipuolista, opettavaista.

Näin suuresti on Herra Siioniansa tuolla paikakakunnalla siunannut. Kaikukoon Hänelle kiitos Hänen hyvyydestään! Ja olkoon Hänen siunauksensa tämän seurakunnan osana vielä eteenkinpäin!

F. W. Kaskinen.

Herran pelko on viisauden alku.

KUOLEMATON sielu ihmisessä etsii alituisen vastauksia monille eri kysymyksille. Monellaiset vaikutukset ulkoa päin jokapäiväisestä elämästä koskettavat sieluamme. Ajattelijat puhuvat varovasti tietojansa. He tietävät miten vähäinen ihmisen viisaus on verrattuna Jumalan viisauteen.

Kysymysten ratkaisu kaikissa asioissa tarvitsee viisautta. Jumala yksin on viisas. Hänen edessä joutuu häpeään ihmisviisaus. Olemme joskus tilaisuudessa kuulemaan viisaitten ihmisten väittelyä. Sitä seurataan jännityksin. Jumalan edessä loppuu viisautemme aivan alkuunsa. Ken väittelee hänen kanssaan, joutuu rauhattomuuteen. Ei kukaan voi seisoa Herraa vastaan. Hänen sanansa ei ole epämääräinen. Sen mitä Jumala lupaa, sen hän myöskin täyttää. Mitä hän uhkaa, niin sekin tapahtuu.

Ylpeät hän kukistaa, nöyrät saavat armon. Mutta ne, jotka häntä kunnioituksella pelkäävät ja rakastavat, saavat voiman, viisauden ja taidon hengen.

Herran pelko on viisauden alku. Ei kukaan voi arvostella Jumalan viisautta. Hän yksin on viisas. Luonnollinen ihminen ei ymmärrä Jumalan viisautta. Se käypi hänelle hulluudeksi.

Kun joku puhuu viisautta ja samalla koettaa antaa kaikille tiedoksi, että pyhässä sanassa esitelly Jumalan viisaus loukkaa häntä, on hän saman arvoinen kuin helisenä vaski ja kilisevä kulkuinen. Kevytmieliset nauravat hänellä, siinä on hänen palkkansa. Jumalan viisaus ei siitä kärsi.

Suomalainen sananlasku sanoo: "Hullun eväät ensin syödään".

Taitamaton puhuu paljon. Ja kun hänen sydämensä on tyhjä, takertuu hän puhumaan pilkkaa Jumalaa vastaan. Toiset pilkkaajat nauravat hänen sanoillensa. Pilkkaajan sanat eivät kuitenkaan sisällä mitään, jolle ajatteleva ihminen voisi nauraakaan.

"Herran pelko on viisäuden alku". Tavallisimmin me ajattelemme, että Herran pelko liittyy lapsuudessa ihmisen ajatukseen. Ken ei voi muistella lapsuuttaan kunnioituksella ja rakkaudella, sellainen ihminen on mielipiteiltänsä keveä. Hänelle ei ole tavallisesti mikään pyhää. Hän saattaa liittyä pilkkaajiinkin.

Näin äsken kirjoituksen sanomalehdessä, missä puhuttiin lapsuus-kirkkoni saarnatuolista pilkallisesti. Samalla puhuttiin omastatunnosta, joka on sielutieteellinen asia olennoltansa, pilkallisesti. Kyllä se on surullista, kun ihminen tekeytyy liian viisaaksi. Eji hän kuitenkaan ymmärrä, miten Jumala on kaikki rakentanut, eikä hän käsitä, että Jumala on kaikki kaikissa. Ei kukaan voi häntä kukistaa.

Kun joku viisastelee Jumalaa vastaan, asettuu hän silloin sotaiselle kannalle Herran kasvojen edessä. Tästä hän voittaa ainoastaan rauhaton omantunnon tai paatuneen sielun. Jos tavallisissa asioissa sekaantuu tuntemattomiin kysymyksiin, joutuu hölmöksi. Mutta pilkkaaja luottelee itseänsä auktoriteetiksi.

Jos väitelmät ratkaistaisiin sen perusteella, että pilkalliset ja julkeat viisastelut muutettaisiin asiatodisteiksi, niin silloin pilkkaaja voittaisi asiansa. Mutta Jumala nauraa kaikella tuolla.

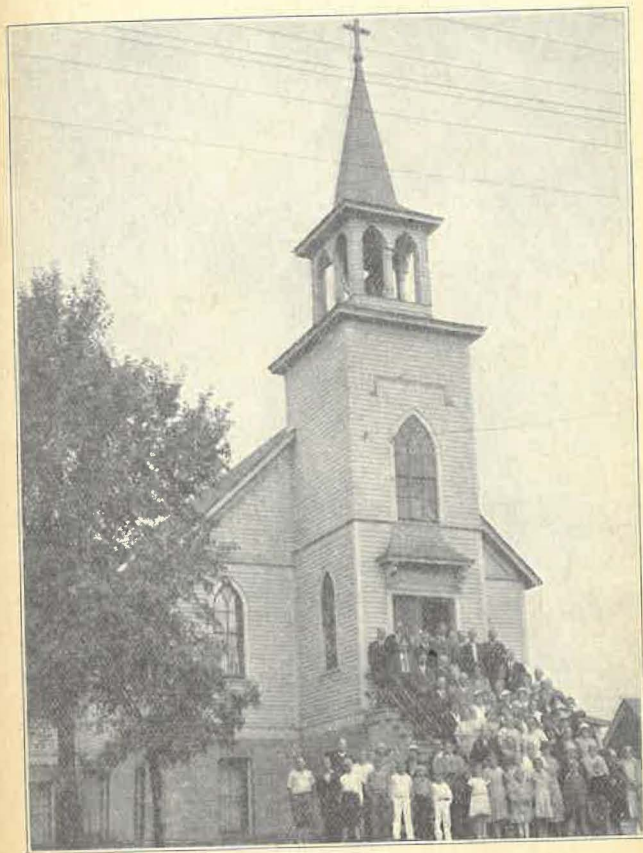
Miten ihmeellistä, että toinen ihminen muuttuu pilkkaajaksi ja toinen jääpi armon sanan alle, vaikka molemmat ovat kasvaneet samoissa oloissa. He molemmat ovat kuulleet samalta papilta, samasta saarnatuolista: "Herran pelko on viisäuden alku". Vertaa 1 Kor. 2: 1—11.

K. O.

Sault Ste. Marien, Mich. P. Johanneksen Suom. Ev.-Lut. seurakunta.

SEURAKUNNAN perustava kokous pidettiin M. A. Mattsonin talolla helmikuun 3 p:nä 1906. Seurakunta päätettiin heti liittää Suomi-Synodiin ja jäi asian toimittaminen M. A. Mattsonin, John Mäen ja Tuomas Rannan huoleksi. Kokouksessa läsnäolleet allekirjoittivat kokouksen pöytäkirjan, ja voidaan heidät lukea seurakunnan perustajiksi. He olivat: M. A. Mattson, John Mäki, Matti Kleimola, Tuomas Finnilä, Tuomas Ranta, Viktor Luoma, John Mattson, Oskar Muntter, V. Villami, Joonas Mäki sekä heidän vaimonsa. Vuosien vieressä on seurakunnan väkiluku kasvanut. Milloinkaan ei se ole suuri ollut, sillä paikkakunnalla ei ole kansalaisiamme ollut milloinkaan suurempaa määrää, keskimäärin noin neljäsataa. Tamikuussa 1932 oli seurakunnan väkiluku 64 miestä, 55 naista sekä 34 lasta, yhteensä 153, maksavia jäseniä 86.

Seurakunnan ensimmäinen pappi oli tohtori J. Wargelin. Hän saapui heti papiksivihkimyksensä jälkeen kesäkuulla 1906. Hänen innokkaalla johdollaan alettiin pian kirkon rakennushommiin. Paljon oli uhrausta ja intoa nuoren seurakunnan nuorilla jäsenillä. Myös suunniteltiin kirkko isoksi, joten ei ole tarvittu kirkkoa laajentaa. Sen

Sault Ste. Marien, Mich., kirkko v. 1932.

hinta on irtaimiston kanssa noin \$12,000. Jälkeenpäin on hankittu uudet, hyvät istuimet v. 1922, sakaristo v. 1928, piano v. 1927, urut v. 1930, uudet raput v. 1931, uusi vesikatto v. 1932. Yhteensä on kymmenen viime vuoden aikana käytetty kirkon rakennuksen hyväksi noin \$2,700.

Sault Ste. Marien, Mich., ompeluseuran jäseniä v. 1932.

Ennenkuin kirkko ehti valmistua v. 1907, muutti tohtori Wargelin toiseen paikkaan. Hänen seuraajakseen tuli pastori J. Mänttä 1907—elokuuhun 1911. Vähän aikaa toimi pappina hänen jälkeensä pastori O. Stadius. Pastori M. Luttinen toimi uskollisesti seurakunnan paimenena loppuvuodesta 1912 aina kesäkuun loppuun asti 1921, sen jälkeen on pappina ollut allemerkinnyt. Seurakunnan työ ei suinkaan ole ainoastaan pappien

työtä, vaan kun kaikki jäsenet yhdessä tekevät Herran työtä, niin Herran asia voittaa.

Alusta asti on pidetty sunnuntaikoulua. Oskar Munter on tehnyt suuriarvoisen työn ollen koulun johtajana ja opettajana yli 20 vuotta. Tänä vuonna ovat olleet opettajina: Frank Mäki, mrs M. Halonen, Selma Johnson ja Viljo Luoma.

Sault Ste. Marien, Mich., rippikoululuokka v. 1930.

Jo pastori Luttisen aikana perustettiin nuorten raamattuyhdistys. Vuonna 1922 se muutettiin nuorten yhdistykseksi, joka jatkuvasti on toiminut. Seura osti kirkkoon uuden pianon ja sakariston huonekalut. Johtajana toimi 1931 ja 1932 Ida Näsi, varajohtajana Niilo Mäki, kirjuriina Viljo Luoma, varakirjuriina Helmi Finnilä, rahastonhoitajana Viola Ranta.

Pastori Mäntän aikana perustettiin ompeluseura ja on se sen jälkeen ollut vilkkaassa toiminnassa, lahjoittaen kymmenen viime vuoden kuluessa seurakunnalle \$1,475.69. Seuran toimihenkilöt ovat: johtaja mrs Frank Mäki, varalla mrs Ed. Niemi, kirjuri mrs Ed. Altonen, varalla mrs M. Kantola, rahastonhoitaja mrs T. Ranta, kirjeenvaihtaja mrs M. Halonen.

Seurakunnan valtuustoon kuuluvat: T. Finnilä, esimies, T. Ranta, kirjuri, S. Hauta, rahastonhoitaja, jäsenet E. Näsi, V. Luoma, Joonas Mäki. Kirkkoneuvoston jäsenet ovat: John Mäki, kirjuri, Joonas Mäki, John Akkanen, Frank Mäki, mrs O. Muntter, mrs T. Ranta. Puheenjohtajana on pastori. Urkurina toimii Viljo Luoma.

Herra siunatkoon seurakuntaamme.

L. R. Ahlman.

“Rakastakaa vihollisianne.”

TE olette kuulleet sanotuksi: Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi. Mutta minä (Jeesus) sanon teille: “rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vainoavat, jotta olisitte taivaallisen Isämme lapsia, sillä hän antaa aurinkonsa nousta niin pahoille kuin hyvillekin ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin. Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä palkka teille siitä on? Eivätkö publikaanitkin tee samoin? Ja jos osoitatte ystävällisyyttä ainoastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin? Olkaa siis te täydelliset, niinkuin taivaallinen Isänne täydellinen on.” Matt. ev. 5 l. vv. 43—49.

Kuinka merkillisiltä mahtivatkaan tuntua nämä ja tällaiset Jeesuksen opetukset hänen kuulijoilleen. Oli totuttu kokonaan erinkaltaiseen ajatustapaan. Varmaan paljon tutunomaisemmalta kuului tuo väärennetty lause: “Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi.” Silloinhan sai niin kovin rajoittaa lähimmäistensä luvun, ettei siihen tarvinnut sopia muuta kuin lähin ystäväpiiri ja sekin vain oman kansan keskuudesta. Olipa vielä lyhennetty Mooseksen laissa sittenkin täydelliseksi esintyvä lause, jossa kuului: “Rakasta

lähimäistäsi niinkuin itseäsi,” eikä vihollisen vihaamisesta mainittu mitään. Päinvastoin useassa Vanhan Testamentin kohdassa kehoitetaan osoitamaan rakkautta vihollisellekin. Tuohon kauheaan silloin vallalla olevaan harhaopetukseen, jossa kehoitettiin vihaamaan vihollista, Jeesus antaa täydellisesti selvän päinvastaisen käskyn: “Rakastakaa vihollisianne,” sekä täydentää sen vielä rakkauden harjoitusten, kuten esirukouksen harjoittamisen kehoituksilla vainoojien puolesta j.n.e. Jeesus vetoo vielä taivaallisen Isän menettelyyn meitä monesti puuttuvia kohtaan. Jumalan aurinko paistaa hurskaan pellolle, kuten jumalattomankin, samoin Jumalan pilvet vuodattavat siunauksensa sateen kautta ilman eroitusta hurskaan, kuten suruttomankin viljelyksille. Tällainen mieli, sanoo Jeesus, olkoon teidänkin mielenne. Osoittautukoon se myös käytännössä. Meikin olemme eri suhteissa lähimäisiimme. Toisten kanssa olemme henki-ystäviä. Tuntuu oikein nautinnolle saada kohdata heitä. On mieluista saada ikäänkuin avata sydämensä heidän seurassaan. Tällaisia varmaankin hurskas Job toivoi noiden etäältä tulleiden ystäviensä olevan, vaikkapa he eivät vastanneetkaan Jobin toiveita lopullisesti sillä kertaa. Toisiin taasen on suhteemme hyvä, vaikka ei noin erinomainen kuin juuri mainitsemaamme ystäväalajiin. Saamme kuitenkin siunausta ehkä varsin terveellisessä mitassa juuri heidän seurassaan. Osaan taasen voimme suhtautua, kuten tuttavaan ainakin. Olemme iloisia tut-

tavapiiristämme. Voipa tähän lajiin sisältyä henkilöitä, jotka toisinaan koko lailla koettelevat kärsivällisyyttämme, ja mahdollisesti me samoin heidän, sillä ihmisiähän kaikki ollaan. Puhutaanhan raamatussakin veljenrakkaudesta ja laajemmasta yleisestä rakkaudesta, mikä piiri on edellistä laajempi. Kaikki nämä mainitsemaamme lajit lähimäisiämme voimme lukea tavallisesti ystäviksemme joko läheisimmiksi tai ainakin edemmiksi. Sitten tulee usein ihmislaji, josta kirkkorukouksessa sanotaan: “Anna vihollisillemme, vainoojillemme ja kadehtijoillemme anteeksi, ja auta heitä kääntymykseen.” Tässä olemme nyt tekstissämme mainitussa ihmisrajissa, josta Jeesus sanoo: “rakastakaa vihollisianne”. Jeesuksen opetus on siis tähänkin ihmislajiin nähden, että rakkaus on se toimintamme ohje mikä yksin on kelvollinen noudatettavaksi “vihollisiimme, vainoojiimme ja kadehtijoihimme” nähden. Tämän toteuttaminen tällaisissa tapauksissa ei ole huokea montakaan kertaa. Ei ollut Jeesuksellekaan huokeita ne vuodet, jotka hän täällä maan päällä toimi enimmäkseen vihollistensa parissa. Olemmehan kutsutut hänen askeleitaan seuraamaan. Samaan suuntaan meitä Herran sana yleensä neuvo: “Kun vihollisellasi on nälkä, niin ruoki häntä, kun hänellä on jano, niin juota häntä. Kun näin teet, niin sinä tuliset hiilet hänen päänsä päälle kokoat.” Tämä rakkauden osoitus ei lähde Herran kansasta teeskennellen; mitä rakkautta se silloin olisikaan, vaan se lähtee siitä mielestä, että “kun on itse

paljon anteeksi saanut, niin paljon rakastaa.” Tällöin tulee kristityn menettely terveelliseksi lähetystyöksi itse sen merkityksestä aivan tietämätön ollen. Kaikki vilpillisyys ja teennäinen ystävyyden poistuu, ja sijaan tulee kaikkivoittava rakkaus. Aikamme tarvitsee näitä Kristus-luonteita, vaan niitä on vähän. Kun niiden luku lisääntyy, jonka Herra armossaan suokoon, silloin, vaan ainostaan silloin on Herran seurakunnalla ihanat ajat eletävänä. Nyt enimmäkseen elämme aikaa, jolloin on tavallaan kehityksessä veljesrakkaus, jopa yleinenkin rakkaus, vaan todellinen vihollisten, vainoojien ja kadehtijoidenkin kohdalle riittävä rakkaus on enimmäkseen poikkeustapaus kristillisessä maailmassa. Kuitenkin tämä juuri oli rakkauden muoto, johon Jeesuksen menettely pukeutui. Varmaan oli vihollisia kohtaan osoitettu rakkaus tulikoetuksissaan esim. silloin kun naulat puhkasivat Vapahtajan pyhät kädet ja jalat häntä ristille pingoitettaessa ja samalla kuuluu ristiltä rukous: “Isä anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät.” Onkohan meillä tapana langeta polvillemme silloin kun kuulemme, että “vihollinen, vainooja eli kadehtija” on huonossa toimessaan ollut ja meille kärsimyksiä koettanut saattaa. Näin kuitenkin Jeesus vuori-saarnassaan kehoitti, kun lausui: “rakastakaa vihollisianne.” Jospa tämän läksyn Herran avulla oppisimme. Herra siihen armonsa meille suokoon! Onko mahdollisesti niinkin surkeasti kohdallamme, että itse olemme “vihollisia, kadehti-

joita eli vainoojia” kristiveljillemme eli kristisisarillemme. Silloin on meillä ainakin “aika unesta nousta, sillä autuutemme on nyt lähempänä kuin silloin kun uskoon tulimme.” Aika on todella vakava ja olemme sen ajan lapsia, jolloin, jos mahdollista olisi, valitutkin ovat vaarassa ek-syä. Saakoon Herra pitää kristillisen kirkkonsa valveilla, ja yksi valvomisen merkkejä olisi sekin, että voisimme rakastaa vihollisia, rukoilla niiden edestä, jotka vainoovat ja näin eroaisimme toiminnassamme publikaaneista ja pakanoista. Hekin rakastavat toisiaan, vaan kristityn rakkaus menee syvemmälle. Se osoittaisi niillekin, joihin järki sinänsä ei velvoittaisi meitä osoittamaan rakkautta, vaan päinvastoin. Kristitty ottaa järkensä vangiksi uskon kuuliaisuuteen ja rakastaa vihan asemesta, rukoilee panettelun asemesta ja tekee hyvää koston asemesta. Tässä kaikessa ei teeskentele, vaan toimii aina ajatuksin, puhe-in ja töin Herran nähden, Herran kuullen ja siis Herran kasvojen edessä. Tähän meitä virsirunoilijamme J. L. Runeberg virressä kehoittaa laulaessaan (v. 125 vv. 7 ja 8):

“Kas kuinka kaikkein edestä Kuol’ Jeesus ristin
päällä!

Näin vihamies kuin ystävä Meill’ olkoon rakas
täällä,

Ett’ alttiisti ja hartaasti Hänt’ autamme

Ja holhomme varoilla sekä väellä!

Bruno Wuornos.

Herätyksiä.

VIMEAIKAiset viestit kertovat herätyksistä luterisen kirkon piirissä. Ne ovat ilahuttavia ja rohkaisevia. Norjan kirkon piirissä herätys on tunkeutunut papiston ja nuorison keskuuteen. Sankat joukot kokoontuvat Herran huoneisiin ja monet ovat tulleet hengelliseen ratkaisuun. Tällä mantereella toimivan erään norjalaisen lut. kirkkokunnan esimies kirjoittaa, että tänä kesänä monet sanotun kirkon papeista eivät voineet tulla kirkolliskokoukseen seurakunnissaan tapahtuneiden herätysten tähden. Täytyi jäädä kotiin etsivien johdattamiseksi Kristuksen luo. Tämä johdattaa meitä mainitsemaan ensiksi jotakin aineesta:

1. HERÄTYKSEN TARVE.

A. Maailmassa. — Jokainen meistä myöntänee, että nykyiset olosuhteet maailmassa puhuvat voimakkaasti herätyksen puolesta. Monet seikat ovat ikäänkuin voimakkaita hätähuutoja herätyksen puolesta. Jumalankielteisyys tekee määrätietoista työtään tälläkin mantereella (esim. American Association for the Advancement of Atheism). Bolshevismin maailmankatsomus tahtoo vuolaaseen virtaansa temmata ihmiset kaikista kansoista. Kehitysoppi on tunkeutunut kouluihimme ja saastuttaa koulunuorisomme ja tahtoo sen kes-

kuudesta hävittää lapsenuskon. Tapainturmelus on iskenyt murhaavat kyntensä nuorisomme sie luun, niin että kuudetta käskyä rikotaan monella tavalla. Huonosta ajasta huolimatta ihmisillä näyttää olevan rahaa uhrata huvitusten Moolokille, jonka kitaan monet vanhemmatkin työntävät lapsensa.

B. Herätyksen tarve kirkossa. — Bolshevismi, kehitysoppi, modernismi ja niiden seuralaisena maailmallinen kristillisyyttä (siihen kuuluu salaseuraisuuskin) ovat tunkeutuneet kirkon piiriin. Etelän presbyteerikirkko erosi äsken n.s. Federal Council of Churches-järjestöstä sentähden, että mainitun järjestön johtomiehet edistävät edellämainittuja hengellisen elämän murhaajia. Tanssi, kortinpeli, liikkuvat kuvat y.m. saavat vapaasti rehoittaa monissakin kirkoissa. Eräästä suom. lut. kirkosta, joka myötiin toisk. seurakunnalle, on tehty eräässä paikassa tanssihuone. Monissa kirkoissa, joissa ennen on ollut voimakkaita herätyksiä, ovat herätystulet sammuneet. Kyllä modernismi, salaseuraisuus y.m. pitävät huolen siitä, että seurakunnissa ei suvaita puhua evankelisoimisesta, herätyksistä, syvemmästä hengellisestä elämästä y.m.s. Saarnatuoleista, joista ennen on kaikunut selvä evankeliumin julistus, saarnataan n.s. sosiaalista kristillisyyttä (ei tarvita enää verievankeliumia).

C. Herätyksen tarve luterisessa kirkossa. — Suomen kirkon tilasta mainitaan eräässä lut. kirkon uutislehdessä, että Suomessa oli toista sataa

vuotta voimakkaat herätysliikkeet, mutta me elämme nyt vain noin liikkeiden jälkimainingeissa. Tästä päättäen tarvitaan muutakin kuin "jälkimainingeissa elämistä": tarvitaan uutta herätystä. Tätä mieltä on Suomen kirkon nykyisin, kenties tunnetuin herätysaarnaaja, jonka kirjojakin luetaan halulla (Muroma. Hänen toimitamaansa "Herää valvomaan"-julkaisua on hyvä lukea.) — Eräs United Lutheran kirkon pappiskoulun johtaja mainitsi, että kirkossamme on paljon hengellistä kuolemaa (Our church is practically dead", kuuluivat hänen sanansa). Hän ei ole sitä mieltä, että kaikki seurakuntamme ovat kuolleita, vaan tahtoi painokkaasti esittää, kuinka hengellistä kuolleisuutta löytyy paljon. Kuinkahan monelle seurakunnalle täytynee kirkastetun Herran sanoa, kuten muinoin Sardeen seurakunnalle: "Minä tiedän sinun tekosi: sinulla on se nimi, että elät, mutta olet kuollut." (Ilm. 3: 1). Mutta vähää myöhemmin sanoo Herra samalle seurakunnalle: "Kuitenkin on sinulla Sardeessa muutamia harvoja nimiä, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan j.n.e." (4 v.). Monen papinkin täytyy valittaa, kuten eräs Augustanakirkkoon kuuluva pappi: "Seurakuntalaiseni eivät muulloin halua keskustella papin kanssa hengellisistä asioista kuin vasta silloin kun joutuvat sairastuoteelle". Pappejaan kehuvat ja ylistävät maasta taivaaseen, jos hän osaa heille löpötellä kaikista maailman asioista, ottaa osaa kaikkiin heidän kemuihinsa, eikä juuri koskaan sanalla-

kaan mainitse heille sielunsa pelastuksesta. Moni pappi voi antaa vakavasti sairastaville kaiken maailman lehtiä ja kirjoja luettaviksi ja puhella heille tämän maailman asioista, ja sairastajat jäävät hengellisen kuoleman tilaan. Papeista voi tulla julkisten ja salaisten seurojen orjia ja ihmismielen ja -kiitoksen tavoittelijoita, etteivät tohdi puhuakaan seurakunnilleen herätyksen tarpeellisuudesta. Täytyy vain tanssia tämän maailman lasten pillin mukaan. Sielut saavat joutua kadotukseen.

Seurakunnissa ja kirkkokunnissa voidaan siihen määrin järjestää kaikenlaisia toimikuntia ja toimintamuotoja, niin että todellinen hengellinen ohjelma seurakunnissa saa jäädä aivan syrjäasiaksi. Eikö seurakunnissa ole tärkeintä se, että Jumalan sanan tutkistelu, rukous ja todistus saisi enemmän jalansijaa ja sielut pelastuisivat ja uudistuisivat! Taivaassa iloitaan yhdestäkin syntisestä, joka kääntyy! Kuinka monessa seurakunnassamme on esim. tämän vuoden kuluessa yksikään syntinen tullut todelliseen kääntymykseen? Yhden ainoan syntisen kääntyminen seurakunnassa on paljon suurempi arvo kuin kaikki monipuuhaisuutemme yhteenlaskettuna. "Yksi on tarpeellinen", sanoo Vapahtajamme.

2. HERÄTYKSEN LÄHTÖKOHTA.

A. *Papisto.* — Mainitsimme, että Norjan kirkon piirissä vaikuttava herätysliike on alkanut papistosta. Liikkeen johtomies, professori Hal-

lesby, teroittaa hengen ja elämän ja rukouksen tarpeellisuutta y.m. seurakuntatyössä. Suomen kirkon piirissä professori Pietilän kirja "Synnin häätä ja Jumalan rauha" y.m. hänen viimeaikaiset kynäntuotteensa teroittavat samaa kuin Norjan kirkon johtomieskin. Erään tällä mantereella toimivan huomattavan lut. kirkon presidentti ja konferenssien johtomiehet (esimiehet) kokoontuivat keskustelemaan ja rukoilemaan syvempää hengellistä elämää kirkkokunnalleen.

Tämän kirjoittaja on vakavasti sitä mieltä, että herätyksen kirkossa tulee alkaa papistosta. Jos papit heräävät, niin kyllä seurakunnatkin heräävät (ei minkään määrätyn suunnan mielessä). Eräessä suurkaupungissa pidettiin puolenpäivän aikana rukouskokouksia, joihin kokoontui pappeja eri kirkoista y.m. kristillisen työn tekijöitä. Jos papiston keskuudessa pidettäisiin edes viikon kestävä rukousviikko eli hengellisen elämän syventämiskokous, niin varmaan se koituisi suureksi siunaukseksi. Herätys voi alkaa muutenkin kuin tällaisia kokouksia pitämällä. Jumala ei ole sidottu meidän järjestelmiimme.

B. *Elävät kristityt.* — Jumala voi käyttää ainoastaan eläviä kristityitä herättääkseen ja uudistaakseen seurakuntiamme. Eräessä seurakunnassa neljä uskovaista jäi jumalanpalveluksen jälkeen keskustelemaan seurakunnan pastorin kanssa siitä, mitä olisi tehtävä hengellisen elämän syventämiseksi seurakunnassa. Seurauksena tästä kokoontui pieni joukko seurakunnan eläviä

kristityitä rukoilemaan herätystä seurakunnalle, mutta ennenkaikkea uudistusta itselleen ja opettajalleen. Herätys alkoi seurakunnassa. — Se alkaa varmasti joka seurakunnassa, missä edes kaksikin elävää kristittyä anoo sitä sekä itselleen että seurakunnalleen ja pastorilleen. Onnellinen se pastori, joka voi yhtyä siihen rukoukseen, vieläpä pyytää itselleen esirukousta. Kuten Mooseksen käsiä kannattivat muinoin Aaron ja Hur, niin tulee elävien kristittyjen kädet (rukouksessa) kannattaa seurakuntien opettajia. Silloin Jumala voi antaa voittoja ja siunauksia. — Sensijaan, että monessa seurakunnassa arvostellaan pappia, tulisi heidän puolestaan rukoilla ja, missä mahdollista, puhua heille seurakunnan hengellisestä tilasta (rakkauden hengessä). Jumala voi asiat korjata pyhän sanansa ja Henkensä kautta. "Anokaa, niin teille annetaan." Rukoilkaamme siunauksen sateita Herralta seurakunnillemme ja kirkkokunnillemme! (katso Jaak. 5: 18).

Jos Jumala saa herättää, uudistaa ja puhdistaa meidän seurakuntiemme elävät kristityt (uskovaiset), niin silloin alkaa todellinen herätys. Uskovissa löytyvät suurimmat esteet todellisille herätyksille. Kylmentynyt (puoluemiehellä y.m. täytetty) kristitty on suurin este herätykselle seurakunnan keskuudessa. Kun Jumala saa tällaiset kristityt herättää ja uudistaa, niin he saavat todellisen rukousmielen ja rakkauden Herran saanaan ja sielujen pelastamiseen. Jumalan Henki opettaa heitä valvomaan ja Hengessä vaeltamaan.

He saavat myös todistamiseen halua ja voimaa. Jumala antakoon tällaisia kristityitä seurakunnillemme, niin kyllä herätyksen tuulet alkavat puhaltaa ja sateet alkavat vuotaa taivaasta.

3. HERÄTYKSEN VÄLINEET.

A. Jumalalliset. Tärkeimmät välineet todellisessa herätyksessä ovat Jumalan sana ja rukous, tunnustus ja todistus. Missä nämä tapahtuvat Herran Hengen käyttäminä, niin sielut heräävät ja tulevat pelastuksen osallisuuteen. Jumalan sanaa on käytettävä kaksiteräisenä miekkana. Rukous tulee tapahtua nöyryydessä, uskossa ja totuudessa jatkuvasti. Syntiensä tunnustaminen on perin tärkeä. Tunto puhdistuu syntinsä perinpohjaisen tunnustamisen kautta. Silloin Kristuksen veri saa puhdistaa omantuntomme kuolleista töistä, niin että voimme palvella elävää Jumalaa. Yksityinen rippi ja synninpäästö on otettava enempi käytäntöön seurakunnissamme. Herra kutsuu meitä todistamaan Hänen armostaan ja rakkaudestaan. Täten julkisesti tunnustaudumme Kristuksen omiksi, eli "ylistämme Herran nimeä seurakunnan keskuudessa". Herra antakoon meille useita eläviä todistajia sekä nuorista että vanhemmista!

B. *Inhimilliset välineet.* — Nämä tietysti vaihtelevat eri kirkoissa. Luterisessa kirkossa on otettu käytäntöön sellaisia muotoja eli tapoja, joita ennen on tuomittu, esim. jälkikokoukset, rukoukokoukset, evankelistat, todistuskokoukset,

alttarille kutsuminen j.n.e. Muodot vaihtuvat. Pääasia on se, että niitä käytetään oikeassa mielessä. On varottava muodollisuutta ja koneellistumista. Antakaamme seurakunnassa ilmenneen uuden elämän ilmetä sille sopivissa muodoissa. Älkäämme sammuttako Jumalan Henkeä leimamalla jotakin uutta lahkolaisuudeksi tai epäluoterilaisuudeksi. Jos Herran Henki on käyttänyt tai voi käyttää joitakin toimintamuotoja sielujen pelastamiseksi, niin kiittäkäämme Jumalaa tästä, älkäämme arvostelemisella tai vastustamisella koittako sammuttaa Herran Hengen vaikutuksia itseemme ja muihin nähden (täten toimimme herätystä vastaan). Antakaamme, papit ja maallikot, Herran Hengen käyttää meitä esteettömästi herätys- ja uudistustyössä seurakunnissamme!

J. F. Saarinen.

Muistiinpanoja Reedleyn seurakunnan vaiheista.

“**M**IE allekirjoittaneet kokoontuneina Henry Hendricksonin talossa, päätimme yhteisellä suostumuksella Jumalan armon avulla perustaa evankelis-lutherilainen seurakunta Lännen konferenssin yhteyteen, joka on osa Suomi-Synodista. Tarkoituksena on saada keskuuteemme käymään sanotun konferenssin hyväksymä pappi jumalanpalveluksia pitämään ja papillisia toimituksia tekemään.” Tässä on Reedleyn, Calif., ev.-luth. seurakunnan tunnussanat, mitkä löytyvät merkittyinä perustavan kokouksen pöytäkirjassa, laadittu helmik. 20 p. 1911, pastori A. Riipan johtaisissa ja johon kokoukseen osallistuivat: William Loukonen, Hanna Loukonen, Henry Hendrickson, Elsa Hendrickson, Jacob E. Pönttjä, Elisabeth Pönttjä, Johan Salonen, Emilia Salonen ja Elsie Hendrickson. Kuukautta myöhemmin päätettiin kokoontua uudestaan vastaperustetun seurakunnan asioita lähemmin järjestelemään. Sanottu kokous pidettiin, mutta ilman toivottuja tuloksia, ja niin yritys raukesi siihen.

Kolmatta vuotta myöhemmin, huhtik. 2 p. 1913, pitivät Reedleyn seurakuntaelämää harrastavat kansalaiset uuden kokouksen tarkoituksella vakiinnuttaa seurakuntatoimi paikkakunnalle.

Tätä, tavallaan seurakunnan uutta perustavaa kokousta, johti merimiespastori Lauri Ahlman, kirjuriina toimien J. E. Pönttjä. Innostus seurakunta-asiaan ilmenee siitäkin, että tässä kokouksessa liittyi seurakuntaan kaksitoista perhettä, nimittäin: John Wais, Karl K. Aalto, J. E. Pönttjä, Henry O. Simi, Matti Kasari, William Juvonen, Isaac Kulju, William Jussila, John V. Salonen, Henry Hendrickson, Jacob William Loukonen ja John K. Rintala perheineen, kaikkiaan 54 henkeä. Kokouksessa järjestettiin jumalanpalvelukset niin, että pastori Ahlman käypi joka toinen kuukausi pitämässä kirkonmenoja, sekä väliaikoina joka toinen sunnuntai kokoonnutaan hartaustilaisuuteen, jossa esimies H. O. Simi tuli pitämään hartausmenoja, lukien postillasta päivän evankeliumi-saarnan, ja J. E. Pönttjä lupautui veisuuta johtamaan. Pastori Ahlman sai tehtäväkseen hankkia seurakunnalle säännöt. Myöskin päätettiin yhtyä kirkkokuntaan, kun asiat saadaan siihen asteeseen, mikä toteutuikin.

Seurakunnan ensimmäisiin tehtäviin kuului pyhäkoulun järjestäminen lapsille. Myöskin ompeleuseura perustettiin ja ryhdyttiin varojen keräämiseen vastaisen kirkon rakennusrahastoon. Seurakuntaan liittyivät ennenmainittujen lisäksi mrs. Elisabeth Leino lapsineen, Elias Kankaan ja Erick Siiron perheet, sekä seuraavan vuoden aikana Frank Hakalan ja J. H. Mattsonin perheet, August Mäkinen ja Matti Leino.

Oman kokoushuoneen saaminen seurakunnalle oli useat vuodet tärkeimpänä taloudellisena askarteluna. Ensin aijottiin ostaa kolme lottia Reedleyn kaupungista ja rakentaa siihen kirkko, mutta kun v. 1917 tarjottiin eräs toiskielisen seurakunnan kirkko verrattain halvalla, \$1,250.00, niin katsottiin edullisemmaksi ostaa sanottu kirkko ja sitä jonkin verran laittaa vastaavaan käytökuntoon. Kirkko saatiin lopullisesti maksetuksi v. 1919, siis kahta vuotta myöhemmin, kun se oston kautta siirtyi seurakunnan omaisuudeksi.

Seurakuntaa hoitivat useat vuodet San Franciscossa asuvat pastorit. Lauri Ahlmanin jälkeen kävi merimiespastori A. Halla, noin nelisen vuotta, joka toinen kuukausi säännöllisesti jumalanpalveluksia pitämässä, joskus ylimääräisiäkin käyntejä. Pastori Otto Mäki hoiti seurakuntaa vuoden verran. Pastori Alpo Setälä asui v. 1918 kolmisen kuukautta Reedleyssä hoitaen samalla myöskin Los Angelesin seurakuntaa, niin että vuodesta 1918 Reedley ja Los Angeles ovat kuuluneet samaan pastoraattiin. Pastori Setälän jälkeen taas jonkin aikaa oli seurakunta San Franciscossa asuvien pastorien hoidossa, kunnes Kotilähetysten myötävaikutuksella saatiin taas oma opettaja paikkakunnalle, pastori Vilho Ranta, joka otti seurakunnan hoitoonsa kesällä 1921. Seurakunnan jäsenluku tällöin oli 94 henkeä, eikä se siitä olekaan jaksanut kohota, päinvastoin viime vuosina taloudellisen tilanteen pusertamana on melkoisesti supistunut.

Pappilan rakentamiseen ryhdyttiin v. 1921 ja valmistui se keväällä 1922. Se on tilava ja kaikin puolin ajanmukainen pappila, hieman suurempi, parempi ja kalliimpi kuin mitä alussa siitä suunniteltiin. Kun sen rakentaminen tuotti seurakunnalle raskaanlaisen velan, niin pastori Ranta teki saarnamatkan v. 1923 keskivaltioissa oleviin Suomi-Synodin seurakuntiin ja keräsi vapaaehtoisina lahjoina toista tuhatta dollaria pappilan velan lyhentämiseksi. Jos aika olisi pysynyt hyvänä ja hedelmillä olisi ollut kohtalainen menekki ja hinta, olisi pappila jo aikoja maksettu, mutta kun paikkakunnan väestö joutui taloudelliseen ahdingoon, niin on pappilankin loppuvelka seurakuntaa painanut ja puserthanut raskaanlaisesti.

Pastori Ranta hoiti seurakuntaa kolmisen vuotta. Sen jälkeen järjestettiin Kotilähetysten myötävaikutuksella pastoraatti uudelleen, niin että papin asuntopaikaksi tuli Los Angeles, joka seurakunta lupautui suorittamaan osaltaan sata dollaria papin palkkaa kuukaudessa, Reedleyn seurakunta kerran kuukaudessa käynniltä kaksikymmentäviisi dollaria ja Kotilähetys viisikymmentä dollaria kuukaudessa. Opettajaksi onnistuttiin saamaan pastori Alpo Setälä uudelleen. Mutta pastori Setälä ei voinut tälläkään kertaa viipyä Californiassa pitempää aikaa, niin että vuoden perästä seurakunnat menettivät opettajansa, jonka olivat suurin toivein kutsuneet.

Pastoraatti uudistettiin taaskin, palkkasuhteita tuntuvasti supistettiin taloudellisen ahdingon

vallitessa varsinkin Reedleyssä. Opettajaksi kutsuttiin pastori J. Mänttä, jonka asuntona oli myöskin Los Angeles, Cal. Vuotta myöhemmin siirtyi pastori Mänttä merimiespapiksi San Franciscoon. Hänen tilalleen tuli seurakuntapiirin hoitajaksi pastori S. Ilmonen, jonka hoidossa pastoraatti oli vuosina 1927—1932, asuntopaikkanaan Los Angeles.

Kun jatkuva huono aika häittäsi seurakuntien taloudellista tilannetta, katsoi Kotilähetys parhaaksi laajentaa tätä pastoraattia ja yhdistää siihen San Franciscon seurakunta, sekä että pastorin asuntopaikkana tulee olemaan San Francisco, joka seurakunta suorittaa suurimman maksu-erän yhteisen papin palkkauksessa. Laajennettuun pastoraattiin tiedustellaan parhaillaan opettajaa.

Seurakunnan esimiehinä ovat olleet: Oskar Simi, Gust Laine, Matti Tiura, John Salonen, Isaac Kulju, sekä pastorit Ranta, Mänttä ja Ilmonen. Vara-esimiehinä: K. Aalto, I. Kulju, Wm. Juvonen, J. Salonen, M. Tiura, J. E. Pönttjä ja Fr. Stenroos. Kirjureina: J. E. Pönttjä, Wm. Loukonen, I. Kulju, John Ollila ja Vieno Pönttjä. Rahastonhoitajina: J. V. Salonen, Elias Kangas, Wm. Juvonen, K. Aalto, Matti Kasari ja Fr. Hakala.

Seurakunnan urkurina ja lukkarina on J. E. Pönttjä ollut pitemmän aikaa. Hänen jälkeensä urkurin tointa on hoitanut tyttärensä neiti Elma

Pönttjä sekä jälkimmäisen koulua käydessä Berkeleyssä, toimi urkurina neiti Roberta Loukonen.

Pyhäkoulua on seurakunnassa pidetty säännöllisesti perustamisestaan saakka, paitsi ei kuukausina kesäkuukausina. Johtajina ovat olleet: J. E. Pönttjä, Gust Laine, pastorska Laina Ranta, Isaac Kulju sekä mrs. Ada Loukonen, viimeainnitu pisimmän aikaa.

Ompeluseura on myöskin seurakunnan perustamisesta saakka uskollisesti toiminut ja sen kautta auttanut seurakuntaa taloudellisissa asioissa. Monet kauniit summat onkin ompeluseura lahjoittanut, ensin kirkon maksamiseen, sitten papin velan lyhentämiseen. Kerran kuukaudessa on ompeluseuran toimesta pidetty hengellinen kokous, tavallisimmin kuukauden ensimmäisen sunnuntain iltapäivällä. Nämä kokoukset ovat usein vastanneet varsinaisia hartaushetkiä ja osaltaan vaikuttaneet siunauksellisesti seurakunnan henkiseen kehitykseen.

Kristillinen nuorisoseurakin on toisinaan ollut vikuttamassa, vaikkei se ole jaksanut jatkuvammin siunattua toimintaansa ylläpitää. Ompa väliin saatu kuorokin muodostetuksi, mutta sen pitempi koossapysyminen on tuntunut ylivoimaiselta.

Kuluneita vuosia taakseen katsellen saattaa seurakunta sanoa: "Tähän asti on Herra meitä auttanut." Jumalan väkevän käsivarren varassa kulkekaamme eteenkinpäin.

S. Ilmonen.

Ihmisen elämä.

*Turha, vähä-aikainen ja aina rauhaton,
sellainen se ihmislapsen mainen elo on —
täynnä huolta, kipua ja epävarmuutta —.
Tietää ei hän itse voi sen matkan pituutta.*

*Niinkuin ruoho kukoistava täällä lakastuu,
niinkuin kukka tuoksuava pian kuivettuu —,
kämmenen vain leveys tai lento pilvien —
niinkuin uni — katoapi elo ihmisen.*

*Omasta hän tahdostansa tänne tullut ei,
synti taivaan kirkkauden hältä varjoon vei,
mutta matkallaan hän löytää pääryn kirkkahan:
ihmeellisen aarteen tuopi sana Jumalan.*

*Tarttuu kiinni katoava katoomattomaan,
muuttuva ja murheellinen muuttumattomaan,
alkaa täällä tarkoitustaan hiukan ymmärtää,
Jumalansa etehen hän avutonna jää —.*

*Suuri Elon-Antaja, Sun luokses halajan,
elämäsi täydellistä isoon, janoan!
Näin se huutaa ihmislapsi puoleen Jumalan.
Armosta jo hälle aukee portti taivahan —.*

Aino Lilja Halkola.

Muistosanoja vainajista.

JOHN RICHARD MÄKINEN, syntynyt Jämsässä, Suomessa, kesäkuun 28 p. 1875, tullut Amerikkaan v. 1909. Mäkinen maanviljelys-alueelle hän muutti 1914, johon hän perusti kauppaliikkeen ja hoiti sitä kuolemaansa saakka. Kuolema tuli yllätyksenä ystäväpiirille, joka oli tottunut näkemään hänet aina reippaana ja toimintahaluisena. Kuolo korjasi hänet viikon sairastettuaan keuhkokuumetta, joka johtui leikkauksen johdosta Du-

luthin sairaalassa, joulukuun 2 p. 1930, 55 v. 5 kk. 5 p. ikäisenä.

Mr. Mäkinen menestyvänä liikemiehenä toimi koko paikkakunnan sieluna kaikissa hyvää harrastavissa pyrinöissä. Luonteeltaan hän oli kansanomainen. Viime vuosikymmenen aikana hän toimi kristillisissä harrastuksissa uhrautuvaisuudella. Toisin ajatteleviakin hän kohteli ymmärtämyksellä. Hänellä oli halu saada paikkakunnalle luterilainen seurakunta. Se toteutui v. 1923. Hän valittiin vastaperustetun seurakunnan esimieheksi ja oli siinä toimessa kuolemaansa asti. Meidän ihmisten mielestä hänen työpäivänsä päättyi aivan liian aikaisin, mutta Herran ajatukset olivat toiset. Herran ajatukset ja teot ovat kuitenkin aina oikeat. Kirkollisen työmme ohessa hän rakasti kansallista työtä. Suomi-Opiston menes-

tyminen oli hänelle rakas. Hän kuului Evelethin seurakuntapiirin johtokuntaan ja toimi siinä innolla.

Avioliitossa vainaja oli kolme kertaa. Näin innokkaan uurastuksen keskeltä poiskutsuttua kaipaavat puoliso, yksi tytär, kaksi tytäripuolta sekä lukuisat ystävät, joille hänen elämäntyönsä jätti kauniin, velvoittavan muiston. Hän on päässyt Herransa lepoon; olkaamme mekin valmiina, kun kutsu tulee.

M. E. M.

MRS. EMMA LAHTI. Toukokuun 14 p. 1931 liikkui suruviesti kylässämme kertoen mrs. Emma Lahden kuolleen tšekäläisessä sairaalassa. Ei se ollut odottamaton uutinen, sillä vainaja sairasti pitemmän ajan känseriä. Jo ennen tervennä ollen oli hän tullut omistamaan omakohtaisesti Jumalan armon Kristuksessa Jeesuksessa. Hän oli valinnut hyvän osan, jota ei häneltä otettu pois. Taudin tuskissakin koti-ikävä kasvoi, sinne

mieli halasi, vanhurskasten sapattilepoon.

Vainaja tunsu saaneensa paljo Herralta. Siksi oli hän nöyrä kristitty, tuntien suuren Jumalan rakkauden itseään kohtaan, ja varmaan se rakkaus häntä kannatti huoltaessaan lapsia ja orpoja.

Hänen paikkansa ei ollut tyhjä Herran huoneessa. Hän oli hiljainen ja nöyrä, ei etsinyt riitaa eikä eriseuraisuutta

Mrs. Lahti oli syntynyt Kurikassa heinäk. 28 p. 1866. Tuli Amerikkaan 39 vuotta sitten. Kuului koko ajan Wakefieldin ev.-luth. seurakuntaan, Kaipaamaan jäi yksi ty-

tär, mrs. G. Korpi, yksi poikapuoli, 8 lastenlasta, 2 lastenlastenlasta, 4 sisarta ja 2 veljeä sekä muita sukulaisia ja ystäviä. Hän on keskuudestamme pois, mutta meillä on toivo uskoa, että Kristus oli hänelle elämä ja kuolema oli hänelle voitto.

A. L.

FRANS WILLIAM THOMPSON oli syntynyt Isojoella, Suomessa, huhtik. 22 p. v. 1874, kuoli Amasassa Mich. lokak. 8 p. 1931. Saapui Amerikkaan 19 vuotiaana, asettuen ensin Gardneriin, Mass., josta siirtyi Crystal Fallsiin, Mich. v. 1898 ja Amasaan, Mich. kaksi vuotta myöhemmin; vihittiin avioliittoon nti Hilma Luopan kanssa vuonna 1900. Ensin toimi hän monia vuosia liikealalla, viimeiset kymmenen vuotta kaivantopoliisina ja Iron kauntin apulaissheriffinä. Ennen Amerikkaan lähtöään työskenteli Thompson Isojoen pappilassa, ollen usein kyyditsemässä silloista kirkkoherran von Esseniä. Nuoreen sieluun kylvettiin jo silloin iäisyys-siementä, ja kun pohjana oli hurskaan kodin kasvatusta, löysi kylvetty siemen hyvää maaperää. Usein kertoeli Thompson-vainaja olostaan synnyinpitäjänsä pappilassa, josta hänelle oli jäänyt erittäin kauniit muistot. Hänen oma kotinsakin muodostui vuosikymmenien ajaksi "pappilaksi", jossa Crystal Fallsin seurakuntapiirin papit ovat majailleet, ollessaan Amasassa virkatehtävillään. Thompson-vainaja oli sydämeltään oikea pappien ystävä.

Seurakunta ja jumalanvaltakunnan työ tuli Thompsonille täällä uudessa kotimaassakin rakkaimmaksi; sen

hyväksi hän voimiaan ja varojaan runsaasti uhrasi. Amasan seurakuntaan hän liittyi heti paikkakunnalle siirryttyään. Hän ehti olla seurakunnan esimiehenä, pyhäkoulun johtajana ja opettajana neljännesvuosisataa eli 25 vuotta. Joitain vuosia ennen kuolemaansa sai hän nähdä vuosia toivomansa ilopäivän, jolloin Amasan seurakunnan uusi kirkko vihittiin pyhään tarkoitukseensa.

Viimeisen kerran oli Thompson-vainaja kirkossa rippilasten päästöjuhlassa ennen sairastumistaan, kesän kukkimpana aikana. Herran ehtoollista nautittuaan näin hänen kyynelsilmin polvistuvan pitkään, hiljaiseen rukoukseen. Sen jälkeen ei hän enää jaksanut tulla kirkkoon. Sydän kaipasi ja mieli paloi päästä mukaan yhteiseen jumalanpalvelukseen, mutta voimat eivät enää siihen riittäneet.

Kukat kuolivat. Lehdet kellastuivat. Sairashuoneen lähellä olevissa puissa soitti tuuli tummaa, syksyistä säveltään. Pihamaan keskellä oleva ruusupensas lakkasi kukkimasta. Sairaana ruumiilliset voimat heikkenivät päivä päivältä, mutta uskonlamppu paloi kirkkaana, ja sie-lun silmä katseli taivaallista kotia kohden. Sinne hän saikin Jumalan sanan mukaan lupauksen siirtyä.

Suuri oli saattojoukkue lokakuun 12 p:nä, jolloin vainajan tomumaja kätettiin haudan lepoon. Valtaisa kukkakumpu oli todistamassa siitä rakkaudesta, jota Amasan ja ympäristön asukkaat tunsivat Frans William Thompsonia kohtaan. — Rakastettua vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso, kolme tytärtä ja kaksi poikaa. Olkoon vainajan muisto meitä kaikkia innoittamassa ja rohkaisemassa Herran työhön.

Svante Luoma.

KALLE HÄMÄLÄISEN MUISTOLLE.

“Jo aikani nyt joutuu, minua kuolo noutaa, vaan voitoksen’ se on. Nyt loppuu kaikki vaivan’, mä pääsen täältä taivaan ain’ autuaaseen ilohon.”

☛ Nämä säkeet muistuvat niin elävästi mieleeni, kun piirtelen muutamia rivejä rakastetun kristiveljen muistolle. Pitkällinen sairaus tuotti hänelle raskaita kärsimyksiä, vaan hän tyytyväisenä ja Jumalaa luottaen odotti aikaa, jol-

loin hän saa Karitsaan, veriylkäänsä turvaten siirtyä iäiseen taivaan iloon. Se aika koittikin, sillä marraskuun 23 päivänä vuonna 1931 levisi tieto, että seurakuntamme kirkon rakentaja Kalle Hämäläinen on kuoleman kautta saanut siirtyä ajasta iankaikkisuuteen. Marrask. 25 p. kannettiin hänen tomumajansa siunattavaksi sen alttarin eteen, jota hän kolme vuotta sitten rakensi. Herran huone oli hänelle rakas ja erittäinkin tämä, jonka rakentaja hän oli. Hänen silmänsä säteilivät ilosta sinä päivänä, jolloin Gardnerin seurakunnan kirkko vihittiin pyhään tarkoitukseensa. Siinä tilaisuudessa hän liikuttavalla tavalla puhui kuinka hän tahtoi Jumalan ikeen kantaa tämän asian, että onko hän kelvollinen rakentamaan Herran huonetta. Hänen menettelyssään toteutui tämä asia. Kun kirkon piirustukset annettiin laskettaviksi, niin hänen arvionsa oli toistatuhatta dollaria alempana kuin toisten rakennusmiesten. Tämä todisti, että hänellä oli rakkautta omaa seurakuntaansa kohtaan. Vaikka pitkäaikainen sairaus ruidutti hänen ruumiinsa voimat, niin siltikin hän sauvojen varassa ja muitten auttamana nähtiin Herran huoneessa ammentamassa vettä autuuden lähteestä janoavan sielunsa virvoitukseksi.

Kalle Hämäläinen syntyi Pieksämäellä, Suomessa, kesäk. 9 p. 1867 ja oli kuollessaan 64 v. 5 kk. 14 p. vanha.

Lähinnä kaipaamaan jäi vaimonsa Eva, o.s. Laitinen, 1 poika, 2 tytärtä, miniä, vävy, 1 lastenlapsi ja 1 sisar. Hän oli ollut Amerikassa 37 vuotta, vierailut synnyinmaassa 2 kertaa (1900 ja 1921). Koko Amerikassa oloaikansa kuului Hämäläinen jäsenenä Gardnerin ev.-luth. seurakuntaan ja oli aina luottamustoimissa. Raittiustyö oli myös hänen sydämensä asiana, kuuluen jäsenenä raittiusseuraan.

Hän on päässyt Jumalan kansan lepoon. "Tääll' on sota, kilvoitus, vaiva ja työ, vaan siellä on päiväksi muutunut yö."

Otto Raatikainen.

KUSTAA KOSKELA oli syntynyt Oulaisissa, Suomessa, heinäk. 19 p. 1868, kuoli tammik. 18 p. 1932 halvauskohtaukseen, ollessaan matkalla sunnuntaikouluun Kaskenkylälle Hancockin seurakunnassa, Michiganissa. Vainaja oli joutanut tätä sunnuntaikouluu toistakymmentä vuotta, asuen ennen itsekin maanviljelijänä täällä kylällä. Täältä hän matkusti Suomeen v. 1920, ollen siellä 4 vuotta ja palasi takaisin

Amerikkaan, Detroitiin, josta jälleen kuparialueelle Hancockiin. Hän oli kirkkokuntamme Kustannusliikkeen asiamiehenä monta vuotta, toimien siinä uskollisesti kuolemaansa asti.

Koskela-vainaja oli vakavamielinen kristitty, rakasti seurakuntaa, sunnuntaihoulutyyötä ja täytti tunnollisesti kaikki tehtävät, mitä hänelle annettiin. Hän kuului jäsenenä Hancockin ev.-luth. seurakuntaan, jossa hän oli erilaisissa luottamustoimissa. Omaten vakaumuksen uskonnollisissa kysymyksissä, oli hän niistä aina halukas

puhelemaan. Iltansa hän vietti raamattunsa ääressä, ammentaan sieltä iäisyystoukuksia. Kirkkokunnalliset laitokset olivat hänelle rakkaita, erittäinkin Suomi-Opisto ja Kustannusliike, joitten menestyminen oli aina hänen toivomuksenaan.

Vainaja asui viimeksi Bostonin kylällä, josta hänen oli sopiva liikkua asioillaan eri osissa kuparialuetta, tullen kaikkialla tunnetuksi. Vainaja haudattiin Hancockin hautausmaahan, talvisen luonnon helmaan, kauniitten kukkien peittoon, jossa hän lepää siksi kun Jeesus Kristus on meidät kaikki kutsuva ylösnousemuksen suurena päivänä. Autuaat ovat ne, jotka Herrassa kuolevat.

J. A. Piippo.

MRS. LIISA ANDERSON (ÖRNI), o.s. Tarvo, syntyi marrask. 27 p. 1859 Lappajärvellä, Suomessa, kuoli Championissa, Mich., huhtik. 14 p. 1932, 72 v. 4 kk. ja 17 p. ikäisenä. Vainaja saapui Amerikkaan, Championiin, luokseni kahden lapsemme kanssa syyskuulla 1890, ja olemme asuneet täällä samassa talossa kaiken aikaa, siis 42 vuotta. Tyttäreemme tytär Lempi Saari kuoli 10 päivää myöhempään, hänen puolisonsa ja kaksi

lasta jäivät kaivaten suremaan. Muistamme läheisesti äitiä, joka ehti aina kirkkoon. Nyt hänen paikkansa on tyhjä. Hän oli raskaskuulonen jo noin parin vuoden ajan, ettei tahtonut voida seurata saarnaa. Hän kilvoitteli uskossa ja oli aina seurakunnan toimissa mukana. Hän otti tyytyväisenä vastaan kaikki, kasvattaen lapsensa, joita on ollut 2 poikaa, 3 tytärtä ja 1 kasvattitytär. Kaksi tytärtä on jo ennen kuollut sekä vanha äitinsä ja isäpuolensa, jotka toimitettiin tähän maahan.

Paljo sai vaimoni kärsiä, kun tyttäreemme jäi leskeksi 13 vuotta sitten, jääden 7 lasta, kolmen kuukauden vanhat kaksoset. Minä olen sairastanut sokeritautia 6 vuotta, olen ollut sairaalassa kahteen eri kertaan. Pari vuotta sitten meni minulta silmä, joka koski kovin äidin sydämeen. Näin Herra on meitä kuljettanut, mutta olemme koettaneet kaikki ottaa Herran kädestä. Toivon, että saamme pian kohdata toisemme Isän luona.

Antti Anderson (Örni).

VICTOR LAINEEN MUISTOLLE. — Helmikuun 29 p:nä 1932 levisi surullinen uutinen kylässämme, että saman päivän aamulla oli Jumalan sallimuksen mukaan kuoleman viikatemies katkaissut elämän langan suositulta kansalaiseltamme Victor Laineelta.

Victor Laine oli syntynyt Hinnerjoella, Suomessa, heinäkuun 20 päivänä 1874. Meni avioliittoon vuonna 1896 Roosa Alexandra Tiutun kanssa Huittisten pitäjässä. Tuli Amerikkaan vuonna 1899 asettuen asumaan Negauneen, Michiganissa, josta noin 2 vuotta myöhemmin muutti tänne Republiciin ja asui täällä kuolemaansa asti. Ensimmäisinä vuosina hän työskenteli tšekäläisissä rautakaivannoissa, kunnes v. 1901 siirtyi Suomi-Synodin kirkkokunnan palvelukseen. Konsistorin valitsemana hän toimi kirkkokunnan kolportöörinä, pitäen hartauspuheita, myyden kirjoja sekä edustaen kirkkokunnan eri julkaisuja. Laaja oli tämä toimiala, ulettuen aina Tyynenmeren rannoille asti. Tässä toimessa oli vainaja noin kolme vuotta. Vainaja toimi myös kirkkokuntamme Kustannusliikkeen matkustavana ja paikallisena asiamiehenä useita vuosia.

Vainaja yhtyi muuttokirjalla Republicin ev.-luth. seurakuntaan v. 1902, ollen seurakunnan eri luottotoimissa, valtuustossa, seurak. kirjuriina, kirjeenvaihtajana ja rahastonkirjurina. Toimi myös pyhäkouluopettajana. Kirjoitti seurakuntamme 40-vuotishistorian. Oli Michiganin konferenssin johtok. jäsenenä lähes kuusi vuotta. Seurakunta ja sen eri toimialat olivat rakkaita vainajalle. Koko kirkkokuntamme hyvinvointi oli hänen sydämensä asiana. Paljon menetti seurakunta tämän kunnioitetun "veteraanin" siirtyessä pois riveistämme. Mutta me muisteleme häntä sillä toivolla, että hän on päässyt iäiseen ihanaan kotiin, josta hän täällä monesti puhui muillekin.

Victor Laineen maallinen vaellus päättyi äkillisen sydänhalvauksen johdosta. Hän oli 57 v. 7 kk. ja 9 p:nä ikäinen. Lähinnä suremaan jäi puoliso, suuri joukko sukulaisia, ystäviä, kristiveljiä ja sisaria.

E. E. S.

MRS. MARIA FINNILÄ, o.s. Nurmilaakso, kuoli kotonaan Sault Ste. Mariessa, Mich., maaliskuun 7 p. 1932. Hän oli syntynyt Ylistarossa marraskuun 7 p. 1874, saapui tälle mantereelle 1895, ensinnä Sault Ste. Marieen, Ont., missä meni naimisiin Thomas Finnilän kanssa tammikuun 2 p. 1897. Pian tämän jälkeen muuttivat he asumaan Sault Ste. Marieen, Mich., jonne perustivat pysyvän kotinsa. He olivat mukana kun paikkakunnalle perustettiin suomalainen lut. seurakunta. Seurakunnan ja kirkkokunnan asia on ollut heidän sydämellään jatkuvasti. Heidän kotinsa oli myös keskuspaikkana paikkakunnalla.

Syyskesällä 1931 sairastui mrs. Finnilä vaikeasti. Hänen oikea jalkansa alkoi mustua. Lääkärit selittivät sen olevan seurauksena sokeritaudista. Kun paikkakunnan sairaalasta ei saatu apua, niin vietiin hän Ann Arboriin, jossa leikattiin hänen oikea jalkansa pois polven yläpuolelta. Tämän jälkeen hän voi jonkun aikaa paremmin. Mutta tuonnempana alkoi näkyä vasemmassa jalassa samat oireet, kuin oli ollut oikeassa ennen. Muutenkin mrs. Finnilä alkoi voida huonommin. Hänelle tuli kurkkutorven tulehdus ja keuhkokuume. Tyytyväisenä ja kärsivällisenä hän kesti taudin tuottamat tuskat ja vaivat. Tämän vaikutti vakava usko Jeesukseen Kristukseen. Viimeiseen elinpäiväänsä asti oli hän täydessä tajussa. Uskossa ja siinä toivossa, että pian matka päättyy, hän nautti Herrn ehtoollista pari päivää ennen kuolemaansa. Herran odotus oli hänellä sydämen asiana. Lempivirtensä oli: "Matkamiehen pieli palaa määrämpähän kotihin" (Siionin Lauluja n:o 208). Vainaja pääsi lepoon maalisk. 7 p. 1932, klo 2 aamulla. Suremaan jäivät lähinnä puolisonsa Thomas Finnilä, tyttärensä neiti Helmi Finnilä sekä sisarvainajan lapset, Vilho, Väinö ja Laila Ala, joista hän oli pitänyt äidillistä huolta heidän varhaisesta lapsuudestaan asti, kaksi sisarta vanhassa kotimaassa y.m. sukulaisia sekä seurakunnan jäsenet.

Hautaus tapahtui maalisk. 9 p. Ensinnä kokoonnuttiin kotiin, sieltä kirkkoon, mikä täyttyi ääriään myöten suruväestä. Seurakunnan pastori L. R. Ahlman saarnasi ensin suomeksi Fil. 1: 19—23 johdolla, koskettaen vainajan suhdetta Vapahtajaan ja kehoittaen seurakuntaa muistamaan niitä, jotka ovat olleet sen perustajia, sitten hän puhui englannin kielellä 2 Kor. 5: 1, esittäen vainajan elämäkerran sekä huomauttaen siitä toivosta, joka vainajalla oli. Kirkkokuoro lauloi jonkun laulun. Yksinlaulua oli myöskin. Urkujen hiljaa soidessa alkoi matka Riverside-hautausmaahan, omaan sukuhautaan; sinne siunattiin rakastetun vainajan tomumaja. Lopuksi veisattiin kaksi väräy virrestä 272.

L. R. A.

HEIKKI HUTTUNEN. Odottamaton oli se surusanoma Spartan ja ympäristön asukkaille, että Heikki Huttusen henki oli rientänyt pois ruumiinsa sitovista kahleista suunnuttain, maalisk. 6 p. 1932. Matkamiehen sauva on kädestä kirvonnut, mutta toivon mukaan hän on päässyt vanhurskasten lepoon. Huttunen on aina ollut tarmoon ja toiminnan mies. Hän on huomattavalla tavalla ottanut osaa Spartan suomalaisen evankelis-luterilaisen seurakunnan toimintaan. Suomi-Opiston hyväksi hän oli aina valmis voimiaan ja varojaan uhraamaan. Herttaisen luonteensa ja toimintatarmonsa kautta hän voitti seurakuntalaisten luottamuksen ja kunnioituksen, että hän on ollut melkein aina jossain seurakunnan luottamustoimessa, nytkin varaesimiehenä ja lukkarina. Piirimme johtokunnan jäsenyyteen hän kuului sen perustamisesta saakka.

Huttunen oli niitä miehiä, joka aina tunnollisesti hoiti vähäisimmätkin hänelle uskotut tehtävät. Koruton yksinkertaisuus, tinkimätön rehellisyys ja horjumaton iäisyys-usko olivat ominaisia hänelle. Kansallistakin työtä hän rakasti. Vakavan kristillisen elämäntavomuksen omaavana hän sai tuntea kuolinvuoteellaan syvän synnin tunnon ja Jumalan suuren armon Kristuksessa. Ihanat olivat hänen loppuhetkensä.

Huttunen oli syntynyt Kiuruvedellä, Suomessa, tammi-kuun 22 p. 1881. Hän tuli Spartaan, Minnesotaan, v. 1902 ja meni avioliittoon Olga Aholan kanssa toukokuun 13 p. 1905. Hän sairastui umpisuolitulehdukseen, jonka johdosta toimitettiin leikkaus, mutta kuolo korjasi kuitenkin viiden viikon sairauden jälkeen, 51 v. 1 kk. 14 p. ikäisenä. Poismuuttanutta työntekijää jäi suremaan hänen puolisonsa muiden omaisten keralla sekä lukuisat ystävät.

“Jotka kyynelin kylvävät, ne ilolla niittävät. He menevät matkaan ja itkevät, ja vievät ulos kalliin siemenen, ja tulevat riemulla ja tuovat lyhteensä.”

M. E. Merijärvi.

KUSTAA ABRAM NIKULA syntyi heinäk. 4 p. 1866 Hailuodossa, Suomessa, kuoli Paavolassa, Mich., toukok. 24 p. 1932, sydäntautiin, 65 v. 10 kk. ja 20 p. ikäisenä. Hautaus toimitettiin Hancockin kirkosta toukok. 27 p. Hancockin hautausmaahan.

Vainaja oli ollut tässä maassa 47 vuotta ja kuului hän niin muodoin ensimmäiseen varsinaiseen siirtolaispolveen. Hän oli kuparialueella, Hancockin ympäristöil-

lä melkein kaiken aikaa, lukuun ottamatta joitain vuosia, mitkä oli lännellä. Suomessa hän on käynyt kerran. Sinne hänen mielensä teki viimeisinäkin aikoina, mutta Jumala näki hyväksi johtaa matkan toiseen, ylhäiseen isänmaahan. Hän kuului jäsenenä kaiken aikaa Hancockin seurakuntaan. Harvoin oli hänen paikkansa tyhjänä kirkossa. Hän oli vakava sanankuulija ja ahkeroini myöskin olla sanan toteuttaja elämässään. Täytti tunnollisesti velvollisuutensa seurakunnassa.

Kusti Nikula rakasti lapsia ja nuoria, vaikka hän itse oli yksinäinen mies. Sunnuntaikoulu oli hänelle erikoisesti rakas. Kymmeniä vuosia hän opetti ja oli johtajana sunnuntaikouluissa, järjesti kesäkouluja, oli itsekin yhtenä kesänä opettajana. Kehitti itseään hyvän kirjallisuuden viljelemisellä. Kirjoitteli Lasten Lehteen ja Nuorten Ys-

tävään silloin tällöin sieviä, kokemusperäisiä kappaleita. Oli perin vaatimaton ja nöyrä käytökseltään. Ei halunnut ketään vaivata vähääkään, mutta itse oli aina valmis muita auttamaan ja palvelemaan. Hän oli nöyrä, vakava kristitty, ei minkään erikoisen suunnan edustaja, vaan Jumalan sanassa juurtunut ja kasvanut Kristuksen seuraaja.

Yleiset kirkolliset laitoksemme: Suomi-Opisto, kotilähetys y.m. yhteiset asiamme olivat Kusti Nikulalle rakkaita. Niitten eteen hän oli aina valmis toimimaan ja uhraamaan. Sitä todistaa sekin, että hän jälkeensä jättämässä testamentissään määräsi Suomi-Opistolle \$200.00. Kotipitäjäänsä Hailuotoa kohtaan Suomessa hän ilmaisi rakkautensa testamentissään, määräten annettavaksi seurakunnalle eri tarkoituksiin 20,000 markkaa. Ei hänelle suuria rikkauksia jäänyt, mutta näin hän muisti kuitenkin sukulaistensa ja ystäviensä ohella yleisiä kristillisiä laitoksia ja jätti siinä kauniin esimerkin muillekin noudatettavaksi. Löytäköön esimerkki todella runsaasti seuraajia.

Rakkaudella muistelemme sinua, poismuuttanut kristiveljemme. Vähän päästä toivomme tapaavamme siellä kunnian ja kirkkauden asunnoissa elävän Jumalan ja Karitsan luona.

A. Haapanen.

KAPTEENI JOHN HUHTALA. Hän on nyt poissa, suuren räjän toisella puolen, hän, hellä puoliso ja perheen isä, ystävämmme ja matkakumppanimme, uskon, toivon ja rukouksen mies, John Huhtala. Syksyisen tuulen henkäyksessä sammui vaisu elämän liekki hänen sydämensä alttarilla — elon purtensa laski elämän meren toiselle rannalle syyskuun kuudestoista päivä, 1932. Hän siirtyi niiden joukkoon, jotka suuresta vaivasta ovat pääs-

seet Jumalan kansan lepoon. Kutsun kotiin sai hän Twin City sairaalassa, Negauneessa. Hän oli syntynyt Sievis-
s lokak. 29 p. 1868.

Kapteeni Huhtala oli saapunut Amerikkaan v. 1886. Ensimmäisen vuoden hän asui Jacobsvillessä, Mich., josta v. 1887 hän muutti Negauneeseen ja v. 1889 Palmeriin, jossa asui kuolemaansa asti. Vainajaa lähinnä suremaan jäivät aviopuoliso Sofia ja yhdeksän lasta.

M. A. Hanna kaivosyhtiö, jonka palveluksessa vainaja oli 34 vuotta, menetti kapteeni Huhtalassa ymmärtäväisen ja tarmokkaan johtajan, jonka neuvoja usein tarvittiin, ei ainoastaan Palmerissa, vaan kaikilla sen työ-alueilla. Hän oli uskollinen maallisessa kutsumuksessaan, jonka elämä monessa katsannossa oli siunaukseksi jonnelle. Hän harrasti sitä, mikä on jaloa ja kaunistaa.

Kapteeni Huhtalan ihanimpana kaunistuksena oli kuitenkin elävä usko Jeesukseen Kristukseen, joka puhkesi ihanimpaan kukkaan hänen elämänsä viimeisimpinä hetkinä. Nöyränä opetuslapsena hänet tavattiin usein polvillaan rukouksessa Vapahtajansa jalkain juuressa. Syn-tisenä hän turvautui armoon ja löysi rauhan Vapahta-

jansa haavoissa. Hänen viimeinen julistuksensa niille, jotka joutuivat kosketuksiin hänen kanssaan tautivuoteel-la sisältyy seuraaviin ajatuksiin: "Terveenä ollessamme olemme kaikin peräti hitaat ajattelemaan kuolemattoman sielumme pelastusta. Me hyörimme tämän maailman touhuissa unhottaen sen, mikä on tarpeellista. Tärkeintä meille on säilyttää uskon side kestäväenä itsemme ja Vapahtajamme välillä." Tärkeänä hänen sydämellään oli myös hänen lastensa sielun pelastus. Monta kertaa hän oli polvillaan heidän asiainsa tähden. Jumalan haltuun hän heidät jätti siinä toivossa, että tiet kerran yhtyisivät kultakaupungissa. Helmiporteilla lupasi hän olla omiaan vastassa. Ihana oli hänen viimeinen matkansa — kädet ristissä ja Jeesuksen nimi huulilla hän jätti sielunsa Isän käsiin.

Palmerin seurakuntaan, jonka vara-esimiehenä hän palveli vuosia, jäi suuri aukko. Sen pienessä kirkossa on hänen paikkansa nyt tyhjänä. Koti tuntuu myös autiolta. Iloitsemme kuitenkin siitä, että paljon kärsinyt matkamies on voittanut ikävöimänsä elämän kruunun.

Ystävämme tomumaja kannettiin Jumalan tarhaan Palmerin kirkon kautta syysk. 20 p. odottamaan vanhurskas-ten ihanaa ylösnousemuksen päivää.

Otto Kaarto.

HERMAN ANDERSON. Newberryn, Mich. seurakunta menetti yhden perustavista jäsenistään marraskuun 2 p:nä 1931, jolloin Jumala viisaudessaan kutsui luoksensa Herman Andersonin. Hän oli syntynyt Isossakyrössä syyskuun 17 p. 1858. Amerikkaan lähti Herman Anderson 1884, asuen jonkun kuukauden Negauneessa. Jo samana vuonna saapui hän Newberryyin, missä asui elämänsä loppuun asti. Mr. Anderson oli suomalaisen asutuksen uranuurtaja täällä, ottaen myöskin osaa yleiseen kansalaistoimintaan paikkakunnalla. Kun seurakuntamme perustettiin v. 1888, oli hän perustajien jäsenten mukana. Kun kirkko

rakennettiin v. 1890, otti hän siihen innokkaasti osaa, ollen mukana kaikissa seurakunnan uusissa yrityksissä. Seurakunnan toiminta oli hänelle rakasta, sillä hänellä oli sydämessään rakkaus Jumalan asiaa kohtaan. Vuosikymmeniä kuului hän seurakunnan valtuustoon, ollen useam kerran seurakunnan esimiehenä. Diakonina oli hän kuolemaansa asti. Kuolinkellojen soittajana oli hän viimeiseen asti. Monet vuodet olivat papit asumassa hänen kodissaan, kun seurakunnalla ei ollut omaa pappilaa. Eri tyisen huolen otti Herman Anderson kirkon alttaritaulusta. Se kuvaa Jeesusta ristin päällä ja on todellinen taideteos. Kirkossa oli hän aina kun kokouksia ja jumalanpalveluksia pidettiin. Kun hän oli poissa, niin oli varma asia, että hän oli sairas. Herman Anderson rakasti ennen kaikkia lapsia. Kun hän ilmestyi kadulle, niin usein oli parvi lapsia hänen ympärillään, joille hän kertoi mieltäkiinnittäviä kertomuksia.

Vainajan hautaus toimitettiin suom. kirkosta marraskuun 5 p. 1931. Vainajan kuusi poikaa toimivat ruumiinkantajina. Osanotto oli runsas koko kaupungin puolelta.

L. R. A.

NIKOLAI LUNDSTRÖM syntyi Ala-Torniossa, Laivaniemen kylässä, elokuun 26 p. 1842, asunut Virginiassa 39 vuotta, kuuluen kaiken aikaa ev.-luth. seurakuntaan, toimien seurakunnan esimiehenäkin useita vuosia sekä kirkonpalvelijana ja kellonsoittajana y.m. luottamustoimissa. Kävi ahkerasti jumalanpalveluksissa ja muissa seurakunnallisissa tilaisuuksissa. Vaipui kuoloon kesäk. 22 p. 1931 88 v. 9 kk. ja 26 p:n vanhana. Kaipaavat vaimonsa, 3 poikaa ja 2 tytärtä, 2 poikapuolta ja 1 tytärpuoli sekä lukuisasti muita sukulaisia ja tuttavvia. Vainajan tomumaja saateltiin haudan lepoon Virginian kirkon kautta, kesäk. 25 p. 1931. Keveät mullat herttaisen, ystävällisen ja nuorekkaan vanhuksen haudalle!

V. K.

JACOB LUUKINEN, synt. Limingassa, Suomessa, heinäk. 25 p. 1859, saapui tähän maahan 46 vuotta sitten, asuen joitain vuosia Bostonissa, Mass., josta muutti Ishpemingiin, Mich. ja sieltä tänne Virginiaan, jossa asui 42 vuotta eli kuolemaansa saakka. Vaipui kuoloon Duluthin sairaalassa, keuhkokuumeeseen, syysk. 3 p:n iltana v. 1932, 73 v. 1 kk. ja 8 p:n vanhana. Vainajaa kaipaavat vaimonsa, 3 poikaa ja 4 tytärtä, 1 veli ja 3 sisrta sekä paljon muita sukulaisia, ystäviä ja tuttavvia. Luukis-vainaja oli suomal. ev.-luth. seurakunnan perustavia jäseniä, samoin kuin Valon Tuote raittiusseurankin, Virginiassa. Kun paikkakunnallemme perustettiin jo ennenmin mainittu ev.-luth. seurakunta, valittiin mr. Jacob Luukinen yhdeksi luottomiehistä eli trustiiseista. Monissa tehtävissä hän uurastikin miehuutensa ja terveytensä päivinä, uskollisena niille periaatteille, jotka hän piti pyhinä ja kalliina. Rakkaan vainajan tomumaja kätettiin Virginian Greenwood-kalmistoon, syysk. 8 p. 1932, suom. ev.-luth. kirkon kautta, joka vainajalle oli aina ollut pyhä ja kallis. Rauh ja siunaus levätköön ystävällisen ja Herran työlle uskollisen vainajan hautakummun yllä!

V. K.

MUISTOSANOJA NILO NELSONISTA. Toukokuun 17 p. 1931 kuoli Quincyssa, Mass., luterilaisen seurakunnan jäsen Niilo Nelson. Hän oli syntynyt Limingassa lokakuun 25 p. 1855. Amerikkaan saapui veli Nelson 1891. Suurimman osan Amerikassa olostaan asui hän Quincyssa, Mass. Hän oli seurakunnan toimivia jäseniä. Omaten hyvät puhujalahjat, hän hyvin usein piti hengellisiä puheita, joita mielellään kuunneltiin. Ahkerana lukumiehenä hän oli kartuttanut tietojansa sangen paljon. Raittiustyöhön otti Nelson-vainaja myös osaa innolla, erittäinkin siihen aikaan, kun raittiustyötä tehtiin vakavassa hengessä. Kä-

vipä hän pitämässä raittiuspuheitakin. Luonteeltaan oli vainaja hiljainen ja vaatimaton. Nelson-vainaja on pääsyt kotiin, jonne me toiset olemme vielä matkalla — —.

V. H.

ISÄNI MUISTOLLE. En voi olla kirjoittamatta muutamaa riviä isäni muistolle, joka on niin paljo tähteni tehnyt. On monesti tullut mieleeni ajatus, että minulla on ollut paras isä maailmassa.

“Armoni ei siirry sinusta eikä rauhani liitto horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi.” (Jes. 54: 10.) Tämän suuren, kauniin lupauksen turvissa ja iankaikkisen elämän toivossa sai täältä muuttaa pois rakas isämme, Juha Mäkelä, viime toukokuulla (1932) 83 vuoden vanhana. Kun sain tiedon isäni sairaudesta, niin pidin sen hänen kuolemansa tautina, sillä se oli ensimmäinen sairaus ja myös viimeinen, lukuun ottamatta joitain pienempiä kipuja.

Paljo menettivät kotona, kun isä otettiin pois. Paljo menetimme me myös täällä. Pidä, veljeni, hyvä huoli äidistä, sillä jos kukaan, niin juuri hän on kaikkein yksinäisin isän pois mentyä. Hyvät muistot ja neuvot hyvältä isältä tai äidiltä ovat kultaa kalliimmat. Kerron tässä yhden:

Kun ensi kerran läksin Amerikkaan isäni saattamana rautatieasemalle, niin juna lähti kohta. Oli nopeaan mentävä jos mieli mukaan päästä. Ei ollut aikaa hyvästellä, sitä vähemmin itkeä erotessa. Ainoa mitä kuulin, kun juna jo meni, seisossani junan portaalla, olivat isäni sanat: “Luota Jumalaan!” Kaksi sanaa vain ja niin paljo sisältävät. Ne ovat isän perintöä, jota “ei koi syö eikä ruoste raiskaa.” Monta kertaa olen niitä sanoja tarvinnut, monta kertaa ne ovat olleet lohdukseni synkkinä hetkinä, joita kohdalleni on sattunut.

Kuusi vuotta umpeen on kulunut siitä, kun kävin Suomessa. Siinä kotiveräjällä lähtiessä, Turkuun menevää pussia odottaissa, sukulaisten ja tuttavien ympäröimänä lauloimme:

“Eipä koskaan Herran kansa ainiaaksi erkane,
Lähtöhetkin lohtuansa suokoon meille tieto se!

Jos nyt täällä viime kerran toisiamme kohdataan,
Konsa koittaa päivä Herran, yhdess’ ollaan ainiaan.”

Kun sanoin hyvästit isälle, oli kummarkin toivomus, että taivaassa tavataan. Unhoittumaton hetki Niin, siellä on nyt rakkaan isämme tomumaja Loimaan kirkko-maalla, vilpoisen mullan alla. Siunattu olkoon hänen muistonsa polvesta polveen.

Tilda Liikaluoma.

VIRASTO- JA OSOITEOSASTO.

AMERIKAN SUOM. EV.-LUTH. KIRKKOKUNNAN ELI SUOMI-SYNODIN KONSISTORI:

- Past. A. Haapanen, esimies, Hancock, Mich. (aika päättyy 1934).
Past. A. Rautalahti, D. D., varaesimies, Waukegan, Ill. (1936).
Past. W. Kuusisto, sihteeri, Virginia, Minn. (1933).
Past. J. Wargelin, D. D., notaari, Hancock, Mich. (1935).

KIRKKOKUNNAN RAHASTONHOITAJA:

- Mr. Alfred Honka, Box A, Hancock, Mich.

SUOMI-OPISTON JOHTOKUNTA:

- Past. M. Luttinen, puheenjohtaja, South Range, Mich. (1935).
Toht. A. Rautalahti, konsistorin edustaja, vara-puheenjohtaja, Waukegan, Ill.
Mr. William Johnson, rahastonhoitaja, Hancock, Mich. (1935).
Tri V. A. Luttio, Minneapolis, Minn. (1935).
Mr. Hjalmer Turpeinen, Bessemer, Mich. (1934).
Mr. Alex Keto, Mt. Iron, Minn. (1934).
Mr. Edward Johnson, Hancock, Mich. (1933).
Miss Lydia Ripatti, Lake City, Mich. (1933).
Toht. John Wargelin, Opiston johtaja, Hancock, Mich.

SUOMI-OPISTON OPETTAJAKUNTA:

- John Wargelin, A. B., A. M., D. D., pastori, johtaja, — filosofisten aineiden ynnä käytännöllisen teologian opettaja.
Ilmari Tammisto, A. M., pastori, — systemaattisen ja historiallisen teologian opettaja.
Martti Nisonen, kapellimestari, musiikkiosaston johtaja, soitannon ja laulun opettaja.
Kosti Arho, A. M., suomenkielen ja Suomen historian opettaja.

Wäinö Lehto, B. S., A. M., kauppaosaston johtaja, kirjainpidon, kauppalaian, valtiotieteen, taloustieteen, y. m. aineitten opettaja.

Mrs. Minnie P.-Mäki, A. B., pika- ja konekirjoituksen ynnä liikekielen opettaja.

Burney B. Bennett, A. B., A. M., englannin- ja saksankielen ynnä historian opettaja.

Joe R. Hart, B. S., M. S., kemian, biologian ja matematiikan opettaja.

Martha Johnson, A. B., A. M., ranskan- ja saksankielen opettaja.

KOTILÄHETYSJOHTOKUNTA:

- Past. A. Haapanen, superintendent, Hancock, Mich.
Past. M. Pesonen, esimies, Hancock, Mich. (1934).
Past. M. Luttinen, v.-esimies, South Range, Mich. (1935).
Past. N. Korhonen, sihteeri, Wakefield, Mich. (1935).
Past. L. R. Ahlman, v.-sihteeri, Newberry, Mich. (1934).
Past. A. O. Kuusisto, rahastonhoitaja, 1717—2nd Ave. N., Minneapolis, Minn. (1933).

PAKANALÄHETYSJOHTOKUNTA:

- Past. G. Lipsanen, 508 Eagle St., Fairport Harbor, Ohio.
Mr. John Hietikko, rahastonhoitaja, 1018 W. 4th St., Erie, Pa.
Past. Anton Korhonen, 1003 Broad St., Conneaut, Ohio.
Mr Salomon Männikkö, 509—6th St., Fairport Harbor, Ohio.

PAPPEIN VELJEYSLIITON VIRKAILIJAT:

- Past. H. Matero, esimies, 113 S. Curry St., Ironwood, Mich.
Past. H. Hillilä, v.-esimies, 215 Maple St., Ishpeming, Mich.
Past. I. Tammisto, sihteeri, 503 Finn St., Hancock, Mich.
Past. S. Luoma, v.-sihteeri, Crystal Falls, Mich.
Past. M. Luttinen, rahastonhoitaja, South Range, Mich.

- J. K. NIKANDERIN STIPENDIKASSAN HOITAJA:
Past. M. Luttinen, South Range, Mich.

MICHIGANIN PIIRIN ELI KONFERENSSIN
JOHTOKUNTA:

Past. S. Luoma, esimies, Crystal Falls, Mich.
Past. M. Pesonen, varaesimies, Hancock, Mich.
Past. K. V. Mykkänen, sihteeri, Republic, Mich.
Mr. Väinö Ikola, v.-sihteeri, Republic, Mich.
Past. Otto Kaarto, Negaunee, Mich.
Mr. H. W. Elson, Ishpeming, Mich.

Aluejohtajat:

Past. M. Pesonen, Hancock, Mich., Kuparialueen johtaja.
Past. Niilo Korhonen, Wakefield, Mich., Gogebic-alueen johtaja.
Past. Svante Luoma, Crystal Falls, Mich., Marquette-alueen johtaja.
Toht. A. Rautalahti, Waukegan, Ill. Illinois-Ala-Michiganin alueen johtaja.

MINNESOTAN PIIRIN JOHTOKUNTA:

Past. M. E. Merijärvi, esimies, 208 Adams Ave., Eveleth, Minn.
Past. A. O. Kuusisto, vara-esimies, 1717—2nd Ave., No., Minneapolis, Minn.
Past. Carl Tamminen, sihteeri, 718—6th Ave. E., Duluth, Minn.
Past. Vilho Ranta, v.-sihteeri, 2018—7th Ave. S., Hibbing, Minn.
Mr. William Korpela, rahastonhoitaja, Moose Lake, Minn.
Mr. Frank Mattson, 213 Chandler Ave., Evelth, Minn.
Mr. Joel Hokkanen, Kimball, Minn.

OHIO-PA. PIIRIN JOHTOKUNTA:

Past. Gabriel Lipsanen, esimies, 508 Eagle St., Fairport Harbor, Ohio.
Past. Otto E. Mäki, vara-esimies, 423 Reed Ave., Monessen, Pa.
Past. Yrjö Joki, sihteeri, 1453 West 9th St., Ashtabula Harbor, Ohio.
Mr. Kalle Luoma, v.-sihteeri, 543 So. Parkman Rd., Warren, Ohio.
Mr. Ernest Jokinieniemi, rahastonhoitaja, 653 Reed, Monessen, Pa.
Mr. John Järvi, 149 Dean Ave., Conneaut, Ohio.

IDÄN PIIRIN JOHTOKUNTA:

Past. S. H. Rönkä, esimies, 76 Langsford St., Lanesville, Massachusetts.
Past. Viljo Heiman, v.-esimies, 79 Suomi Rd., Quincy, Mass.
Mr. Otto Raatikainen, sihteeri, Box 3, Templeton, Mass.
Mr. Walfrid Palojärvi, v.-siht., 76 Ash St., Gardner, Mass.
Mr. Lauri J. Lindgren, rahastoh., 51 Riverdale, St., Allston, Mass.
Mr. Matti Heinonen, 3 Dartmouth St., Maynard, Mass.
Past. Yrjö Autio, Harrison, Me.
Past. Viljo Nikander, 11 Denton Rd., Allston, Mass.
Mrs. Aino Mäki, 11 Denton Rd., Allston, Mass., sisälähetystyöntekijä.

COLUMBIA-PIIRIN JOHTOKUNTA:

Past. P. Keränen, esimies, 788 Commercial St., Portland, Ore.
Past. W. Tervo, vara-esimies, 217 S. Monroe St., Aberdeen, Wash.
Mrs. Liisa Johnson, sihteeri, 2253—14th Ave. W., Seattle, Wash.
Mr. Urho P. M. Keränen, v.-sihteeri, 788 Commercial St., Portland, Ore.
Mr. Gust Palo, rahastonhoitaja, 1342 Maryland Ave., Portland, Ore.

CALIFORNIAN PIIRIN JOHTOKUNTA:

Past. J. Mänttä, esimies, 2149 Byron St., Berkeley, Calif.
Past. S. Ilmonen, v.-esimies, Fort Bragg, Calif.
Miss Tilda Peltonen, sihteeri, 2149 Byron St., Berkeley, Calif.
Miss Maria Salminen, v.-sihteeri, 91 Essex St., San Francisco, Calif.
Mrs. N. Saarni, rahastonhoitaja, 91 Essex St., San Francisco, Calif.
Mr. J. F. Widlund, 2312—9th St., Berkeley, Calif.
Saarnaaja J. Salmu, Reedley, Calif.

MICHIGANIN PIIRIN NUORISOLIITON JOHTOKUNTA:

Past. Niilo Korhonen, esimies, Wakefield, Mich.
Past. K. V. Mykkänen, vara-esimies, Republic, Mich.

Mrs. Laila M. Ikola, sihteeri, Republic, Mich.
 Miss A. Ranta, vara-sihteeri, Wakefield, Mich.
 Past. O. Kaarto, rahastonhoitaja, 213 Mitchell Ave., Ne-
 gaunee, Mich.

MINNESOTAN PIIRIN NUORISOLIITON
 JOHTOKUNTA:

Past. Carl Tamminen, esimies, 718—6th Ave. E., Duluth,
 Minn.
 Past. Douglas Ollila, v.-esimies, Floodwood, Minn.
 Miss Helmi Keto, sihteeri, Mt. Iron, Minn.
 Mr. Allan Kommes, v.-sihteeri, Superior, Wis.
 Mr. Waino Nelmark, rahastonhoitaja, 209—1st St., N.,
 Virginia, Minn.
 Miss Allene Kaskela, 122 N. 64th Ave. W., Duluth, Minn.

OHIO-PA. PIIRIN NUORISOLIITON JOHTOKUNTA:

Past. Gabriel Lipsanen, esimies, 508 Eagle Street, Fair-
 port Harbor, Ohio.
 Past. Emil J. Paananen, v.-esimies, 2040 Buena Vista,
 Detroit, Mich.
 Mr. Eero Liimakka, rahastonhoitaja, 429 Eagle Street,
 Fairport Harbor, Ohio.
 Miss Isabel Taanila, sihteeri, 1703 West 8th St., Ashta-
 bula, Ohio.
 Mr. Andrew Söyring, v.-sihteeri, New Castle, Pa.

IDÄN PIIRIN NUORISOLIITON JOHTOKUNTA:

Past. Viljo K. Nikander, esimies, 11 Denton Rd., Allston,
 Mass.
 Past. Viljo I. Heiman, v.-esimies, 79 Suomi Rd., Quincy,
 Mass.
 Miss Aune A. Wegelius, sihteeri, 126 Centre St., Quincy,
 Mass.
 Mrs. Aino Mäki, v.-siht., 11 Denton Rd., Quincy, Mass.
 Mrs. Ida Rönkä, r.-hoitaja, 76 Langsford St., Lanesville,
 Mass.
 Miss Helvi Noponen, Gardner, Mass.
 Mrs. Lydia Kuivila, Worcester, Mass.
 Mr. Matti Heinonen, Maynard, Mass.
 Mr. Verner Peura, Peabody, Mass.
 Past. Yrjö Autio, Harrison, Maine.
 Past. S. H. Rönkä, Lanesville, Mass.
 Past. Bruno Vuornos, Brighton, Mass.

BETANIA-VANHAINKODIN JOHTOKUNTA
 (Minnesotan konferenssissa):

Mr. Frank Mattson, esimies, 213 Chandler Ave., Eveleth,
 Minn.
 Mr. Matti Leinonen, vara-esimies, Annandale, Minn.
 Mr. William Nelson, sihteeri, Cokato, Minn.
 Mr. Alfred Pousi, rahastonhoitaja, R. F. D. Box 83,
 Dassel, Minn.
 Mrs. Selma Saari, vara-sihteeri, Annandale, Minn.
 Toht. V. A. Luttio, 519 Penn Ave. N., Minneapolis, Minn.
 Past. M. E. Merijärvi, Eveleth, Minn., konferenssin esi-
 miehenä virkansa puolesta jäsen.

BETHEL-LASTENKODIN JOHTOKUNTA
 (Minnesotan konferenssissa):

Mr. Frank Mattson, esimies, Eveleth, Minn.
 Past. V. Kuusisto, vara-esimies, Virginia, Minn.
 Mrs. M. E. Merijärvi, sihteeri, Eveleth, Minn.
 Mrs. Hilja Lauttamus, vara-sihteeri, Cloquet, Minn.
 Mr. Chas. Steckman, rahastonhoitaja, R. F. D. No. 1,
 Eveleth, Minn.
 Mrs. M. Viitala, Mt. Iron, Minn.
 Mr. A. V. Havela, 1428—E. 3rd St., Duluth, Minn.
 Past. M. E. Merijärvi, Eveleth, Minn., konferenssin esi-
 miehenä virkansa puolesta jäsen.

HANCOCKIN KUSTANNUSLIIKKEEN JOHTO-
 KUNTA:

Liikemies J. Järvenpää, esimies, Tapiola, Mich. (1935).
 Liikemies Ed. Johnson, v.-esimies, Hancock, Mich. (1935).
 Tohtori O. H. Sorsen, rahastonhoitaja, Calumet, Michigan
 1934).
 Liikemies John Piippo, sihteeri, Demmon, Mich. (1934).
 Past. H. Hillilä, v.-sihteeri, Ishpeming, Mich. (1935).
 Past. V. Rautanen, Warren, Ohio (1933).
 Liikemies J. Kandelin, Ishpeming, Mich. (1933).
Kustannusliikkeen hoitaja: Mr. Emil Pesonen, Hancock,
 Mich.

ASTORIAN KUSTANNUSLIIKKEEN JOHTOKUNTA:

- Past. P. Keränen, esimies, 788 Commercial St., Portland, Ore.
 Mr. Sander Laakso, vara-esimies, 58 Bristol St., Astoria, Ore.
 Mr. Chas. Wirkkala, sihteeri, % Bank of Commerce, Astoria, Ore.
 Mr. Matti Kemppainen, rahastonhoitaja, 250 Alameda Ave., Astoria, Ore.
 Mr. Chas. Anderson, 1204 Grand Ave., Astoria, Ore.
 Mr. Gust Palo, 1342 Maryland Ave., Portland, Ore.
 Mr. John Suokko, 430—27th St., Astoria, Ore.

KIRKKOKUNTAMME LEHTIEN Y. M. JULKAISUJEN TOIMITTAJAT:

- Amerikan Suomettaren:* Mr. E. Saastamoinen ja John E. Rantamäki, Hancock, Mich.
Lännen Suomettaren: Mr. Antti Hautala, Astoria, Ore.
Päivien-Sanomien: Toht. A. Könönen, Gwinn, Mich.
Lasten Lehden: Mrs. M. Perttula-Mäki, Ishpeming, Mich.
Nuorten Ystävän: Past. H. Hillilä, Ishpeming, Mich.
Joululehden, Pääsiäislehden, Juhannuslehden ja Uskonpuhdistuksen Muiston: Maisteri Kosti Arho, Hancock, Mich.
Kirkollisen Kalenterin: Pastori A. Haapanen, Hancock, Mich.

AMERIKAN SUOMALAISEN EV-LUTH. KIRKKOKUNNAN ELI SUOMI-SYNODIN PAPIT:

- Ahlman, Lauri R., L. Box 298, Newberry, Mich.
 Autere, Samuel Vester, 435 Florida St., Laurium, Mich.
 Autio, Yrjö, Harrison, Maine.
 Elm, David J., Chassell, Mich.
 Haapanen, Alfred, 403 Cooper Ave., Hancock, Mich.
 Hillilä, Hugo Matias, 215 Maple St., Ishpeming, Mich.
 Halkola, Sakari, Rudyard, Mich.
 Heiman, Viljo, 79 Suomi Rd., Quincy, Mass.
 Ilmonen, Salomon, Fort Bragg, Calif.
 Isaac, Edward J., Mass, Mich.
 Joensuu, Nikolai, 10 Parkdale, Lead, So. Dakota.
 Joki, Yrjö, 1453 West 9th St., Ashtabula Harbor, Ohio.
 Kaarto, Otto, 213 Mitchell Ave., Negaunee, Mich.
 Karlin, Antti, 1706 W. 65th St., Seattle, Wash.

- Kaskinen, F. V., Trout Creek, Mich.
 Keränen, Pekka, 788 Commercial St., Portland, Ore.
 Koivumäki, Vihtori, Lake Norden, So. Dakota.
 Korhonen, Anton, 1003 Broad St., Conneaut, Ohio.
 Korhonen, Niilo, Wakefield, Mich.
 Korhonen, Arvo J., 914 Weeks Ave., Superior, Wis.
 Kortesmäki, Matti, 4404—6th Ave., Brooklyn, N. Y.
 Koski, O. A., 1253 Newport Ave., Chicago, Ill.
 Koski, Frans J., New York Mills, Minn.
 Kuusisto, Vihtori, 213—2nd St. N., Virginia, Minn.
 Kuusisto, Antti O., 1717—2nd Ave. N., Minneapolis, Minn.
 Könönen, Antti, Gwinn, Mich.
 Lipsanen, Gabriel, Fairport Harbor, Ohio.
 Luoma, Svante, Crystal Falls, Mich.
 Luttinen, Matti, South Range, Mich.
 Lepistö, Antti, 109 S.—48th Ave. W., Duluth, Minn.
 Marin, Amos, Kaleva, Mich.
 Merijärvi, M. E., 208 Adams Ave., Eveleth, Minn.
 Mäki, Otto, 423 Reed Ave., Monessen, Pa.
 Mänttä, Jacob, 2149 Byron St., Berkeley, Calif.
 Mykkänen, Kalle Vilho, Republic, Mich.
 Matero, Herman, 113 S. Curry St., Ironwood, Mich.
 Nikander, Viljo K., 11 Denton Rd., Allston, Mass.
 Ollila, Douglas, Floodwood, Minn.
 Paananen, Emil J., 2040 Buena Vista, Detroit, Mich.
 Pesonen, Matti, 505 Reservation St., Hancock, Mich.
 Rautalahti, Alvar, 578 Sunderlin St., Waukegan, Ill.
 Rautanen, V., 561 Parkman Rd., Warren, Ohio.
 Rönkä, Samuel H., 76 Langsford St., Lanesville, Mass.
 Ranta, Vilho, 2018—7th Ave., S. Hibbing, Minn.
 Salminen, Abe, 339 E. Broadway, Butte, Mont.
 Torkko, Evert, 387—18th St., Astoria, Ore.
 Tamminen, Carl, 718—6th Ave. East, Duluth, Minn.
 Tamminen, Alex, Ely, Minn.
 Tammisto, Ilmari, 503 Finn St., Hancock, Mich.
 Tervo, William, 217 S. Monroe St., Aberdeen, Wash.
 Tervo, Emil, R. 1 Box 85 A, Baraga, Mich.
 Wargelin, Juho, Hancock, Mich.
 Vuornos, Bruno, 31 No. Crescent Circuit, Boston, Mass.
 Vartiainen, Eero, 425 W. 124 St., New York, N. Y.

KIRKKOKUNTAMME SUOMI-SYNODIN KUNNIAJÄSEN:

- Piispa Juho Rud. Koskimies, D. D., Oulu, Suomi.

KOTILÄHETYSPASTOREITA JA MAALLIKKO-
SAARNAAJIA:

- Past. B. Vuornos, 31 No. Crescent Circuit, Boston, 35, Mass.
 Past. Yrjö Autio, Harrison, Maine.
 Past. A. Karlin, 1706 W. 65t St., Seattle, Wash.
 Past. William Tervo, 217 S. Monroe St., Aberdeen, Wash.
 Past. P. Keränen, 788 Commercial St., Portland, Ore.
 Past. Abe Salminen, 339 E. Broadway, Butte, Mont.
 Past. Arvo J. Korhonen, 914 Weeks Ave., Superior, Wis.
 Saarnaaja Josef Salmu, Reedley, Calif.
 Mrs. Aino Mäki, Allston, Mass., sisälähetyksen työntekijä.
 Miss Maria Salminen, seurakuntatyöntekijä, 91 Essex St., San Francisco, Calif.

CANADAN SUOM. EV.-LUTH. UNITED LUTHERAN
KIRKKOON KUULUVAT PAPIT:

- Past. John F. Saarinen, 36 Southwood Drive, Toronto, Ont., Canada.
 Past. F. A. Pelkonen, Sault Ste. Marie, Ont., Canada.
 Past. Antti Kopra, Sylvan Lake, Alberta, Canada.
 Past. Vilho Hänninen, Copper Cliff, Ont., Canada.
 Past. F. J. Pennanen, 756 Lagachetier W., Montreal, Que., Canada.

SUOMEN MERIMIESLÄHETYSSEURAN PAPIT:

- Past. Armas Holmio, 9 Mission St., San Francisco, Calif.

KERÄYKSIÄ JA KOLEHTEJA:

Yleiset keräykset ja kolehdit kirkkokunnassamme kan-
netaan seuraavasti:

Kirkkokunnan kassaan (20c maksavaa j. k.)	Tammikuulla
Pakanalähetykselle	Helmikuulla
Kotilähetyksen uhriviikko	Huhtikuulla
Pappein avustusrahaan	Toukokuulla
J. K. Nikanderin Stipendikassaan	Kesäkuulla
Seminaarin kirjastokassaan	Heinäkuulla
Kasvatustyötä varten kirkkokunnan kassaan	Syyskuulla
Suomi-Opiston viikko	Lokakuulla
Merimieslähetyksen velan maksuun	Marraskuulla
Suomi-Opistolle	Joulukolehdit

TILASTOA KIRKKOKUNNASTAMME SUOMI-
SYNODISTA:

Kirkkokunta on perustettu maalisk. 25 p. 1890 Calu-
metissa, Mich. Kokouksessa oli edustettuna 9 seurakun-
taa, joista 17 maallikkoedustajaa ja 4 pappia.

Kirkkokunnan korkeinta hallintoa kutsutaan Konsisto-
riksi, johon kuuluu 4 jäsentä, pappeja, jotka kirkollisko-
kouksessa valitaan neljäksi vuodeksi siten, että yksi jäsen
vuosittain on erovuorossa. Kirkkokunnan esimies on Konsi-
stistorin puheenjohtaja. Esimiehen virka järjestettiin vaki-
tuiselle kannalle, s. o. erilleen seurakuntahoidon yhtey-
destä, Conneautin kirkolliskokouksessa 1923. Tämä jär-
jestys astui voimaan tammik. 1 p. 1924. Kirkkokunnan
päävirasto on Hancockissa, Mich. — Yleinen kirkollisko-
kous pidetään vuosittain.

Kirkkokunta jakaantuu kuuteen eri piiriin (konferens-
siin), nim. Idän, Ohion & Pennsylvanian, Michiganin, Min-
nesotan, Columbian ja Californian piireihin. Kullakin pii-
rillä on oma hallintonsa johtokuntineen ja vuosikokouksi-
neen, mutta kaikki silti ovat yleisen kirkollisen hallinnon
alaisia.

Pappeja kirkkokunnassa on nykyään 57 sekä 1 maal-
likosaarnaaja ja 2 sisälähetyksen työntekijää.

Seurakuntia on 182, jakaantuen 19 eri valtioon Yhdys-
valloissa.

Kirkkokunnan jäsenluku: miehiä (ripilläkäyviä 9,686,
naisia (ripilläkäyviä) 9,800, lapsia 9,895, saarnaapaikoissa
yhteensä 2,176, kirkkokuntamme pappein hoidossa kaik-
kiaan 31,587.

Kirkkoja on 129, rukoushuoneita 22, yhteensä kirkkoja
ja rukoushuoneita 151. Pappiloita on 48.

Kesäkouluja oli 64, oppilaita niissä 2,745 ja opettajia
68.

Sunnuntaihouluja kirkkokunnassamme oli viime vuonna
196. Niissä oli oppilaita 7,585 ja opettajia 1,422.

Kristillisiä nuorisoliittoja kirkkokunnassa: 4 konfe-
renssein nuorisoliittoja, nim. Michiganin, Ohio-Pennsylva-
nian, Idän ja Minnesotan piiriin; näillä kullakin on oma
johtokuntansa. Paikallisia nuorisoliittoja on 101, joissa
jäseniä yhteensä 4,245.

Laulukuoroja 118. Jäsenluku yhteensä 2,818. Muutamia
orkestereita on niinkään nuorisoliittojen yhteydessä.

Ompeluseuroja seurakunnissa 185, joista nuorten 25. Jä-
senmäärä yhteensä 5,486.

Kirkkokunnan Kotilähetys on avustanut useita seura-
kuntapiirejä opettajain kannatuksessa kuluneella vuodel-

la. Sitä paitsi on konferenssin toimesta kiinnitetty läheistä huomiota kotilähetystyöhön. Kotilähetystyössä on kirkkokokuntamme yhteistoiminnassa United Lutheran kirkon kanssa. Viime tilivuonna käytettiin kirkkokunnassamme kotilähetystyöhön varoja yhteensä noin \$6,000.

Kirkkokuntamme Pakanalähetys kannattaa vakituisesti yhtä lähetysaarnajaa Kiinassa, Suomen Pakanalähetysseuran työmaalla, sekä sen lisäksi avustaa muita lähetysasemia melkoisessa määrässä.

.. *Suomi-Opisto* ja Jumaluusopillinen Seminaari on korkeampi oppilaitos kirkkokunnassamme ja sijaitsee se Hancockissa, Mich. — Suomi-Opisto alkoi toimintansa syysk. 8 p. 1896; Jumaluusopillinen Seminaari syyskuulla 1904. — Oppilaita kuluneella vuodella oli 112, opettajia 9.

Kustannusliikkeitä kirkkokunnassamme on kaksi, toinen, vanhempi, sijaitseva Hancockissa, Mich., perustettu v. 1909, toinen Astoriassa, Ore., perustettu v. 1922. Kustannusliikkeitemme toimesta julaistetaan seuraavat lehdet: Amerikan Suometar, Lännen Suometar, Paimen-Sanomia, Nuorten Ystävä, Lasten Lehti y. m. julkaisuja, Kirkollinen Kalenteri sekä kustannetaan muita kirjoja ja tehdään kaikenlaista painoalalle kuuluvaa työtä. Liikevaihto kuluneella vuodella oli noin \$75,000. Kummankin liikkeen palveluskuntaan yhteensä kuuluu 30 henkilöä.

Papillisia toimituksia. Kirkkokuntamme pappein toimesta on vuoden kuluessa saatettu pyhän kasteen osallisuuteen 1,227 lasta, ripille laskettu 1,765 nuorta, avioliittoon vihitty 489 parikuntaa; haudan lepoon siunattu 685 ruumista.

Varoja koottu ja käytetty seurakuntien tarpeisiin sekä kirkkokunnallisten laitoksien ja työhaarojen kannattamiseen, hyväntekeväisyystarkoituksiin y. m. seuraavasti:

Seurakuntien tarpeisiin \$161,196; kasvatustyöhön seurakunnissa \$8,365; nuorisotyöhön \$8,819; Suomi-Opistolle sisääntuloa yhteensä \$37,942; kirkkokunnan kassaan \$3,696; kirkkokunnan pappilarahastoon \$133; Kotilähetykselle (U. L. kirkon avustuksen kanssa) \$6,022; Pakanalähetykselle \$824; konferenssien kassoihin \$2,000; Merimieslähetykselle \$864; J. K. Nikanderin Stipendirahastoon \$84; yleisiin hyväntekeväisyystarkoituksiin \$4,385. Yhteensä \$235,233.

Vuotuinen uhraus ripilläkäypää jäsentä kohti \$12.07, paikalliseen seurakuntatyöhön \$9.10 ja yleisiin tarkoituksiin \$2.97.

Seurakuntien ja kirkkokunnan omaisuuden arvo yhteensä \$1,703,953.

Puhdas omaisuus yli velkain \$1,510,179.

YLEISTÄ TILASTOA:

Lutherilaisen kirkon tilastoa Yhdysvalloista ja Canadasta: pappeja yhteensä 11,953; seurakuntia 16,532; kastettuja jäseniä 4,350,002; ripilläkäypä 2,909,802; kirkollisia kouluja 19,741; opettajia 148,889; oppilaita 1,637,181. — Seurakunnallisen omaisuuden arvo \$378,576,685; seurakunnalliset ulosmenot vuodessa \$44,901,614; armeliaisuustyöhön \$11,496,595; vuotuiset ulosmenot yhteensä \$56,398,199.

Lutherilaisen kirkon tilastoa yleensä maailmassa:

Pappeja 50,000; seurakuntia 75,000; kastettuja jäseniä 82,180,000.

Muutamien lutherilaisten kirkkokuntien tilastoa Yhdysvalloissa ja Canadassa:

United Lutheran kirkko: pappeja 3,284, seurakuntia 3,942, jäseniä 1,424,386, joista ripilläkäypä 987,236.

American Lutheran kirkko: pappeja 1,554; seurakuntia 2,123; kastettuja jäseniä 512,536, joista ripilläkäypä 337,280.

Missouri Synod: pappeja 3,412; seurakuntia 4,397; kastettuja jäseniä 1,135,635, joista ripilläkäypä 717,380.

Norwegian Lutheran kirkko: pappeja 1,480; seurakuntia 2,735; kastettuja jäseniä 493,472, joista ripilläkäypä 319,484.

Augustana Synod: pappeja 880; seurakuntia 1,227, kastettuja jäseniä 320,099.

Joint Wisconsin Synod: pappeja 608; seurakuntia 631; kastettuja jäseniä 205,315.

United Danish Church: pappeja 157, seurakuntia 217; kastettuja jäseniä 33,812.

Eielsen Synod: pappeja 5, seurakuntia 14, kastettuja jäseniä 1,087. Tämä on pienin lutherilainen synodi Amerikassa.

Yleinen kirkollinen tilasto Yhdysvalloista: pappeja 216,167; seurakuntia 236,198; jäseniä 52,525,978 (ripilläkäypä). Tämä tilasto käsittää kaikki uskonnolliset ryhmät. Vieläpä siihen sisältyy ei-kristillisiäkin uskokuntia.

KIRKKOKUNTAAN KUULUVAT SEURAKUNNAT
JÄSENINEEN V. 1932—1933.

<i>California:</i>	Miehet	Naiset	Lapsset	Yht.
Berkeley	34	55	30	119
Eureka	5	9	4	18
Fort Bragg	45	41	20	106
Los Angeles	15	22	15	52
Reedley	12	14	12	38
Rocklin	4	9	9	22
San Francisco	11	28	—	39
<i>North Dakota:</i>				
Ahola (Wing)	30	28	38	96
Fullerton	14	15	18	47
<i>South Dakota:</i>				
Lead	31	37	23	91
Poinset (Lake Norden) ..	55	65	65	185
Savo	50	59	95	204
Roubaix	12	13	14	39
Cave Hills	39	28	20	87
<i>Illinois:</i>				
Chicago	48	102	20	170
De Kalb	135	155	97	387
Waukegan	128	131	137	396
<i>Maine:</i>				
Harrison-Pulkkila	34	37	41	112
South Paris	23	15	23	61
Hebron	9	14	14	37
<i>Massachusetts:</i>				
Allston-Brighton	46	64	36	146
Cape Ann	158	180	79	417
Gardner	90	90	60	235
Maynard	101	92	40	233
Peabody	68	79	48	195
Quincy	88	108	71	267
West Barnstable	29	28	59	116
Worcester	125	133	248	506
<i>Michigan:</i>				
Allouez	27	28	66	121
Amasa	114	101	68	283

Askele	5	7	4	16
Atlantic	68	67	63	200
Baltic-South Range	146	124	112	382
Baraga	26	20	23	69
Bessemer	36	45	21	102
Calumet	155	146	208	509
Champion	31	32	31	94
Chassell	40	40	94	174
Covington	94	74	57	225
Crystal Falls	184	171	153	508
Daggett	6	6	10	22
Deerton	8	8	20	36
Detroit	223	275	208	706
East Branch	15	6	9	30
East Tawas	16	12	19	47
Eben	61	68	56	185
Ewen	21	25	23	69
Elo	40	36	80	156
Grand Marais	26	24	25	75
Hancock	440	384	366	1190
Ironwood	150	154	129	433
Iron Mountain	22	19	32	73
Ishpeming	280	275	545	1100
Jacobsville	17	16	10	43
Kaleva	174	178	146	498
Keweenaw Bay	49	40	38	127
Kyrö	71	55	108	234
Laird	115	101	138	354
Lake City (Jennings)	18	14	24	56
L'Anse	12	14	10	36
Maple Ridge (Rock)	48	40	60	148
Mass	109	95	69	273
Montreal (No. Ironwood) ..	20	20	12	54
Marquette	18	19	16	53
Mohawk	56	60	89	205
Munising	12	14	11	37
Negaunee	103	105	168	376
Newberry	111	89	89	289
North Bruce	22	22	15	59
Onnela	11	12	11	34
Oskar	12	8	5	25
Painesdale	72	67	83	222
Palmer	52	46	82	180
Paynesville	71	66	83	220
Pequaming	15	17	19	51
Princeton (Gwinn)	108	99	96	303
Redridge—Beacon Hill ..	32	22	50	104

Republic	161	155	232	548
Rudyard	105	105	110	320
Sault Ste. Marie	64	55	34	153
Stambaugh	71	73	61	205
St. Ignace	3	10	9	22
Trenary	9	11	10	30
Toivola	25	19	23	67
Trimountain	10	13	21	44
Trout Creek	52	48	63	163
Uusi Suomi	9	12	26	47
Wakefield	180	167	285	632
Winona	11	13	42	66
Wäinölä	49	30	23	102
Winthrop	64	45	88	197
Woodlawn	4	4	15	23

Minnesota:

Alanko-Field	70	62	22	154
Alavus	36	33	20	89
Aitkin (Valparaiso)	11	6	2	19
Aurora	7	7	3	14
Biwabic	10	10	2	22
Brookston	14	18	15	47
Brainerd	24	28	25	77
Chisholm	33	39	24	96
Cloquet	68	62	66	195
Cromwell	19	23	14	56
Duluth	71	95	49	215
Ely	120	144	88	352
Eveleth	204	184	92	480
Embarras	38	23	38	99
Esko's Corner	11	9	18	38
Floodwood	28	22	60	110
French Lake	82	72	58	212
Gilbert	44	31	16	91
Hibbing	34	46	71	196
Idington	32	26	11	69
Ironton (Crosby)	5	7	2	14
Kalevala (Kettle River)	33	25	53	111
Kingston	37	26	18	81
Kinney	12	13	6	31
Minneapolis	72	115	46	233
Middle River	43	41	39	123
Mt. Iron	114	121	95	330
Mäkinen	7	7	4	18
Markham	6	8	11	25
New York Mills	14	15	25	54

Nurmijärvi	41	45	40	126
Palo	82	78	68	228
Rice River	10	11	16	37
Sebeka	16	15	25	56
Soudan	66	61	52	179
Sparta	44	40	17	101
Suomi (Deer River)	12	13	11	36
Tower	12	15	8	35
Tamarack	14	12	7	33
Toivola	17	13	16	46
Trout Lake	12	18	25	55
Virginia	148	152	82	382
West Duluth	6	9	6	21

Mississippi:

Pecan (Creol)	18	17	—	35

Montana:

Butte (lähetysasema)	6	10	15	31
Highwood (lähetysasema)	10	10	10	30
No. Willow Creek (lähetysasema)	10	10	10	30

New York:

Brooklyn	61	91	80	232
Etelä New York	6	10	—	16
Harlem	32	106	26	164
Van Etten	60	45	44	149

New Hampshire:

West Concord	10	10	20	40
North Brookline	6	4	12	21

Ohio:

Ashtabula Harbor	330	372	325	1027
Burton	15	15	18	48
Cleveland	30	30	68	128
Conneaut	90	98	212	400
Fairport	400	390	450	1240
Girard	29	36	28	93
Jacksonville	15	13	45	73
Lowellville	20	11	14	45
Warren	130	135	110	375

Oregon:

Astoria	96	101	78	275
Brownsmead	3	4	10	17
Carlton	10	11	4	25
Portland	25	45	12	82

Pennsylvania:

Bessemer	11	11	3	25
Erie	10	13	4	27
Monessen	113	118	78	309
New Castle	70	80	124	274
Nanty Glo	13	12	11	36

Washington:

Aberdeen	12	14	7	33
Deep River (Naselle)	35	28	24	87
Hockinson	11	11	12	34
Piwaco	8	11	8	27
Seattle	23	30	10	63
Vader	17	15	15	47
Woodland	5	4	12	21

West Virginia:

Weirton	30	29	48	107

Wisconsin:

Iron Belt	23	14	11	48
Niemi (Brule)	8	6	3	17
Owen	73	58	56	188
Oulu (Salo)	43	35	45	123
Superior	16	19	14	49
Westboro	8	10	21	39
Uusi Savo (Brantwood) ..	10	10	8	28
Uusi Vaasa	47	27	24	98
North York & Marengo ..	12	12	20	44
Phelps	29	25	35	89

WYOMING IMMIGRATION INSTITUTE
 20500 Tuisku 50 ☎ 17536

WYOMING IMMIGRATION INSTITUTE
 Rock Springs, Wyo. 8 10 12 30

20500 Tuisku 50 ☎ 17536

184-1980

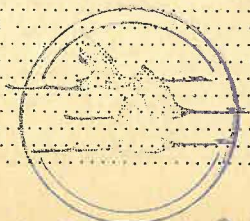
SISÄLTÖ:

Kirjoitukset:	Sivu
Alkulause	3
Tähtitieteellisiä tietoja	5
Almanakkaosasto	8
Jaakopin lähteellä (runo), Swante Luoma	20
Elävä kristillinen seurakunta, Antti J. Pietilä	22
Täsmälleen kuukausi —, A. Haapanen	26
Pääpiirteitä Ishpemingin Bethel seurak. historiasta, Hugo Hillilä	28
Uutena vuotena (runo), Aino Lilja Halkola	36
Detroitin kirkolliskokous, A. Haapanen	37
Huomattavia kohtia Suomi-Opiston toiminnassa, J. Wargelin	43
Piirteitä Stambaughn seurak. historiasta, Augusta Lahti	50
Kestävä perustus, F. V. Kava	58
Detroitin kirkon alttaritaulu, Emil J. Paananen	61
Muuttolinnut (runo), Svante Luoma	70
Rantapiirin pappila, D. J. E.	71
Ironwoodin P. Paavalin seurakunnan kirkko, H. Matero	74
Niin Suomessa veisattiin, Martti Nisonen	81
Nasellen, Wash., ev.-luth. kirkko, Evert E. Torkko	84
Älkää siis murehtiko huomisenstä päivästä, Arvo J. Korhonen	87
Brainerdin seurakunnan toimintaa, A.N.—J.E.—O.H. ..	91
Laulukuoromme, J. W. Heikkinen	98
Sairaalan kello (runo), Samuel V. Autere	103
Piirteitä Betania-seurak. ompeluseuran valh., F.Y.J.	104
Alstonin, Mich., rukoushuone, Emil Tervo	108
Isien kirkko, A. W. H.	111
East Tawas'en seurak. historiaa, A. Marin	116
Ei yhtään sanaa, E. Merikari	125
Raamattukurssit, Carl Tamminen	130
Cloquetin seurakunnan ompeluseura, Minnie Michelson ..	135
Pyhäkoulu- ja kristillinen nuorisotyö, S. H. R.	137
Tervehdys Suomesta, Arvi Malmivaara	143
Uudestaan syntyminen, J. Mänttä	148
North Brucon (Militaryn) seurak. kirkko, F. W. Kaskinen	156
Herran pelko on viisauden alku, K. O.	159
Sault Ste. Marien, Mich., suom. ev.-lut. seurak., L. R. Ahlman	162
Rakastakaa vihollisianne, Bruuno Vuornos	167
Herätyksiä, J. F. Saarinen	172
Muistiinpanoja Reedleyn seurak. vaiheista, S. Ilmonen ..	180
Ihmisen elämä (runo), Aino Lilja Halkola	186
Muistosanoja vainajista	187
John Richard Mäkinen, M. E. M.	187
Mrs. Emma Lahti, A. L.	188
Frans William Thompson, Svante Luoma	189
Kalle Hämäläisen muistolle, Otto Raatikainen	191

Kustaa Koskela, J. A. Piippo	192
Mrs. Liisa Anderson (Örni), Antti Anderson	193
Victor Laineen muistolle, E. E. S.	194
Mrs. Maria Fännilä, L. R. A.	195
Heikki Huttunen, M. E. Merijärvi	197
Kustaa Abram Nikula, A. Haapanen	198
Kapteeni John Huhtala, Otto Kaarto	200
Herman Anderson, L. R. A.	201
Nikolai Lundström, V. K.	202
Jacob Luukinen, V. K.	203
Muistosanoja Niilo Nelsonista, V. H.	203
Isäni Muistolle, Tilda Liikaluoma	204
Virasto- ja osoiteosasto	206
Kolehtiluettelo	214
Tilastotietoja	215
Seurakuntaluettelo	218

K u v i a :

Professori Antti J. Pietilä	23
Ishpemingin kirkko 1932	31
Ishpemingin kirkko sisältä	33
Edustajia ja vieraita Detroitin kirkolliskok.	38-41
Osanottajia pappein luentokurssilla	46
Stambaughn kirkko	53
Detroitin kirkko sisältä	61
Detroitin kirkon alttaritaulu	65
Detroitin seurakunnan valtuusto	67
Rantapiirin pappila Chassellissa	72
Ironwoodin Eyhän Paavalin kirkko	75
Ironwoodin P. Paavalin kirkko sisältä	77
Ironwoodin kirkon rakennustoimikunta	79
Musiikin opettaja Martti Nisonen	82
Nasellen, Wash., kirkko	85
Nasellen kirkko sisältä	86
Brainerdin, Minn., kirkko	93
Nisulan ja Tapiolan yhdistyneet kuorot	99
Betania-seurakunnan ompeluseuran perustav. jäs.	105
Alstonin, Mich., rukoushuone ulkoa ja sisältä	109
East Tawas'en kirkko sisältä	117
East Tawas'en kirkko ja juhlakansaa	121
Raamattupäivillä Loon-järven rannalla	131
Cloquetin ompeluseura	136
Rovasti Arvi Malmivaara	145
North Brucen kirkko	157
Sault Ste. Marien, Mich., kirkko	163
Sault Ste. Marien, Mich., ompeluseuran jäseniä	164
Sault Ste. Marien, Mich., rippikoululuokka	165
John Richard Mäkinen	187
Mrs. Maria Lahti	188
Frans William Thompson	189
Kalle Hämäläinen	191
Kustaa Koskela	192
Mrs. Liisa Anderson	193
Victor Laineen muistolle	194
Mrs. Maria Fännilä	195
Heikki Huttunen	197
Kustaa Abram Nikula	198
Kapteeni John Huhtala	200

184-1980

EHTOOLLISKALUSTOJA

"Thomas Special" ehtoollistarjotti.

Liikkeemme välityksellä saadaan tunnettua THOMASin ehtoolliskalustoja. Näiden erikoisuus on siinä, että jokaiselle ehtoollisvieraille on yksilöllinen lasi, seurakuntain, jotka näitä kalustoja alkavat hankkia, pyydämme käännyttämään puoleemme. Olemme valmiit lähettämään lisätietoja.

Pastorin yksilöllinen ehtoollislausu.

Myöskin on meiltä aina saatavana EHTOOLLISLEIPÄÄ.

SUOM. LUT. KUSTANNUSLIIKE
HANCOCK, MICHIGAN

Kauniita muistoesineitä

valmistettu

messingistä, hopeasta ja puusta.

Pyytäkää kehitettua hinnastoa, josta voitte tehdä valitsemme kohtuullisilla hinnoilla.

Lähetämme tavaran laskuun.

W. & E. SCHMIDT CO.

Perustettu 1850

Lähtöajettu 1939

1028 North 3rd St., MILWAUKEE, WIS., Dept. C-30

Tunnuslauseemme:

"Me tahdomme palvella ja tyydyttää ostajiamme."

Mainitkaa, että näitte ilmoituksen Kirkkoilmaisissa kalenterissa.

Yli 250,000 tallettajalla

OLI VUODEN 1932 ALUSSA TILI
KANSALLIS-OSAKE-PANKISSA

Asiakaspiirimme laajenee yhä. Paitsi täydellistä varmuutta ja hyvää korkoa, voimme tilinpitäjillemme tarjota monenlaisia etuja, joita vain suurpankki kykenee hankkimaan.

Amerikassa ottavat maksumääräyksiä Kansallis-Osake-Pankkiin toimittakseen kaikki tunnetuimmat pankit ja pankkiiriliikkeet.

Kansallis-Osake-Pankki

SUOMEN SUURIN PANKKILAITOS

Mainittua, että näitä ilmoituksia Kirkollisessa Kalenterissa.

Itäosien Amerikan Linjan suuret, mahtavat laivat ovat yhä nekin tunnettuja säännöllisesti, vakavasti, mutta silti nopeasti kulkemaan sekä erinomaisista mukavuuksistaan matkustajille halpissa luokissa. Näissä laivoissa ovat nopeus, turvallisuus, ehdoton siisteys samankaltaiset ne ovat oikeita mallivaivoja.

Tilavia, hyvin tulkittuja kytäkkeitä, laivoja, valeria hyvälaatuisia ruokailuhuoneita, Lexellia, avonaisia ja kaarteita hävelyksensä. Musiikkiorkesteri, Ehdotus Kuvia, Runausten hyvä, mahtava ruokailu. Kohteita huomattavasti palvelusväestö.

Päättökäsi nyt vierailu Suomessa ensi kesänä.
RUOTSIN AMERIKAN LINJA
on järjestänyt suuren suomalaisen huvimatkan s. 1933
SUORAAN HELSINKIIN
Göteborgin kautta
suomalaisen erikoisesti pitämällä lähtömatkatoimistolla
"GRIPSHOLM". Lähtee New Yorkista toukok. 27 p. 1933
Ilman valitua samassa laivassa Helsinkiin sukkua.

Suomalaiset matkustavat mielellään hyvin tunnetulla Ruotsin Amerikan Linjan omilla moottorilaivoilla "KUNGSBOLM" ja "GRIPSHOLM".
Hyvin tunnetulla S. S. "DRÖTTNINGBOLM"
Suomen lahti Suomesta 1933 vuorokaudessa.
Lähtöpöytä listoja ynnä matkailuohjeita on saatavana lähimmältä paikallisasiammeheneltä eli

SWEDISH AMERIKAN LINE
21 STATE ST. NEW YORK, N. Y.

Mainittua, että näitä ilmoituksia Kirkollisessa Kalenterissa.